

التقويم

مقدّمته

تسا معارف و آية حضرت شهر يار يديه طرابلس
 ولايت جليله سنك سالنامه اشبو
 بيلك اوسيو راكي سنم هم يه يهودي
 اول برنجي دفع اوله و طبع و نشر و نشر
 و بچن سنون اعتباراً لانتقاد اولنا
 اصول و بجهله بونده سادج معلوما
 مفيد و عربي و تركي اسما ناري و زرد
 و بچن و با بقا قلنه دن نه بايتنند و بچن ستا
 علا و و املا قلنشد

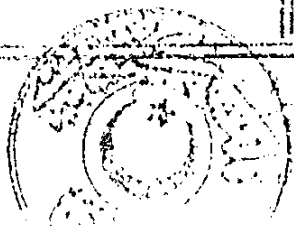
في سنة ١٢٨٥ هـ حضرت السلطنة السلطانية قد طبعت و نشر
 سالنامه ولايت طرابلس الغربا بجليله و فتحة حارة عشر
 من سنة السنة الهجرية سنن اثنتين و ثلاثمائة و الف
 و اذا المتولما المفيدة المناهجة فيها قد كتبت ايضا بالسائين
 العرب و التركي حسب الاصول التي اتخذت منذ السنين
 الماضية و زيد في آخرها بعض جداول
 اخصها شين

نقص

اشبو تقويم بچن سنن بكي طرابلس
 ليمانده لشكر انداز مهابت اولان سنن هايون
 مظفر قروت هايون سواريس بيكا ش
 رفد او شاكر بلك طر فدن شهر مزك درجه
 طول و عرض كورد بالمتظيم بوسن طر فند
 وقوعه بچن كسوت و نسو و لر دخی را ستر
 و تقويم اولمشدر
 قد نظم هذا التقويم رفعلو شاكر بلك
 البيكا رئيس باربعة مظفر احدی
 السفن السلطانية الواسية بالمهابة في مرتبة
 طرابلس الغربا الذي عمل تقويم السنة الماضية
 و قد رتبته حسب رجلة طول مدينتا و عرضها
 و زاد فيه ما سيقع في هذه السنة من
 الخسوف و الكسوف
 اشارات مخصوصة

(د) روم (ر) ارمی (له) لايتين (ق) قولك (ی) يهودی

شماره		اجتماع نیرین		تاریخ		تعداد		محل		ملاحظات	
شماره	تاریخ	تعداد	محل	تاریخ	تعداد	محل	ملاحظات	شماره	تاریخ	تعداد	محل
محرم الحرام ۱۳۰۲											
احوال نیرین و ایام مشهور											
۱	۲۱	۹	۱	۱۱	۲۹۸	۲۹۶	۳۸۱۲	ثلاث	صالی	۲۱	۹
۲	۲۲	۱۰	۲	۱۱	۲۹	۳۰	۴۰	اربعاء	چهارشنبه	۲۲	۱۰
۳	۲۳	۱۱	۳	۱۵	۳۹	۴۱	۴۲	خميس	پنجشنبه	۲۳	۱۱
۴	۲۴	۱۲	۴	۱۷	۳۹	۴۱	۴۳	جمعه	جمعه	۲۴	۱۲
۵	۲۵	۱۳	۵	۱۹	۳۹	۴۲	۴۵	سبت	جمعه	۲۵	۱۳
۶	۲۶	۱۴	۶	۲۱	۴۰	۴۲	۴۷	احد	بازار	۲۶	۱۴
۷	۲۷	۱۵	۷	۲۲	۴۰	۴۶	۴۹	اثنين	بازار	۲۷	۱۵
۸	۲۸	۱۶	۸	۲۴	۴۰	۴۵	۵۰	ثلاث	صالی	۲۸	۱۶
۹	۲۹	۱۷	۹	۲۶	۴۰	۴۵	۵۲	اربعاء	چهارشنبه	۲۹	۱۷
۱۰	۳۰	۱۸	۱۰	۲۸	۴۰	۴۶	۵۴	خميس	پنجشنبه	۳۰	۱۸
۱۱	۳۱	۱۹	۱۱	۳۰	۴۱	۴۷	۵۶	جمعه	جمعه	۳۱	۱۹
۱۲	۱	۲۰	۱۲	۳۱	۴۱	۴۸	۵۸	سبت	جمعه	۱	۲۰
۱۳	۲	۲۱	۱۳	۳۳	۴۱	۴۹	۵۹	احد	بازار	۲	۲۱
۱۴	۳	۲۲	۱۴	۳۵	۴۱	۴۰	۱	اثنين	بازار	۳	۲۲
۱۵	۴	۲۳	۱۵	۵۷	۴۱	۴۱	۳	ثلاث	صالی	۴	۲۳
۱۶	۵	۲۴	۱۶	۳۸	۴۱	۴۳	۴	اربعاء	چهارشنبه	۵	۲۴
۱۷	۶	۲۵	۱۷	۳۹	۴۲	۴۳	۵	خميس	پنجشنبه	۶	۲۵
۱۸	۷	۲۶	۱۸	۴۰	۴۲	۴۳	۶	جمعه	جمعه	۷	۲۶
۱۹	۸	۲۷	۱۹	۴۲	۴۳	۴۳	۷	سبت	جمعه	۸	۲۷
۲۰	۹	۲۸	۲۰	۴۶	۴۳	۴۴	۸	احد	بازار	۹	۲۸
۲۱	۱۰	۲۹	۲۱	۴۳	۴۳	۴۴	۹	اثنين	بازار	۱۰	۲۹
۲۲	۱۱	۳۰	۲۲	۴۴	۴۳	۴۵	۱۰	ثلاث	صالی	۱۱	۳۰
۲۳	۱۲	۳۱	۲۳	۴۵	۴۳	۴۵	۱۱	اربعاء	بازار	۱۲	۳۱
۲۴	۱۳	۳۲	۲۴	۴۶	۴۳	۴۶	۱۲	خميس	بازار	۱۳	۳۲
۲۵	۱۴	۳۳	۲۵	۴۷	۴۳	۴۶	۱۳	جمعه	جمعه	۱۴	۳۳
۲۶	۱۵	۳۴	۲۶	۴۹	۴۴	۴۸	۱۴	سبت	جمعه	۱۵	۳۴
۲۷	۱۶	۳۵	۲۷	۴۹	۴۴	۴۸	۱۵	احد	بازار	۱۶	۳۵
۲۸	۱۷	۳۶	۲۸	۵۰	۴۴	۴۹	۱۶	اثنين	بازار	۱۷	۳۶
۲۹	۱۸	۳۷	۲۹	۵۱	۴۴	۵۰	۱۸	ثلاث	صالی	۱۸	۳۷

شماره	شهر	اجتماع نیرین		طریق ششم	وقت ظهر	ساعات	صفر الخیر
		لید	سالی				
۱	۱۹	چهارشنبه	اربعاء	۱۱	۰۶	۱۱	۱۳
۲	۲۰	پنجشنبه	خمیس	۱۲	۰۱	۱۲	۱۴
۳	۲۱	جمعه	جمعه	۱۳	۰۲	۱۳	۱۵
۴	۲۲	جمعه	سبت	۱۴	۰۳	۱۴	۱۶
۵	۲۳	بازار	احد	۱۵	۰۴	۱۵	۱۷
۶	۲۴	بازار	اثین	۱۶	۰۵	۱۶	۱۸
۷	۲۵	سالی	ثلاث	۱۷	۰۶	۱۷	۱۹
۸	۲۶	چهارشنبه	اربعاء	۱۸	۰۷	۱۸	۲۰
۹	۲۷	پنجشنبه	خمیس	۱۹	۰۸	۱۹	۲۱
۱۰	۲۸	جمعه	جمعه	۲۰	۰۹	۲۰	۲۲
۱۱	۲۹	جمعه	سبت	۲۱	۱۰	۲۱	۲۳
۱۲	۳۰	بازار	احد	۲۲	۱۱	۲۲	۲۴
۱۳	۱	بازار	اثین	۲۳	۱۲	۲۳	۲۵
۱۴	۲	سالی	ثلاث	۲۴	۱۳	۲۴	۲۶
۱۵	۳	چهارشنبه	اربعاء	۲۵	۱۴	۲۵	۲۷
۱۶	۴	پنجشنبه	خمیس	۲۶	۱۵	۲۶	۲۸
۱۷	۵	جمعه	جمعه	۲۷	۱۶	۲۷	۲۹
۱۸	۶	جمعه	سبت	۲۸	۱۷	۲۸	۳۰
۱۹	۷	بازار	احد	۲۹	۱۸	۲۹	۳۱
۲۰	۸	بازار	اثین	۳۰	۱۹	۳۰	۱
۲۱	۹	سالی	ثلاث	۳۱	۲۰	۳۱	۲
۲۲	۱۰	چهارشنبه	اربعاء	۱	۲۱	۱	۳
۲۳	۱۱	پنجشنبه	خمیس	۲	۲۲	۲	۴
۲۴	۱۲	جمعه	جمعه	۳	۲۳	۳	۵
۲۵	۱۳	جمعه	سبت	۴	۲۴	۴	۶
۲۶	۱۴	بازار	احد	۵	۲۵	۵	۷
۲۷	۱۵	بازار	اثین	۶	۲۶	۶	۸
۲۸	۱۶	سالی	ثلاث	۷	۲۷	۷	۹
۲۹	۱۷	چهارشنبه	اربعاء	۸	۲۸	۸	۱۰
۳۰	۱۸	پنجشنبه	خمیس	۹	۲۹	۹	۱۱

صفر الخیر

احوال نیرین و ایام مشهور

رقعه صفین ۳۲

تغویل بقوس

ایران شاه ناصرالدین حضرتزینک یوم ولادت

تزیین اول نیرین لید رقیه

خروج ملوک بنو امیه از اندلس

کانزاد اول فیک

فوتنه ما مول

مقابله نیرین لید دخول مریم عجم

آخر سقوط اوران و قتل علیها

تزیین نانی نیرین

تقیان خیر

عید بشارت سریم

کانزاد اول روس

وه فیس فورتنی

اول شب بلدا مذکور

۱۳۰۸

شهر		اجتماع نیرین یوم چهارشنبه				کلی	کلی	کلی	کلی	کلی
سال	ماه	روز	روز	روز	روز	روز	روز	روز	روز	
کلی	کلی	کلی	کلی	کلی	کلی	کلی	کلی	کلی	کلی	
۱	۷	۱۹	جمع	جمع	۱۷۱۱۳۲۲۹	۵	۷	۵۰	۱	
۲	۸	۲۰	جمع	سبت	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۲	
۳	۹	۲۱	بازار	احد	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۳	
۴	۱۰	۲۲	بازار	اشنبه	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۴	
۵	۱۱	۲۳	صالحی	ثلاث	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۵	
۶	۱۲	۲۴	چهارشنبه	اربعاء	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۶	
۷	۱۳	۲۵	پنجشنبه	خمیس	۱۷۱۱۳۲۲۹	۵	۷	۵۰	۱	
۸	۱۴	۲۶	جمع	جمع	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۲	
۹	۱۵	۲۷	جمع	سبت	۱۷	۲۶	۵	۵۰	۳	
۱۰	۱۶	۲۸	بازار	احد	۱۷	۲۶	۵	۱۹	۴	
۱۱	۱۷	۲۹	بازار	اشنبه	۱۲	۲۲	۵	۲۱	۵	
۱۲	۱۸	۳۰	صالحی	ثلاث	۱۲	۲۲	۲	۲۱	۶	
۱۳	۱۹	۳۱	چهارشنبه	اربعاء	۱۰۱۲	۲۶	۲	۲۱	۷	
۱۴	۲۰	۱	پنجشنبه	خمیس	۱۵	۲۶	۲	۲۱	۸	
۱۵	۲۱	۲	جمع	جمع	۱۲	۲۶	۲	۲۱	۹	
۱۶	۲۲	۳	جمع	سبت	۱۲	۲۶	۲	۲۷	۱۰	
۱۷	۲۳	۴	بازار	احد	۱۴	۲۶	۳	۲۶	۱۱	
۱۸	۲۴	۵	بازار	اشنبه	۱۳	۲۶	۳	۲۵	۱۲	
۱۹	۲۵	۶	صالحی	ثلاث	۲۱۲	۲۶	۳	۲۱	۱۳	
۲۰	۲۶	۷	چهارشنبه	اربعاء	۲	۲۶	۳	۲۳	۱۴	
۲۱	۲۷	۸	پنجشنبه	خمیس	۱۱	۲۶	۳	۲۲	۱۵	
۲۲	۲۸	۹	جمع	جمع	۱۱	۲۶	۳	۲۱	۱۶	
۲۳	۲۹	۱۰	جمع	سبت	۱۰	۲۶	۱	۲۰	۱۷	
۲۴	۳۰	۱۱	بازار	احد	۹	۲۶	۱	۲۹	۱۸	
۲۵	۳۱	۱۲	بازار	اشنبه	۸۱۲	۲۶	۰	۲۸	۱۹	
۲۶	۱	۱۳	صالحی	ثلاث	۷	۲۶	۰	۲۷	۲۰	
۲۷	۲	۱۴	چهارشنبه	اربعاء	۲	۲۶	۰	۲۶	۲۱	
۲۸	۳	۱۵	پنجشنبه	خمیس	۵	۲۶	۰	۲۵	۲۲	
۲۹	۴	۱۶	جمع	جمع	۱۲	۲۶	۰	۲۴	۲۳	
۳۰	۵	۱۷	جمع	سبت	۱۷	۲۶	۰	۲۳	۲۴	

احوال نیرین و ایام مشهور

تغییر مجلس جدید اولاد نیرین

وفاات سلطان محمود

تربیع نیرین

اشناد برون

وفاات ابن خلدون

فتح نوامیس

لانون تان دومی

فرقه مأمول اختطاف

شماره	شهر		اجتماع نیرین		اطلاع نیرین		روز جمعه		ربع الآخر
	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	
۱	۱	۱۸	بازار	۲۲۱	۵۷۲	۴۵۹	۲۳	تعمیر عیسی ۲۴	۱
۲	۲	۱۶	بازار	۳۱	۵۲	۴۰	۱		۲
۳	۳	۲۰	صلی	۳۰	۵۲	۴۰	۱۲		۳
۴	۴	۲۱	چهارشنبه	۲۹	۵۲	۴۰	۱۱	تولید شکر بدلو و لادن ذرا لاسوج	۴
۵	۵	۲۲	پنجشنبه	۱۸	۵۵	۴۹	۵۸		۵
۶	۶	۲۳	جمعه	۲۷	۵۵	۴۹	۵۲		۶
۷	۷	۲۴	جمعه	۲۱	۵۴	۴۹	۵۱	تزیین اول نیرین	۷
۸	۸	۲۵	بازار	۲۰	۴۶	۴۵	۵۵	تعمیر اسم عیسی ۲۴	۸
۹	۹	۲۶	بازار	۲۲	۵۳	۴۸	۵۴	شدن سرما	۹
۱۰	۱۰	۲۷	صلی	۲۳	۵۲	۴۸	۵۳		۱۰
۱۱	۱۱	۲۸	چهارشنبه	۲۱	۵۱	۴۷	۵۲		۱۱
۱۲	۱۲	۲۹	پنجشنبه	۱۹	۵۰	۴۷	۵۱		۱۲
۱۳	۱۳	۳۰	جمعه	۱۷	۴۹	۴۶	۴۹	آخر اربعین مقابل نیرین	۱۳
۱۴	۱۴	۳۱	جمعه	۱۵	۴۸	۴۵	۴۷	اول خمین آیدون نوروزی	۱۴
۱۵	۱۵	۱	بازار	۱۴	۴۷	۴۴	۴۵	شب طوفانی	۱۵
۱۶	۱۶	۲	بازار	۱۲	۴۶	۴۳	۴۳		۱۶
۱۷	۱۷	۳	صلی	۱۱	۴۶	۴۳	۴۲	ازدواج حیوانات	۱۷
۱۸	۱۸	۴	چهارشنبه	۱۰	۴۵	۴۲	۴۱		۱۸
۱۹	۱۹	۵	پنجشنبه	۸	۴۴	۴۱	۴۱	فایر قوه سرما	۱۹
۲۰	۲۰	۶	جمعه	۷	۴۳	۴۰	۴۱		۲۰
۲۱	۲۱	۷	جمعه	۶	۴۳	۴۰	۴۱	تزیین نانی نیرین	۲۱
۲۲	۲۲	۸	جمعه	۵	۴۲	۳۹	۴۲		۲۲
۲۳	۲۳	۹	بازار	۴	۴۱	۳۸	۴۵		۲۳
۲۴	۲۴	۱۰	بازار	۳	۴۰	۳۷	۴۳		۲۴
۲۵	۲۵	۱۱	بازار	۲	۳۹	۳۶	۴۳		۲۵
۲۶	۲۶	۱۲	بازار	۱	۳۸	۳۵	۴۳		۲۶
۲۷	۲۷	۱۳	بازار	۱	۳۷	۳۴	۴۵	شب طوفانی	۲۷
۲۸	۲۸	۱۴	بازار	۱	۳۶	۳۳	۴۳		۲۸
۲۹	۲۹	۱۵	بازار	۱	۳۵	۳۲	۴۳		۲۹

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹

شماره	شرح	ایام				جمع	مجموع
		پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه		
۱۰۱	ازدواج طهور	۱۹۸	۲۲۹	۳۳۲	۴۶۳	۱۲	۲
۱۰۳	عاریت سلطان سلیم با سلطان بازند	۱۷	۴۱	۳۱	۴۴	۱۷	۵
۱۰۴	خوب شمس چون جرم اولی	۱۵	۲۹	۳۱	۴۲	۱۸	۶
۱۰۵		۱۳	۲۵	۳۰	۴۰	۱۹	۷
۱۰۶		۱۱	۲۰	۲۹	۳۸	۲۰	۸
۱۰۷	تربیع اول نیرین نهاد	۱۰	۲۰	۲۸	۳۶	۲۱	۹
۱۰۸	تربیع اول نیرین نهاد	۲۸	۳۹	۴۷	۵۶	۲۲	۱۰
۱۰۹		۲	۳۹	۴۶	۵۳	۲۳	۱۱
۱۱۰		۲	۳۸	۴۵	۵۰	۲۴	۱۲
۱۱۱		۲	۳۸	۴۴	۴۸	۲۵	۱۳
۱۱۲	حایر سلطان سلیم بازند	۰	۳۷	۴۳	۴۶	۲۲	۱۲
۱۱۳		۳۷	۳۷	۴۲	۴۴	۲۷	۱۵
۱۱۴		۵۰	۳۶	۴۲	۴۳	۲۸	۱۷
۱۱۵	مبارزه مقابل نیرین لیل	۵۲	۳۶	۴۰	۴۰	۱	۱۸
۱۱۶	قعود ایچا طوز و سید	۵۱	۳۶	۴۹	۴۹	۲	۱۹
۱۱۷	انگسار سرما	۴۹	۳۵	۴۸	۴۲	۳	۲۰
۱۱۸	جریان ماد اشجار	۴۷	۳۵	۴۷	۴۳	۴	۲۱
۱۱۹	جرم نالنه	۴۵	۳۵	۴۶	۴۰	۵	۲۲
۱۲۰		۴۳	۳۴	۴۵	۴۰	۲	۲۳
۱۲۱	بهریک بر نضارا	۴۱	۳۱	۴۱	۳۵	۷	۲۲
۱۲۲		۳۹	۳۲	۴۳	۳۳	۸	۲۵
۱۲۳	تربیع ثانی نیرین لیل	۳۷	۳۳	۴۲	۳۱	۹	۲۶
۱۲۴	ابتداء حسوم	۳۵	۳۳	۴۱	۳۰	۱۰	۲۷
۱۲۵		۳۳	۳۳	۴۰	۳۱	۱۱	۲۸
۱۲۶	اول برد عجز	۳۱	۳۲	۴۱	۳۰	۱۲	۲۹
۱۲۷	مارت روف و اس سندن	۲۹	۳۳	۴۱	۳۰	۱۳	۳۰
۱۲۸	ایتانیا تو انلادور و لاد	۲۷	۳۲	۴۰	۳۰	۱۴	۳۱
۱۲۹	بهریک بر نضارا	۲۵	۳۱	۴۰	۳۰	۱۵	۳۲
۱۳۰	نورتنه اول کسوز حقوی	۲۳	۳۰	۳۸	۲۸	۱۶	۳۳

۱۳۱) اخر برد عجز ۱۶ ۲۹ ۳ ۴۶ ۱۷ ۶ ۳۰

شماره	اجتماع نیرین				وجوب الفرد
	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	
۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	پنجشنبه
۲	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	جمعه
۳	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	شنبه
۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	یکشنبه
۵	۲۹	۳۰	۳۱	۱	دوشنبه
۶	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	سه شنبه
۷	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	چهارشنبه
۸	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	پنجشنبه
۹	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	جمعه
۱۰	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	شنبه
۱۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	یکشنبه
۱۲	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	دوشنبه
۱۳	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	سه شنبه
۱۴	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	چهارشنبه
۱۵	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	پنجشنبه
۱۶	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	جمعه
۱۷	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	شنبه
۱۸	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	یکشنبه
۱۹	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	دوشنبه
۲۰	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	سه شنبه
۲۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	چهارشنبه
۲۲	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	پنجشنبه
۲۳	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	جمعه
۲۴	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	شنبه
۲۵	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	یکشنبه
۲۶	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	دوشنبه
۲۷	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	سه شنبه
۲۸	۱۲۰	۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	چهارشنبه
۲۹	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	پنجشنبه
۳۰	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	جمعه
۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	شنبه
۳۲	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	یکشنبه
۳۳	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	دوشنبه
۳۴	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	سه شنبه
۳۵	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	چهارشنبه
۳۶	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	پنجشنبه
۳۷	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	جمعه
۳۸	۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	شنبه
۳۹	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	یکشنبه
۴۰	۱۶۸	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	دوشنبه
۴۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	سه شنبه
۴۲	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	چهارشنبه
۴۳	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	پنجشنبه
۴۴	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	جمعه
۴۵	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲	۱۹۳	شنبه
۴۶	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	یکشنبه
۴۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۱	دوشنبه
۴۸	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	سه شنبه
۴۹	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۱	چهارشنبه
۵۰	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	پنجشنبه
۵۱	۲۱۶	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	جمعه
۵۲	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	شنبه
۵۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	یکشنبه
۵۴	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	دوشنبه
۵۵	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	سه شنبه
۵۶	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	چهارشنبه
۵۷	۲۴۰	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	پنجشنبه
۵۸	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	جمعه
۵۹	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	شنبه
۶۰	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	یکشنبه
۶۱	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	دوشنبه
۶۲	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	سه شنبه
۶۳	۲۶۴	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	چهارشنبه
۶۴	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	پنجشنبه
۶۵	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	جمعه
۶۶	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	شنبه
۶۷	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	یکشنبه
۶۸	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	دوشنبه
۶۹	۲۸۸	۲۸۹	۲۹۰	۲۹۱	سه شنبه
۷۰	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴	۲۹۵	چهارشنبه
۷۱	۲۹۶	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹	پنجشنبه
۷۲	۳۰۰	۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	جمعه
۷۳	۳۰۴	۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	شنبه
۷۴	۳۰۸	۳۰۹	۳۱۰	۳۱۱	یکشنبه
۷۵	۳۱۲	۳۱۳	۳۱۴	۳۱۵	دوشنبه
۷۶	۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹	سه شنبه
۷۷	۳۲۰	۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	چهارشنبه
۷۸	۳۲۴	۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	پنجشنبه
۷۹	۳۲۸	۳۲۹	۳۳۰	۳۳۱	جمعه
۸۰	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴	۳۳۵	شنبه
۸۱	۳۳۶	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹	یکشنبه
۸۲	۳۴۰	۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	دوشنبه
۸۳	۳۴۴	۳۴۵	۳۴۶	۳۴۷	سه شنبه
۸۴	۳۴۸	۳۴۹	۳۵۰	۳۵۱	چهارشنبه
۸۵	۳۵۲	۳۵۳	۳۵۴	۳۵۵	پنجشنبه
۸۶	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹	جمعه
۸۷	۳۶۰	۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	شنبه
۸۸	۳۶۴	۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	یکشنبه
۸۹	۳۶۸	۳۶۹	۳۷۰	۳۷۱	دوشنبه
۹۰	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴	۳۷۵	سه شنبه
۹۱	۳۷۶	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹	چهارشنبه
۹۲	۳۸۰	۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	پنجشنبه
۹۳	۳۸۴	۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	جمعه
۹۴	۳۸۸	۳۸۹	۳۹۰	۳۹۱	شنبه
۹۵	۳۹۲	۳۹۳	۳۹۴	۳۹۵	یکشنبه
۹۶	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹	دوشنبه
۹۷	۴۰۰	۴۰۱	۴۰۲	۴۰۳	سه شنبه
۹۸	۴۰۴	۴۰۵	۴۰۶	۴۰۷	چهارشنبه
۹۹	۴۰۸	۴۰۹	۴۱۰	۴۱۱	پنجشنبه
۱۰۰	۴۱۲	۴۱۳	۴۱۴	۴۱۵	جمعه

۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰

حوال نیرین و ایام مسجود
لیله رغبه
تجول شمس شور اول سنه شور
توبه اول نیرین لیل
قول تجول و قضا لیل
آخر سنه نیرین
نوزده ماه مول
مقابل نیرین
مایه نیرین
خانی قوه بها
روز حضر
یونان و اولد استوگوت
توبه نانی نیرین بهار
لیله معراج البی علی السلام
مابین روزی
تبر سنه و قضا نیرین سنه

شهر	اجتماع نیرین		طالع	روز	ساعت	شماره	شعبان المعظم
	بوم	بوم					
۱	۱۵	۳	جمعه	جمعه	۵۵۶	۹۰	احوال نیرین و ایام مشهور
۲	۱۶	۴	جمعه	جمعه	۵۵۷	۹۱	
۳	۱۷	۵	شنبه	پنجشنبه	۵۵۸	۹۲	
۴	۱۸	۶	شنبه	پنجشنبه	۵۵۹	۹۳	
۵	۱۹	۷	یکشنبه	چهارشنبه	۵۶۰	۹۴	
۶	۲۰	۸	یکشنبه	چهارشنبه	۵۶۱	۹۵	
۷	۲۱	۹	دوشنبه	سه شنبه	۵۶۲	۹۶	
۸	۲۲	۱۰	دوشنبه	سه شنبه	۵۶۳	۹۷	
۹	۲۳	۱۱	سه شنبه	دوشنبه	۵۶۴	۹۸	
۱۰	۲۴	۱۲	سه شنبه	دوشنبه	۵۶۵	۹۹	
۱۱	۲۵	۱۳	چهارشنبه	یکشنبه	۵۶۶	۱۰۰	
۱۲	۲۶	۱۴	چهارشنبه	یکشنبه	۵۶۷	۱۰۱	
۱۳	۲۷	۱۵	پنجشنبه	دوشنبه	۵۶۸	۱۰۲	
۱۴	۲۸	۱۶	پنجشنبه	دوشنبه	۵۶۹	۱۰۳	
۱۵	۲۹	۱۷	شنبه	سه شنبه	۵۷۰	۱۰۴	
۱۶	۳۰	۱۸	شنبه	سه شنبه	۵۷۱	۱۰۵	
۱۷	۳۱	۱۹	یکشنبه	چهارشنبه	۵۷۲	۱۰۶	
۱۸	۱	۲۰	یکشنبه	چهارشنبه	۵۷۳	۱۰۷	
۱۹	۲	۲۱	دوشنبه	پنجشنبه	۵۷۴	۱۰۸	
۲۰	۳	۲۲	دوشنبه	پنجشنبه	۵۷۵	۱۰۹	
۲۱	۴	۲۳	سه شنبه	شنبه	۵۷۶	۱۱۰	
۲۲	۵	۲۴	سه شنبه	شنبه	۵۷۷	۱۱۱	
۲۳	۶	۲۵	چهارشنبه	یکشنبه	۵۷۸	۱۱۲	
۲۴	۷	۲۶	چهارشنبه	یکشنبه	۵۷۹	۱۱۳	
۲۵	۸	۲۷	پنجشنبه	دوشنبه	۵۸۰	۱۱۴	
۲۶	۹	۲۸	پنجشنبه	دوشنبه	۵۸۱	۱۱۵	
۲۷	۱۰	۲۹	شنبه	سه شنبه	۵۸۲	۱۱۶	
۲۸	۱۱	۳۰	شنبه	سه شنبه	۵۸۳	۱۱۷	
۲۹	۱۲	۳۱	یکشنبه	چهارشنبه	۵۸۴	۱۱۸	
۳۰	۱۳	۱	یکشنبه	چهارشنبه	۵۸۵	۱۱۹	

۱۳۱۲

اول سفر سید طریقی بحمد حضرت زکریا
 تحول شمس بحوزة ترمذ اول نیرین لیل
 انکساره قریب نیک بوم ولادت
 بیون قریبی
 اخار کرمان
 لیل برات مقابله نیرین لیل
 ولادت هایون سنه
 خیزان قری استغلابند از من العجم
 بهر بیلر کول بیدر اعی
 ترمذ نانی نیرین لیل
 عروج عیسی ۲۴
 خیزان در عجم

رمضان المبارک		تاریخ	روز	تہذیب	اجتماع نیرین	نمبر
احوال نیرین و ایام مشہورہ		۱۰	۹	۸	۷	۶
		۱۰	۹	۸	۷	۶
۲۱		۲۲۷	۲۱۸	۵۲۶	۲۲۹	۱۴
۲۲	اول نیر مسکول	۲۴	۲۷	۵۵	۲۲	۱۵
۲۳	حبوب ربیع شمالی	۲۳	۲۷	۵۵	۲۱	۱۶
۲۴		۲۳	۲۷	۵۵	۲۱	۱۷
۲۵	ترتیب اول نیرین	۲۲	۲۲	۵۵	۲۱	۱۸
۲۶		۲۱	۲۷	۵۵	۲۰	۱۹
۲۷		۲۱	۲۷	۵۵	۲۰	۲۰
۲۸	تھوڑے تھوڑے سیرکے اول فصل صیف	۲۱	۲۷	۵۵	۲۰	۲۱
۲۹	اطول نیرین	۲۱	۲۷	۵۵	۲۰	۲۲
۳۰		۲۱	۲۷	۵۵	۲۰	۲۳
۳۱		۲۱	۲۷	۵۵	۲۰	۲۴
۳۲		۲۲	۲۷	۵۵	۲۱	۲۵
۳۳	مقابلہ نیرین نیر	۲۲	۲۷	۵۵	۲۱	۲۶
۳۴		۲۳	۲۷	۵۵	۲۱	۲۷
۳۵		۲۴	۲۸	۵۶	۲۲	۲۸
۳۶		۲۴	۲۸	۵۶	۲۲	۲۹
۳۷	توز فونکی	۲۵	۲۸	۵۶	۲۲	۳۰
۳۸	اول باد سمور	۲۵	۲۸	۵۶	۲۲	۳۱
۳۹	فتح مکہ مکرمہ	۲۶	۲۹	۵۷	۲۳	۳۲
۴۰	وفات سلطان عثمان غار	۲۷	۲۹	۵۷	۲۳	۳۳
۴۱	توز نیرین نیر	۲۷	۲۹	۵۷	۲۳	۳۴
۴۲		۲۸	۲۹	۵۸	۲۴	۳۵
۴۳		۲۹	۲۹	۵۸	۲۴	۳۶
۴۴		۳۰	۲۹	۵۹	۲۵	۳۷
۴۵	لیلا قدر	۳۱	۲۹	۵۹	۲۵	۳۸
۴۶	عید حواریین	۳۲	۲۹	۵۹	۲۵	۳۹
۴۷		۳۳	۲۹	۵۹	۲۵	۴۰
۴۸		۳۴	۲۹	۵۹	۲۵	۴۱

۲۳
۲۴

شوال المکرم	اجتماع یومین بیل بازار			روز	تاریخ	تاریخ	تاریخ
	روز	تاریخ	تاریخ				
۷۰	۱۳	۱۱	۱۱	۱۳	۲۳۸	۰۵	۲۱۹
۷۱	۱۴	۱۲	۱۲	۱۴	۲۴۰	۰۶	۲۲۰
۷۲	۱۵	۱۳	۱۳	۱۵	۲۴۲	۰۷	۲۲۲
۷۳	۱۶	۱۴	۱۴	۱۶	۲۴۴	۰۸	۲۲۴
۷۴	۱۷	۱۵	۱۵	۱۷	۲۴۶	۰۹	۲۲۶
۷۵	۱۸	۱۶	۱۶	۱۸	۲۴۸	۱۰	۲۲۸
۷۶	۱۹	۱۷	۱۷	۱۹	۲۵۰	۱۱	۲۳۰
۷۷	۲۰	۱۸	۱۸	۲۰	۲۵۲	۱۲	۲۳۲
۷۸	۲۱	۱۹	۱۹	۲۱	۲۵۴	۱۳	۲۳۴
۷۹	۲۲	۲۰	۲۰	۲۲	۲۵۶	۱۴	۲۳۶
۸۰	۲۳	۲۱	۲۱	۲۳	۲۵۸	۱۵	۲۳۸
۸۱	۲۴	۲۲	۲۲	۲۴	۲۶۰	۱۶	۲۴۰
۸۲	۲۵	۲۳	۲۳	۲۵	۲۶۲	۱۷	۲۴۲
۸۳	۲۶	۲۴	۲۴	۲۶	۲۶۴	۱۸	۲۴۴
۸۴	۲۷	۲۵	۲۵	۲۷	۲۶۶	۱۹	۲۴۶
۸۵	۲۸	۲۶	۲۶	۲۸	۲۶۸	۲۰	۲۴۸
۸۶	۲۹	۲۷	۲۷	۲۹	۲۷۰	۲۱	۲۵۰
۸۷	۳۰	۲۸	۲۸	۳۰	۲۷۲	۲۲	۲۵۲
۸۸	۳۱	۲۹	۲۹	۳۱	۲۷۴	۲۳	۲۵۴
۸۹	۱	۳۰	۳۰	۱	۲۷۶	۲۴	۲۵۶
۹۰	۲	۳۱	۳۱	۲	۲۷۸	۲۵	۲۵۸
۹۱	۳	۱	۱	۳	۲۸۰	۲۶	۲۶۰
۹۲	۴	۲	۲	۴	۲۸۲	۲۷	۲۶۲
۹۳	۵	۳	۳	۵	۲۸۴	۲۸	۲۶۴
۹۴	۶	۴	۴	۶	۲۸۶	۲۹	۲۶۶
۹۵	۷	۵	۵	۷	۲۸۸	۳۰	۲۶۸
۹۶	۸	۶	۶	۸	۲۹۰	۳۱	۲۷۰
۹۷	۹	۷	۷	۹	۲۹۲	۱	۲۷۲
۹۸	۱۰	۸	۸	۱۰	۲۹۴	۲	۲۷۴
۹۹	۱۱	۹	۹	۱۱	۲۹۶	۳	۲۷۶
۱۰۰	۱۲	۱۰	۱۰	۱۲	۲۹۸	۴	۲۷۸

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱

شوال المکرم

احوال یومین و ایام مشهوره

۷۰ مید سعید فخر صلاۃ یوم توندی
 ۷۱ و انستیموزیک یوم غنوی
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶ توبیخ اول یومین بیل شدت حرارت
 ۷۷
 ۷۸ ذکات یازد سلطان سلیم خان کشتی
 ۷۹
 ۸۰ غول شمس باسد
 ۸۱ و طات سلطان مراد خان ذاب کشتی
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴ مقابلہ یومین بیل
 ۸۵
 ۸۶ اول ایام باجور
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹ استوس فوکی
 ۹۰
 ۹۱ توبیخ ثانی یومین بیل
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴ اخرا ایام باجور
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰ نهایت قیہ کوما
 یهودیزد فوہ یومی

شماره	تاریخ	روز	ماه	سال	اجتماع نیرین یوم بازار آرتق	ذی القعدة		
						۱	۲	۳
۱۰۰	۱۰۰	۱۹	۲۰۰۵	۲۰	اربعاء	۱۲	۳۱	۱
۱۰۱	۱۰۱	۲	۲۱	۲۲	پنجشنبه	۱۳	۱	۲
۱۰۲	۱۰۲	۳	۲۲	۲۳	جمعه	۱۴	۲	۳
۱۰۳	۱۰۳	۴	۲۳	۲۴	شنبه	۱۵	۳	۴
۱۰۴	۱۰۴	۵	۲۴	۲۵	احد	۱۶	۴	۵
۱۰۵	۱۰۵	۶	۲۵	۲۶	دو	۱۷	۵	۶
۱۰۶	۱۰۶	۷	۲۶	۲۷	سه	۱۸	۶	۷
۱۰۷	۱۰۷	۸	۲۷	۲۸	اربعاء	۱۹	۷	۸
۱۰۸	۱۰۸	۹	۲۸	۲۹	پنجشنبه	۲۰	۸	۹
۱۰۹	۱۰۹	۱۰	۲۹	۳۰	جمعه	۲۱	۹	۱۰
۱۱۰	۱۱۰	۱۱	۳۰	۳۱	شنبه	۲۲	۱۰	۱۱
۱۱۱	۱۱۱	۱۲	۳۱	۱	احد	۲۳	۱۱	۱۲
۱۱۲	۱۱۲	۱۳	۱	۲	دو	۲۴	۱۲	۱۳
۱۱۳	۱۱۳	۱۴	۲	۳	سه	۲۵	۱۳	۱۴
۱۱۴	۱۱۴	۱۵	۳	۴	اربعاء	۲۶	۱۴	۱۵
۱۱۵	۱۱۵	۱۶	۴	۵	پنجشنبه	۲۷	۱۵	۱۶
۱۱۶	۱۱۶	۱۷	۵	۶	جمعه	۲۸	۱۶	۱۷
۱۱۷	۱۱۷	۱۸	۶	۷	شنبه	۲۹	۱۷	۱۸
۱۱۸	۱۱۸	۱۹	۷	۸	احد	۳۰	۱۸	۱۹
۱۱۹	۱۱۹	۲۰	۸	۹	دو	۳۱	۱۹	۲۰
۱۲۰	۱۲۰	۲۱	۹	۱۰	سه	۱	۲۰	۲۱
۱۲۱	۱۲۱	۲۲	۱۰	۱۱	اربعاء	۲	۲۱	۲۲
۱۲۲	۱۲۲	۲۳	۱۱	۱۲	پنجشنبه	۳	۲۲	۲۳
۱۲۳	۱۲۳	۲۴	۱۲	۱۳	جمعه	۴	۲۳	۲۴
۱۲۴	۱۲۴	۲۵	۱۳	۱۴	شنبه	۵	۲۴	۲۵
۱۲۵	۱۲۵	۲۶	۱۴	۱۵	احد	۶	۲۵	۲۶
۱۲۶	۱۲۶	۲۷	۱۵	۱۶	دو	۷	۲۶	۲۷
۱۲۷	۱۲۷	۲۸	۱۶	۱۷	سه	۸	۲۷	۲۸
۱۲۸	۱۲۸	۲۹	۱۷	۱۸	اربعاء	۹	۲۸	۲۹

ذی القعدة

احوال نیرین و ایام مشهور

۱۰۰ اکتوبر روحي

۱۰۱ اول صومرمه

۱۰۲ تربیع اول نیرین نهاد

۱۰۳ میدخله صومردین اوستربان

۱۰۴ نغزادراق

۱۰۵ تحویل شمس بسینبله

۱۰۶ مقابله نیرین نهاد

۱۰۷ وفات سریم

۱۰۸ اول شوزکوما

۱۰۹ جلوس هایون ۱۲۹۳

۱۱۰ ایلول فرنگی

۱۱۱ تربیع ثانی نیرین

۱۱۲ فتح اسنابول ۸۵۷

۱۱۳ وزارت کیرین محمد باشا

۱۱۴ کسول کیریم تقاضا ایچکند کور

شماره	تاریخ	توضیحات	اجتماع نبویین		روز	ماه	سال	روز	ماه	سال
			بیت	بیت						
		ذی الحجه الشریف								
		احوال نبویین و ایام مناسبت								
۱۳۰	۱۳۰	یوم عارفتا مبارک و ترویج	۲۸	۲۱	۹	۲۸	۱۱	۱۰	۲۸	۱
۱۳۱	۱۳۱	روز سیاحت پیرا طورینا اسو	۵۱	۲۲	۲۹	۱۸	۱۱	۱۱	۳۰	۲
۱۳۲	۱۳۲	المولد و روح	۵۲	۲۲	۵۰	۲۰	۱۲	۱۲	۳۱	۳
۱۳۳	۱۳۳		۵۴	۲۴	۵۱	۲۲	۱۳	۱۳	۱	۴
۱۳۴	۱۳۴		۵۲	۲۳	۵۲	۲۴	۱۴	۱۴	۲	۵
۱۳۵	۱۳۵	ترویج اوانبیین مهان	۵۸	۹	۲۶	۵۳	۱۵	۱۵	۳	۶
۱۳۶	۱۳۶		۵۱	۲۵	۹	۵۲	۱۶	۱۶	۴	۷
۱۳۷	۱۳۷	بروز ریح الوداع یوم ریح اکبر	۲	۲۵	۵۵	۳۰	۱۷	۱۷	۵	۸
۱۳۸	۱۳۸	عید سعید اضحی صلاه	۲	۲۶	۵۷	۳۴	۱۸	۱۸	۲	۹
۱۳۹	۱۳۹	ولادة مریم	۸	۲۶	۵۸	۳۶	۱۹	۱۹	۸	۱۱
۱۴۰	۱۴۰		۱۰	۲۷	۵۹	۳۸	۲۰	۲۰	۹	۱۲
۱۴۱	۱۴۱	روز خیر اول و آخر	۱۳	۲۷	۶۰	۴۰	۲۱	۲۱	۱۰	۱۳
۱۴۲	۱۴۲	عید اربعین	۱۳	۲۸	۶۱	۴۲	۲۲	۲۲	۱۱	۱۴
۱۴۳	۱۴۳	عید اربعین	۱۵	۲۸	۶۱	۴۲	۲۳	۲۳	۱۲	۱۵
۱۴۴	۱۴۴	عید اربعین	۱۷	۲۹	۶۲	۴۴	۲۴	۲۴	۱۳	۱۶
۱۴۵	۱۴۵	عید اربعین	۱۹	۲۹	۶۳	۴۶	۲۵	۲۵	۱۴	۱۷
۱۴۶	۱۴۶	عید اربعین	۲۱	۳۰	۶۴	۴۸	۲۶	۲۶	۱۵	۱۸
۱۴۷	۱۴۷	عید اربعین	۲۳	۳۰	۶۵	۵۰	۲۷	۲۷	۱۶	۱۹
۱۴۸	۱۴۸	عید اربعین	۲۵	۳۱	۶۶	۵۲	۲۸	۲۸	۱۷	۲۰
۱۴۹	۱۴۹	عید اربعین	۲۷	۳۱	۶۷	۵۴	۲۹	۲۹	۱۸	۲۱
۱۵۰	۱۵۰	تشریح احوال و روزگار	۲۹	۳۲	۶۸	۵۶	۳۰	۳۰	۱۹	۲۲
۱۵۱	۱۵۱		۳۱	۳۲	۶۹	۵۸	۳۱	۳۱	۲۰	۲۳
۱۵۲	۱۵۲		۳۳	۳۳	۷۰	۶۰	۳۲	۳۲	۲۱	۲۴
۱۵۳	۱۵۳		۳۵	۳۳	۷۱	۶۲	۳۳	۳۳	۲۲	۲۵
۱۵۴	۱۵۴		۳۷	۳۳	۷۲	۶۴	۳۴	۳۴	۲۳	۲۶
۱۵۵	۱۵۵		۳۹	۳۳	۷۳	۶۶	۳۵	۳۵	۲۴	۲۷
۱۵۶	۱۵۶		۴۱	۳۳	۷۴	۶۸	۳۶	۳۶	۲۵	۲۸
۱۵۷	۱۵۷	بداستقامت اوزان	۴۳	۳۳	۷۵	۷۰	۳۷	۳۷	۲۶	۲۹
۱۵۸	۱۵۸		۴۵	۳۳	۷۶	۷۲	۳۸	۳۸	۲۷	۳۰

۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸

(جدول فصول اربعه)

تعداد فصول	تاریخ عربی	تاریخ رومی	امتداد فصول			تاریخ	فصل
			ساعت	دقیقه	ایام		
۵	۱۳۰۲	۱۳۰۰	۵	۵	۱۹	پازار	شتاء
۲۸	۱۳۰۱	۱۳۰۱	۱۹	۲۸	۹۲	جمعہ	ربیع
۲۷	۱۳۰۱	۱۳۰۱	۱۳	۲۷	۹۳	پازار	صیف
۲۷	۱۳۰۱	۱۳۰۱	۱۵	۲۷	۸۹	چهارشنبه	خریف

تساوی لیل و نهار یوم اعتدال ربیعی ۸ و ۲۰ مارتہ یوم اعتدال خریفی ۱۲ و ۱۱ یولک

۱۳۰۲ سنہ ہجری برسی زبردہ محرر سنہ لوه تعداد فی ایدیبور

تاریخ خلقید تک (صاحب کفایہ قولیغہ)	۱۸۵۲۶۳
هبوطک (فنیکر لیلوک حسابیغہ)	۳۱۸۸۶
تاریخ یهود	۵۶۶۶
طوفانک	۵۲۲۷
تاریخ ابراهیمک	۲۹۰۰
مدینتہ الحکمک یعنی آبتنا بنا سنک	۳۴۶۷
اولمبیادک	۲۲۲۱
رومانبنا سنک	۲۲۳۸
تاریخ بخت النصرک	۲۶۳۲
وفات اسکندرک	۲۲۰۱
تاریخ سریانینک	۲۱۹۷
میلادک	۱۸۸۵
تاریخ قبیلینک	۱۶۰۰
هجرت شمسرینک	۱۲۶۳
تاریخ یزدجردک	۱۲۵۶
تاریخ مالکینک	۸۰۷

(غرة فامه)

١٣٠١ سنه هجرية سندن ١٣١٩ سنه هجرية سنه قدر شهود عمريه
غرة لنيك تصادف ايليني ايام
الايام التي تصادف غرة الشهور
العربية من سنه ١٣٠١ الهجرية
الى سنه ١٣١٩ الهجرية

شهور عربية	١٣٠٤	١٣٠٥	١٣٠٦	١٣٠٧	١٣٠٨	١٣٠٩	١٣١٠	١٣١١	١٣١٢
محرم	ثلاثاء	الاربعاء	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
صفر الخير	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ربيع الاول	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ربيع الاخر	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
جاء الاول	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
جاء الاخر	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
رجب الفرد	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
شعبان شريف	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
رمضان المبارك	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
شوال المكرم	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ذو القعدة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ذو الحجة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة

تم تصحيحه

علم الهيئة من تقويم دار بعض معلوما مفيدة ومختصر	بعض معلوما مفيدة مختصرة من علم الهيئة تتعلق بالتقويم
سنة شمسية	السنة الشمسية
علم هيئته تفصيلاً بياناً ولذئذ يوزر كذا أرض دائرة شمس محيطك مقدارى اولان ٣٦٠ درجة بي بركوه دورايدنجي دكين كندى محورى وزره $\frac{1}{4}$ ٣٦٠ وربع كوه دورايد كندن يعنى بودور طلوع وزوال وغروبى كوسترد كندن هر روى بيور و مجموعى بر سنة شمسيه اعتبار اولمشدر	حسبما هو مبين تفصيلاً في علم الهيئة ان كوة الارض تدور على محورها ٣٦٠ $\frac{1}{4}$ مرة وربع الى ان تدور مرة واحدة على محيط دائرة الشمس الذى مقداره ٣٦٠ درجة ودورها على محورها يرى الطلوع والزوال والغروب فيعتبر كل دور يوماً ومجموع الادوار سنة شمسية
وهر يوم ليل ونهار اولمق اوزره ايكه منقسم اوله بقهر بجاون ايكشتر ساعت مجموعى بكمه درت ساعت اعتبار اولمشدر وساعت مذكوره دخى يوم وسطى شمسيه قلمشدر	وان كل يوم منقسم الى قسمين ليل ونهار وقد اقتدر كل منها اثنتى عشرة ساعة ومجموعها اربعة وعشرون ساعة وسميت الساعات المذكورة يوماً وسطياً
بوصور طه بر سنة شمسيه ٣٦٥ كون و ٦٠ ساعة قسب اولمشدر لا تكمل السعد به بوطه تفصيلد زهر شانتقله	فيلزم على هذه الصورة ان تقارب السنة الشمسية ٣٦٥ يوماً و ٦٠ ساعة لكن بقول السنة الشمسية

<p>الصحيح هو ٣٦ يوماً و ٥ ساعات و ٤٨ دقيقة و ٤٨ ثانية لان حركة الشمس الوسطية على دائرتها لا يمكن ان تكون دورة واحدة بل تكون ٥٩ دقيقة و ٨ ثوان وسطياً كما يعلم من لم وقوف على علم الهيئة وقد صرفنا النظر عن تفصيل ذلك</p>	<p>هينته آشنا و لا فلك معلوم و لا ينفى و زده دائرة شمس و زنده شمسك حركة وسطية نام برنجه اوليو و سطى اوله روت ٥٩ دقيقة و ٨ ثانية اولد يغندن بر سنه شمسيه نك مقدار صحيحى ٣٦٥ كون ٥ ساعات ٤٨ دقيقة ٤٨ ثانية د</p>
<p>(السنة القمرية)</p>	<p>(سنه قمرية) -</p>
<p>بينما تدور كوكب الارض مرة على محيط دائرة الشمس الذي مقداره ٣٦٠ درجة يدور القمر اثني عشر مرة دوراً اجتماعياً على مداره حول الارض و يتم كل دور في ٢٩ يوماً و ١٢ ساعة و ٤٤ دقيقة و ٣ ثواني فلذلك سمي كل دور شهر قمرياً فاذا ضربنا مقدار هذا الدور في اثني عشر يحصل مقدار سنة واحدة قمرية وهو ٣٥٤ يوماً و ٨ ساعات و ٤٨ دقيقة و ٣٦ ثانية و التفاضل الكائن بين مقدار هذه السنة القمرية و مقدار السنة الشمسية وهو</p>	<p>كوكب الارض دائرة شمس محيطك مقداري اولان ٣٦٠ درجة في بيكره دور ايد و لكن قمر كوكب الارض اطرافه اولان كوكب مدارى و زنده او ايكى كوكب دور ايد و بهر دورينى ٢٩ كون ١٢ ساعة ٤٤ دقيقة ٣ ثانية و ما تمام ايلو دور و دور بهر نيه دخى برعاه قمرى اطلاق قلمشدر شو حاله مذكور دورك مقدارى و ن ايكى قمرى اولد قده حاصل اولان ٣٥٤ كون ٨ ساعات ٤٨ دقيقة ٣٦ ثانية بر سنه قمرية نك مقدار ايد و اشو سنه قمرية مقدار ايله سنه شمسيه</p>

مقداري فيلونه اولان تقريباً ١١ كون
تفاضله تفاوت ايام سنه نيرين
تغيرا وانفسار

(اجتماع واستقبال اياه تربع اول واخر
نه ديلما ولد يعنى)

قرن كذا يسمى مظلم بر جسم اولد نيقه
يا لكون شمسه مقابل اولان جهتي شمس
اقتباس ضيا ايدر منور وشمسه مقابل
اوليان جهتي ايسه دائما اعظم قالون

شكله مراجعت اولد نقده بكون مدار
قرسبي اوزره حركه مخصوصى اجرا

ايمكه اولان قر آخريله اشارت
اولان شمس ايله اخريله اشعا اولان

كوه ارضه بينلرندى كى ب نقطه سنه نوره
مذكور قر كوه شمسه مقابل اولوب اقتباس

نور ايليان قسمي كوه ارضه مشاهده
اولنه ميوب كلياً مظلم كونه كيدن

يوكا اجتماع نيرين تغيير اولونور
اشبو اجتماعه لاكون ٩ ساعات ١١

دقيقه مروردده مذكور قر ب نقطه
٩٠ درجه بعد شرق سينده اولان د

نقطه شمس كاه ايه شمسه كاه اقتباس
نور ايليان قسمي كوه ارضه مشاهده

١١ يوماً تقريباً بعد عنه تفاوت ايام
سنه النيرين

(في بيان معنى الاجتماع والاستقبال
والتربيع الاول والاخير)

ان ذات القمر جسم مظلم وانما تقبلس
جهته المقابلة للشمس ضيا منها وتوز
واما جهته التي لا تقابل الشمس فتبقى
دائماً مظلمة

وعند مراجعة الشكل نرى ان القمر
الذي يجر حركته المخصوصة على مدار بروج

القمرى لو كان في نقطة ب التي بين
الشمس في الشكل بحرف آ وبين كوه

الارض المبينة بحرف مر فلا تشاهد من
كوه الارض جهته المقابلة للشمس المستبيرة

منها بل يشاهد ظلها بالكلية فذلك يسمى
اجتماع النيرين وئذى مرورد ايام ٩ و١٠

ساعات و١١ دقيقة بعد هذا الاجتماع
يجئ القمر الى نقطة د الكائنة على بعد ٩٠

درجة من شرقي نقطة ب فيشاهد من كوه
الارض نصفه منوراً من الشمس والنصف

الاخر مظلم وهذا الحال يسمى (التربيع
الاول)

وكذا الحال عند مرورد ١٤ يوماً وانما ساعته

ساعة واحدة قمرية

ونصف نور نصف ديكرى مظلم رؤيت
اوله جفتدن بوحاله ترسج اول تسميه
اول نور ونيه اجتماعه اكون ١٨
عيلة ٢٢ دقيقة مرورنده مذکور قمر
نقطه سنه ١٨٠ درجه بعد شرق سنه
اولان بر نقطه سنه كله رك كرك
شمسه وكوكبه كوه ارضه متناظر
بولنديغدن نهر برشمى مظلم اوليوب
كاملا منور كورمكه اشوساله دمقابله
نيرين وياغور استقباطيل اول نور

وكذا اجتماعدن ٧٧ كون ٣ ساعت
٣٣ دقيقة مرورنده مذکور قمر
وياخودو فقط مرورندن طقسنا درجه
بعيد اولان ح نقطه سنه واصل اولندن
شمسه مقابل اولان طرفي منور و طرف
ديكرى مظلم كورنيد جفتدن بوساله
دخترسج ثاني نيرين اطلاق
اول نور

واجتماعدن ٢٩ كون ١٢ ساعت
٤٤ دقيقة ٣ ثابته مرورنده مذکور
قمر تكرار اب نقطه سنه كلكه بيه
اجتماع اولمش اولور

اجتماعدن ترسج او اوه دكين هلالك
اول طرفي شرق و ترسج ثابته

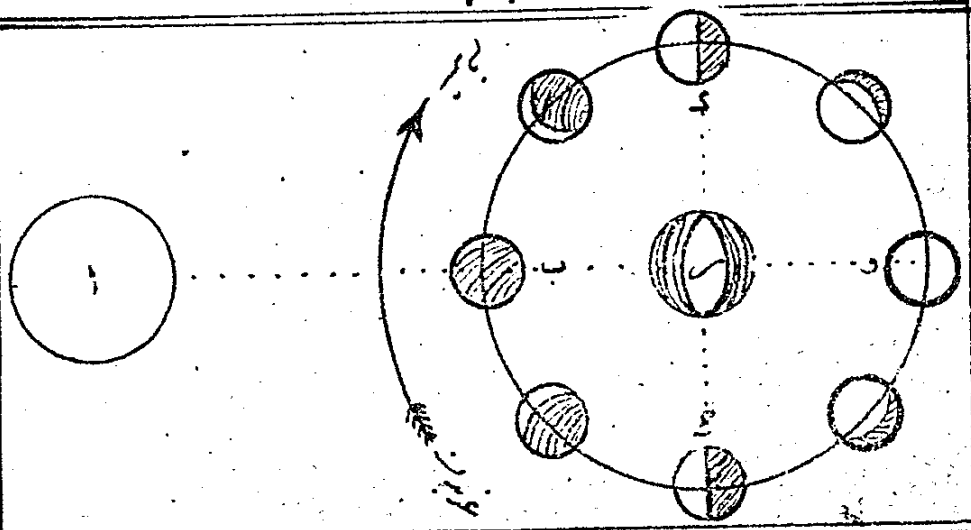
٢٢ دقيقة بعد الاجتماع ياتي القمر
المذکور الى نقطة الكائنه على بعد
١٨٠ درجه من شرقى نقطة ب
ويكون مقابلا للشمس وكوه الارض
فلا يكون شى حينئذ من مظلم بل يشاهد
شورا تمامه وهذا الحال ايضا يعبر
عنه بمقابله النيرين وبالاستقباط
وكذلك عند مرور ٧٧ يوما و ٣
ساعات و ٣٣ دقيقة بعد الاجتماع
يصل القمر المذکور الى نقطة ح المبنية
تسعين درجه عن نقطة ب او نقطة
و منه ذلك يرى طرفه المقابل للشمس
منورا و طرفه الآخر مظلم فلهذا الحال
ايضا يعبر عنها بالترسج الثاني للنيرين
ولدى مرور ٢٩ يوما و ١٢ ساعة
و ٤٤ دقيقة و ٣ ثواني بعد الاجتماع
يأتي القمر الى نقطة ب مرة اخرى فيحصل
الاجتماع ايضا

وان طرفي الهلال يكونان متوجهين
للشرق من الاجتماع حتى الترسج
الاول ثم يتوجهان للغرب
من الترسج الثاني حتى الاجتماع
فن وشعية الهلال هذه يعرف

قمر

<p>كونه في آخر الشهر او اوله</p>	<p>اجتماعه ل يكن غربه متوجه اولغه مذكور هلالك اشبه وضعيتندن ما هك اولى ويا اخرى اولديغى يلينه ساور</p>
----------------------------------	--

<p>شكل صفحان القمر</p>	<p>صفحة القمر شكل</p>
------------------------	-----------------------

نظراً الى بعض الاقوال ان كوة الارض
ثابتة والشمس متحركة وبالنظر الى
اصح الاقوال ان الشمس ثابتة في
مركز العالم وكوة الارض والقمر
وسائر الكواكب دائرة في اطراف
الشمس لكن القولين المذكورين
لا يختلفان في حسابات الهيئة
والفلكيات بل انها متساويات
سواء كانت الشمس ثابتة وكوة الارض

بعض
هر نقدر اقول ان كوة كوة الارض
ثابت وشمس متحرك واصح اقواله نظراً
شمس مركز عالمه ثابت وكوة الارض
ايه قمر وكواكب ساورة شمسه
اطرافه دائريه ده كوة شمسه ثابتة
وكوة الارض متحرك اولس وكوة كوة
ارض ثابت وشمس متحرك اولسون
قولين المذكورين هيئت وفلكيات
حسابات مختلفة اولس

سبا ویدر (مملکت اراہ سندھ) میں
 تفاوت کی کیفیت بیانہ در
 بونک استخراج داغما مطور اولاً بلکہ
 بونڈی یعنی بلکہ ایک ساعت تفاوت
 طولینک استعمالہ تفاوت مذکورہ
 شرقی و یا غربی اولدینک بلکہ سنو
 چونکہ شمس شرقہ بولنان بلکہ
 نصف النہارینہ غربہ بولنان بلکہ
 مقدم کدی کدن اگر مطور اولنان
 بلکہ بونڈی یعنی بلکہ ایک طرف شرقینہ
 ایسہ ساعت تفاوت طولین ایسہ
 ساعت مستعملہ یکدیگر بلکہ جمع و اگر
 طرف غربینہ ایسہ یکدیگر بلکہ در طرح
 اولتہ ہ حاصل و یا باقی مطلوب
 اولنان بلکہ وہ یعنی زمانہ ساعت مستعملہ
 ارادہ ایلی کی مقدار اولون

متحرکہ اوکانت کوز الارض ثابتہ
 والشمس متحرکہ (بیان کیفیتہ تفاوت
 الساعات بین البلدان)
 استخراج ذلك يتوقف على معرفة ساعة
 تفاوت طولی البلد المطلوبه والبلدہ
 المقام بہا وھل ان هذا التفاوت شرقی
 ام غربی لان الشمس تأتي الى نصف النہار
 البلدہ التي في الشرق قبل البلدہ التي في
 الغرب فان كانت البلدہ المطلوبہ في الجہہ
 الشرقیہ من البلدہ المقام بہا یلزم جمع
 ساعة تفاوت الطولين والساعات المستعملہ
 مع بعضہما وان كانت في الجہہ الغربیہ فیلزم
 طرحہا من بعضہما فی الجہہ الشرقیہ ہو
 مقدار ما تبینہ الساعات المستعملہ فی البلدہ
 المطلوبہ فی الزمان الواحد
 عنہ

مثال

طرابلس غربہ وقت مستعملہ ۳۰ ساعت
 ۳۰ دقیقہ کو ستر مکہ ایکن یعنی زماؤ
 در سعادتہ ساعت قاچدر
 دقیقہ ۳۰
 وقت مستعملہ مقدار
 ۳۰
 وقت تفاوت طولین
 ۱
 در سعادتہ شرقی
 ۳۳
 یعنی زمانہ در سعادتہ
 کی ساعت مستعملہ
 ارادہ ایلی کی مقدار اولون

مثال

اذا كانت الساعۃ المستعملہ بطرابلس الغرب
 بین ۳ ساعۃ و ۳۰ دقیقہ فکم یكون
 الساعۃ بنا والساعۃ فی الزمان عنہ
 دقیقہ ۳۰
 مقدار الساعات المستعملہ
 ۳
 ساعۃ تفاوت طولین
 ۱
 الساعۃ شرقیہ مقدار
 ۴
 ما تبینہ الساعات المستعملہ
 بنا والساعۃ فی الزمان
 عنہ

ط
م
ن
ا
فا
جز
تو
نڈ
در
سلا
حا
از
در
بہ
بند
مس
کو
بود
س
کا
س
ش

طرابلس عزبك نصف النهار ندى اعتباراً مشهور محللون بعضيونك ساعت تفاوت طوليني ايله تفاوت مذكورك شرقى وياحزب اولد قلمى		بيان ساعات تفاوت الطولين في بعض المحلات المشهورة اعتباراً من نصف منها وطرابلس الغرب وكرت التفاوت المذكور شرقى او غرب	
صحة تفاوت الطولين	از طرابلس عزبك	طرابلس عزبك	جهة
دقيقه	ساعات	طرابلس الغرب	جهة
فاس	١٥	١٥	فاس
جزاير	٤٠	٤٠	جزاير
تونس	١١	١١	تونس
بنغازى	٢٧	٢٧	بنغازى
درنه	٢٨	٢٨	درنه
سلايك	٣٠	٣٠	سلايك
حانيه	٤٣	٤٣	حانيه
ازمير	٥٦	٥٦	ازمير
درستاد	١٣	١٠٨	دارالسعاد
بصره	١٩	١٩	بصره
بندابوشهر	٢٠	٢٠	بندابوشهر
مسقط	٠١	١	المسقط
كوآجى	٣٥	٣٥	الكوآجى
بومبى	٥١	٥١	بومبى
سريبيد	٢٠	٢٠	سريبيد
كلكته	٠٠	٠٠	كلكته
سيدخاير	١٣	١٣	سينغابور
شنغاي	١٢	١٣	شنغاي

جدول ثقل کرات الشمس	جدول ثقل مسا جسمی
والقمر والارض الجسمی جاتهم	کره الارض وقمر وشمس
نصف قطر الارض	نصف قطر الارض ۲۰۳۷۷۰۵۸۵
قطر الارض لاطول	قطر طول الارض ۱۲۰۷۵۵۰۱۷۰
محيط الارض	محيط الارض ۴۰۰۰۰۰۰۰۰
مساحة سطح کره الارض	مساحة سطح کره الارض ۵۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
مساحة الارض الجسمیة	مساحة جسمی الارض ۱۶۰۸۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
ثقل الارض	ثقل الارض ۸۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
ثقل القمر	ثقل القمر ۱۰۰۰ کیلو غرام
محيط القمر	محيط القمر ۲۰۰۹۱۷۰۰۰
مساحة سطح القمر	مساحة سطح القمر ۳۷۰۵۳۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰
مساحة جسم القمر	مساحة جسم القمر ۴۰۹۷۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
ثقل القمر	ثقل القمر ۷۳۰۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
البعد الابعد الكائن بين مركز الارض ومركز القمر الاوج	بعد اوج الارض من مركزه ۴۰۸۰۱۲۰۰۰۰۰
البعد الاوسط	بعدا اوسط ۳۸۶۰۸۸۰۰۰۰۰۰
البعد الاقرب الى الشمس	بعدا قرب الشمس ۳۶۵۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰
قطر الشمس	قطر الشمس ۱۰۴۲۹۰۱۷۰۰۰۰
محيط الشمس	محيط الشمس ۴۰۴۸۹۰۸۷۰۰۰۰۵۴
مساحة سطح الشمس	مساحة سطح الشمس ۲۰۹۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
مساحة جسم الشمس	مساحة جسم الشمس ۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
ثقل الشمس	ثقل الشمس ۲۰۹۹۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

(۵) ای با اینها وکل قطار را در زمین قرار دهند و در آنجا که

اسماء	متر	متر	بعد وسطی کواکب	بعد الوسطی الکواکب و الشمس	بشمس سقط طولی و عرضی لا و تکلا و زینا	الزینا اللام علی تقاری و سقیم کواکب
اسماء	متر	متر	متر	متر	متر	متر
عطارد	۵۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
زهرة	۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۹	۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
ارض	۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۴	۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
قمر	۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۱	۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
مریخ	۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۹	۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
مشتری	۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۷۱۲	۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
زحل	۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۶۰	۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
شمس	۲۹۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۳۸۲	۲۹۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
نبتون	۲۹۵۸۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۵۸۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۲۹۵۸۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۵۸۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۵۸۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
شمس	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
عربی افروزانه کواکب و دوران	مدت دوران کواکب علی محورها	مدت دوران کواکب علی محورها	م ساعت و دقیقه	م ساعت و دقیقه	م ساعت و دقیقه	م ساعت و دقیقه
اسماء	یوم	یوم	م ساعت و دقیقه	م ساعت و دقیقه	م ساعت و دقیقه	م ساعت و دقیقه
عطارد	۰	۰	۲۳ ۸۸	۰ ۵ ۳۶	۰ ۵ ۳۶	۰ ۵ ۳۶
زهرة	۰	۰	۱۷ ۳۳۸	۰ ۲۱ ۳۳	۰ ۲۱ ۳۳	۰ ۲۱ ۳۳
ارض	۰	۱	۲ ۳۶۰	۰ ۰ ۳۲	۰ ۰ ۳۲	۰ ۰ ۳۲
مریخ	۰	۰	۲۸۷	۰ ۴۹ ۲۶	۰ ۴۹ ۲۶	۰ ۴۹ ۲۶
مشتری	۰	۴	۰ ۰	۱۳ ۲۱ ۶	۱۳ ۲۱ ۶	۱۳ ۲۱ ۶
زحل	۰	۰	۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰
عطارد	۰	۰	۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰
شمس	۰	۰	۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰
نبتون	۰	۰	۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰

بوصورتك ه ارضك قطري واحد فرض
 قطر قطري ٢٧٧٨ يعني ربعي قدر اول
 وقطر قطري واحد فرض والنسبه
 قطري ٣٠١٧ يعني ربعي بقى مثل
 اولور ومساحه سطحه تربعيه
 ٣١ مايه كبر شهره انكلاه ارضك لحد
 ٣ اجزئان برجزئان اقل اولور
 مساحه جسيمه تربعيه ارضك مساحه
 جسيمه تربعيه برجزئان
 اقربدر وتقاها ايسه ارضك تغلنك
 ٨ جزئان برجزئان قريدر وتغلنك
 احصايه ارضك تغلنك براعتبار
 اولند ١٥ يعني نصفند زياده
 جه دن وشمسك قطر نيك بيوكلا ارضك
 قطر نيك ١٣ مثلي ومساحه سطحه
 مقدري ارضك مساحه سطحه سنك
 ١٢٠٥٢٥ مثلي ومساحه جسيمه سنك
 جسامه ارضك مساحه جسيمه سنك
 مثليه باكم شمسه مجموع سياراته
 جسامه ٥٥٠٠٠ در ارضك ٥٠٠ مثله وشمسك
 تغلن ارضك ٤٥٥ كره ثقله مساحه
 وشمسك تغلن مجموع سياراته ٥٠٠٠٠
 بله ٥٠٠ كره ثقله مساحه وشمسك تغلن
 احصايه براعتبار ارضك شمسه تغلن
 نظر ربعي وقدر

لو فرضنا على هذا الصورة قطر الارض
 واحدا فيكون قطر الارض ٣٠٢٧
 اي قدر ربعه ولو فرضنا قطر القمر واحدا
 فيكون قطر الارض ٦٧٠٠ اي قدر
 ثلاثه اضعاف ونصف وتكون مساحه
 سطحه تربعيه ٣٠١٧ ميله كبر شهره
 اقل من جزئ واحد من ١٣ جزئان
 سطح الارض ومساحه جسيمه كجسامه اقرب
 جزئ واحد من ٩ جزئان من مساحه
 جسيمه الارض ما ثقله تقرب لجزئ واحد
 من ١٠ جزئان من ثقل الارض وثقله
 الاصا في اذا اضميرنا ثقل الارض واحدا
 هو ١٠٠٠ اي اكثر قليلا من نصف
 ثقلها وان كبر قطر الشمس سياره
 ١٢ ضعفا من قطر الارض ومقدار
 مساحه سطحها يساوي ١٢٠٥٧
 ضعفا من مساحه سطح الارض
 وجسامه مساحه جسيمه يساوي
 ١٢٠٥٢٥ ضعفا من مساحه جسيمه
 الارض وبما كان حجم الشمس مساويا
 لخمسماية ضعفا من مجموع السياره
 ومنه البعض يساوي ٦٠٠ ضعفا
 ثقل الشمس يساوي ٣٠٥٠٠٠ ضعفا
 من ثقل الارض وثقل الشمس الضاوي

قوله
 نصف
 عشر
 وش
 كيه
 واد جبره
 شمسك
 يه
 در
 وار
 متر
 بو
 ٣
 ا
 ا
 بر
 در
 ...
 و
 م
 ا
 در

و اد جبره
 شمسك
 يه
 در
 وار
 متر
 بو
 ٣
 ا
 ا
 بر
 در
 ...
 و
 م
 ا
 در

قرص ثقله 3.0×10^{24} كجم وارتفاعه 12.8×10^3 م
 نصف مقادير دورتيه 28.6 يوم و 23.5 درجة
 ويشتمل على 1.5×10^{25} كجم
 ويشتمل برمترو مكعب طونيلاً 1.3
 كيلو غرام وقرص برمترو مكعب اوج طونيلاً
 واوج جيوذ او تونز اوج كيلو غرام 1.3
 شمسه اولاً بعدة م 1.5×10^8 مترو
 يعني 1.5×10^8 كونها في قطر ارض قمر
 ذلك 1.5×10^8 ساعتك مساد
 وارضون كوة قمر اولاً بعد 384 مليون
 متر دورك تقريباً 716.000 عتاً مساد
 نوسه ثله قرصه اختلاف منظرى بعد بعدة
 ٤ دقيقتة 1.5 ثانية واما اقرب
 ١١ دقيقتة 3 ثانية دراما شمسك
 اختلاف منظرى ايسه ايقى طوقه ثانياً
 بركله نك سرعت مستوصله 37 ثانية
 در تونز مترو قدر اصبار اولنسه 3673
 1.26×10^8 دور يومه 3673000
 دور سنه 3673000×365
 مترو مساقع ايلاد يكه نظر اكله كوة
 ارضك 384 ميلن ساعت قويم مدله
 دور ايسك 1.5 كاون كوة ارض ايسه
 محو 1.3 ساعة 384 قرص مليون
 مترو قطع ايلاد 1.3 بر دورى اكل

تقوى مجموع السيارات 10000
 وانما اعتدنا ثقلاً الارض لاضاقي واحداً
 تقوى الشمس بمقتضى انواع الشمس
 في ثقل الارض وثلث ثقل القمر $1/3$ ستة
 في العشرة اى بمقدار النصف تقريباً لان
 ثقل مترو واحد مكعب من الارض (10)
 طونيلاً 1000 كجم و 1000 ثقل مترو
 واحد ايضاً مكعب من الشمس طونيلاً
 واحد 365 كيلو غرام و 1000 مكعب
 من القمر 3 طونيلاً 3000 كيلو
 غرام وان مسافة البعد الكائن بين
 الارض والشمس 1.5×10^8
 مترو اى بساكن نصف قطر الارض 38498
 مرة وذلك مسافة 3673000 مترو
 وان البعد الذى بين الارض وكوة القمر
 384 مليون مترو اى مسافة
 716000 ساعة واذ لك يكون اختلاف
 منظر القمر فى البعد الابع 3 دقيقتة
 و 11 ثانية وفي البعد الاقرب
 11 دقيقتة و 3 ثانية اما اختلاف
 منظر الشمس فانما هو 30 ثانية
 ولو اعدت بنا السرعة التى تسوقها
 الكواكب اى كوة المعنى 1000

ايمكه ارضك دورى كله ذها اسخ
اولش اولور وكذلك كونه
ارضه ان كونه قمره اون بركون
مدته وشمسه ٤٤٢٦ كونه
يعنى ١٢ سنه برحق ايد و موزر اكشف
اولان بنتون نام سياره ٣٦٠
سنه مدته واصل اولورها لوك
برانس اساعده اوج ميل يعنى ٦٢٥
متر و محل قطع ايلديكي صورتده ٢٨٣
يومك يدي بيشه طغوز ماهه قمره
و ٣٢٠٤٠١٣٢٠١٣٢٠٤٠١٣٢٠٤٠
برماهه شمس واصل اولور
وساعده التمش كيلو متر وكه اون
ايكي ساعه مسافه يقطع ايد
تجور يول لوتو موبى شمس ٣٠٠ سنه
واصل اولور وكذلك هو يلى
شمس قدر ممتد وشده صدده
كافي فرض اولسه ١٤ سنه ٣ ماهه
صد شمس واصل اولور اما ضياء
سرقى اولد يفندن بر ثانيه ده
٣٠٨٠٠٠ كيلومتر و ٤٦٧٠٠ ساعده
معه منتهى اولد يفنى مثبت اولد يفند
نيانك شمس و صولى ٨ دقيقه

متر و في كل ثانية فقطع في كل ساعه
مسافه ٤٤٦٠٠٠ متر و في كل يوم
٢٤٦٠٠٠٠ متر و في كل سنة
رويه ٢٦٢٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
متر و نظر لذلك يلزم ان الكه تدور
محيط الارض تقريبا في مده ٢٨
ساعه و الحال ان كوة الارض فقطع في
محورها ٤٠ مليون متر و في ٢٤ ساعه
وتتم دورا واحدا فيكون دور الارض
اسرع من دور الكه كما ان الكه تسهل
من كوة الارض الى القمر في اياما
والى الشمس في ٤٤٢٦ يوما اي نصف
١٢ سنه و شهر ونصف و اى سياره
(غيتون) التي كشفت اخيرا في مده
٣٦٠ سنه و الحال ان الانسان اذا قطع
في الساعه مسافه ٣ اميال اى ٤٦٢٥
متر و فيصل في ٢٠٨٣٣ يوما اى في
٧ سنين و ٩ ايام الى القمر و يصل
الى الشمس في ٤٠٤٠٣٢٠٠٤٠٣٢٠٠٤٠
في ٣٠٨ سنه و شهر واحد كما
ان (رلى) سكة الحديد الذعب
يقطع ٦٠ كيلومتر و في الساعه اى
مسافه اثنتي عشر ساعه يسهل الى

ثابتة الى ارضه اول

اوج سنه به قدر آرتة سي النهار وشمس
 كواكب مذكوره نك محلته وضع
 اول سنه ضيا سي تنزل ايدرك
 اوز ارجحي قدرده اولان كواكب
 كي ايجي (تلسكوب) واسطر سيله
 رؤيت اوله بياور ^{قدر} وشمده
 الله قوتلي روز بيلوايله ايجي
 اون درديجي قدرده اولان كواكب
 رؤيت اولوب تعداد اوله بياور
 يعني بهري برشمس كجه اوله رمت
 فرق مليون كوكبك رؤيت
 قابلد واما ارضه بعيد اولان
 كواكب ثابتة نك مسافر سي شو
 قدر دينله بيلوركم ضيا سي
 بزه اوج درت بيك سنه مدته
 واصل اولور وشمري يمانيه
 نسبتله بيك قات اوزاق اولان
 كوكبلر ضيا سي بزه ارجيبيل
 سنه ده واصل اولور

من الصور الجنوبية الواقعة في برج
 العقرب وهي الكواكب التي يشار
 اليها في كرة السماء بحرف ال (فا) و
 ومع ذلك يكاد ضياؤها ان لا يصل
 الى الارض الا في مدة تزيد عن ٣
 سنين على ان الضياء كما ذكرنا اعلاه
 يصل في ثانية واحدة الى مسافة ٣٠٨
 الاف كيلومتر وكذلك لو انعدمت
 الكواكب المذكورة فلا ينفذ ضياؤها
 الى مضي ثلاث سنين ولو وضعت
 الشمس في محل تاء الكواكب لتترك
 ضياؤها وانعدم امكان رؤيتها
 الا بال (تلسكوب) كالكواكب
 التي في القدر الثالث عشر والي
 حد الان انما يمكن رؤية الكواكب
 التي في القدر الرابع عشر وتعدادها
 بالنظر القوي جدا اي انه
 يمكن رؤية ٤٠ مليون كوكبا كان
 كلا منها شمس اما مسافة الكواكب الثابتة
 البعيدة من الارض فانما يمكن ان يقال
 عنها ان ضياؤها يمكن ان يصلنا
 في مدة ثلاثة الاف واربعه الاف
 سنة كان الكواكب التي اكثر عددا

من الشمرة اليمانية بالفصحة يميل اليها ضياؤها في ثلاثة الاف سنة

رقم	اسم	قياس	قياس	قياس
١	عطارد	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٢	زهرة	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٣	ارض	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٤	مريخ	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٥	مشقري	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٦	زحل	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٧	اورانوس	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٨	نبتون	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
٩	شمس	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠
١٠	قمر	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠

ثقلت اضافيه واحدا اعتبارا اولان حجك
ثقلته بناء عليه برحمتك ثقل اول
جسمك حجك ثقلت اضافيه مستمرا
حاصله مسافر اولور وبالعكس
ثقلت اضافيه ثقلونده حجواه تقسيمه
استخراج اولور حجوه نظره ترتيبه
ثقله بنيه نظره ترتيبه بويه در (شمس)
مشقري زحل نبتون اورانوس ارض
زهرة مريخ عطارد قمر ثقات اضافيه
نظره ترتيبه (عطارد ارض مريخ زهرة
قمر شمس مشقري نبتون اورانوس
زحل) وكوه ارضك حجى ١.١١ قوازيون
مترور مكعب ولد يفند ان ثقله ١٨١٠
قوازيون طونيلاتور اولور

ثقلت اضافيه واحدا اعتبارا اولان حجك
ثقلته بناء عليه برحمتك ثقل اول
جسمك حجك ثقلت اضافيه مستمرا
حاصله مسافر اولور وبالعكس
ثقلت اضافيه ثقلونده حجواه تقسيمه
استخراج اولور حجوه نظره ترتيبه
ثقله بنيه نظره ترتيبه بويه در (شمس)
مشقري زحل نبتون اورانوس ارض
زهرة مريخ عطارد قمر ثقات اضافيه
نظره ترتيبه (عطارد ارض مريخ زهرة
قمر شمس مشقري نبتون اورانوس
زحل) وكوه ارضك حجى ١.١١ قوازيون
مترور مكعب ولد يفند ان ثقله ١٨١٠
قوازيون طونيلاتور اولور

شمس
قمر

كواكب	شمس واحد	ماء واحد	ثقلها	ثقلها
ترتيبها	اعتبارها	اعتبارها	اعتبارها	اعتبارها
مقدار ثقلها	مقدار ثقلها	مقدار ثقلها	مقدار ثقلها	مقدار ثقلها
عطارد	١	٢٠٧١	٢١٦٦٧٣١	١٣
زهرة	١	٥٠٠٠	٢٠١٦٥٧	١٠
ارض	١	٤٤٤٤	٢٥٤١٣٦	١
مريخ	١	١٥٠٠	٢٢٨٠٣٢٧	٨
مشري	١	٢٩	١٠٥٠	٣٨٨
زحل	١	٧٥٠٠	٣٥٠٠	١٠١
اورانوس	١	٩٨	٢٤٠٠٠	١٥
نبتون	١	١٢١	١٧٠٠٠	٣١
شمس	١	٢٧	١	٣٥٤١٣٦٢
قمر	١	٣٧٧	٣٥٤١٣٦٢٨١	١٦

ان هذا الكوكب، يقضي ان يمتد من ثقلها
مع ثقلها تناسباً مستقيماً ومثابرة مع
مريخ مساوية لها تناسباً معكوساً وانما
اعتبرنا القوة الجاذبة التي في سطح كوكب
واحد يسهل علينا تعيين وتقدير القوة
الجاذبة الموجودة في احد سائر الاجرام
لاننا اذا ضربنا ما اذا كان الجسم من الثقل
المعلوم بالنسبة الى الارض بمربع قطر
المعلوم ايضا بالنسبة الى نصف قطر الارض
فكون قدره ما كان لنا ان الجسم من القوة
الجاذبة وجدنا في الجهد والاختلاف يسيراً
ترتيباً قوة الجاذبة بل ان كوكب
قوتها الجاذبة كثيرة ويستعين

ان هذا الكوكب يذب الميلوي ثقلها
مستقيماً متناسباً ومساوية لثقلها
مربع ميلوي معكوساً متناسباً
كوكب ارضاً قوة جاذبية واحد احتيا
اولئسه اجراماً مساوية دن جزمه اولان
قوة جاذبية تعيين وتقدير آسان اولان
وزن الجسم مذ كوراً ارضه نسبتله معلوم
اولان ثقلها فيه ارضه نصف قطريه
نسبتله مذ اولان قطريه نصف اجرام
اولان رق اول جسمت قوة جاذبية
اولان بالاي يساويه محرجه وانه قوة
جاذبية زيوه اولان دن اياه ترتيباً
كوكباً بوجد اولان سيقن دن كوكب
كوكب ارضه برفق وزن اولان بجم

ثقلها
مربع ميلوي

<p>نقل اولسه يكره سكونه دن زياده اعز اعز اولور مبرجه نقل اولسه اعز يار مقيمه ونبوتونه كتور لسه برقيده قرق درهم كلور وقتس طيه معلوم اوله كه حجه قطر لرك مكعب استنده ترانده ويا تناقص ايدر قوه جاذبه تلك تاثيري جسم جاذبه درجه جنسا متيله متناسبا اوله نقي وقوه جاذبه تلك تاثيراتي ابعادك مريعولي يله متكافيه متناسب بولندي نقي جهتموله شمسك جذبتي قمره جذب بنلك نصفي قدر اولور</p>	<p>هذه الجدول انه اذا نقلنا جسمنا الى الشهر وزنه في كره الارض اقله واحد فيساوي هناك اكثر من ٢٨ اقله ولو نقلناه الى المريخ انما يساوي نصفه اقله ولو نقلناه الى نبتون يساوي اقله اربعين درهما وقتس عليه ثم اعلم ان الاجسام تتزايد وتتناقص بالنسبه الى مكعب الاقطار وان تاثير القوه الجاذبه متناسبه متكافيه مع مربع مسافات الابعاد ولذلك يكون جذب الشمس قد رفضا جذب القمر</p>
---	--

فوكسوف

الفوكسوف

<p>بيك او جيور سنه وبيد سندن او جيور اون بش سنه وبيد سنه قد راوت التي سنه نظر فنده وقوه جاذبه فوكسوف وكسوف نصادق ايد جلكه شهر وايام ايله روت اوله جملته ماليكي شامل جدولده</p>	<p>جدول في بيان الشهور والايام التي سبقع بها الفوكسوف والكسوف من سنه الف وثلاثمائة الروميه الى سنه الف و ثلاثمائة وخمس مائه وهو ستة عشر سنه وجراسها الجدول التي سير في ذلك بها</p>
--	--

تاريخ	نوع الكسوف	محل الكسوف	سمت رؤيت	محل الرؤيه
١٤	مارت	كسوف جزئي	آسنيابه	اسيا
١٩	مارت	كسوف كلي	يكي زه لاند	زيلاند الجديده
١٣	نيسان	كسوف جزئي	قطب جاذب	القطب الجنوبي
٢٢	ايلول	كسوف كلي	يونانستان واد نوريه	اليونان والارزورد
٦	نيسان	كسوف جزئي	امريكا	امريكا
١٨	مارت	كسوف جزئي	چين	الصين
٢٥	اكتوبر	كسوف كلي	يكي زلاند	زيلاند الجديده

هذا الكسوف من اشهر

لا	شهر	سنة	فوكس	سمت رؤيت	محل الرؤيت
١٢	ايلول	١٣٠١	فوكس جزير	آسيا	آسيا
٢١	شباط		فوكس حلقوي	بيكسيقا كور فري	جون مكسيكا
١٧	اغسطس	١٣٠٢	فوكس كل	شمال افريقيا	افريقيا الشمالية
٢٧	كانون ثاني		فوكس جزير	ساند ووج اطري	جزائر سانديوج
١٠	شباط	١٣٠٣	فوكس حلقوي	جنوب افريقيا	امريكا الجنوبية
٢٢	تموز		فوكس جزير	ارمنستان	ارمنستان
٧	اغسطس	١٣٠٤	فوكس كل	روسيا و اوستريا	الروسية و اوستريا
١٦	كانون ثاني		فوكس كل	فرنسا	فرنسا
٢٠	كانون ثاني	١٣٠٥	فوكس جزير	قطب جنوب	القطب الجنوبي
٢٧	حزيران		فوكس جزير	يكي زلاندا	زيلاندا الجديدة
١٨	تموز	١٣٠٦	فوكس كل	ميسي سيني (امريكا)	ميسي سيني (امريكا)
٢٩	تموز		فوكس جزير	آسيا	آسيا
٢٠	كانون اول	١٣٠٧	فوكس جزير	بهرنگ بوغازي	مضيق بهرنك
٥	كانون ثاني		فوكس جزير	دولت متحد (امريكا)	الدول المتحدة (امريكا)
١٦	حزيران	١٣٠٨	فوكس حلقوي	مداغاشقار	جزيرة مداغاشقار
٢٠	حزيران		فوكس جزير	ارمنستان	ارمنستان
١٠	كانون اول	١٣٠٩	فوكس كل	امريكا و سن ان الميري	امريكا و جزير مستن
٥	حزيران		فوكس حلقوي	قباي و ر	قباي و ر
٢٠	تشرين ثاني	١٣١٠	فوكس كل	نوريس اطري	جزائر نوريس
١١	مايس		فوكس كل	هندستان	الهند
٢٥	مايس	١٣١١	فوكس حلقوي	قطب شمالي	القطب الشمالي
٤	تشرين ثاني		فوكس كل	ايرلاندا	ايرلاندا
١٩	تشرين ثاني	١٣١٢	فوكس جزير	ايرلاندا	ايرلاندا
١٤	نيسان		فوكس كل	اوقيانوس ساكن	الحيط الساكن

فرانسا	فرانسس	نمشو جزوی	۱۳۰۸	نیساف	۲۹
دولامریکا المتحدہ	امریکا دولت متحدہ	کسوف حلقوی		کسوف اول	۱
الصین	چین	کسوف کلی	۱۳۰۹	تشرین اول	۲۳
برہ زیلیا	برہ زیلیا	کسوف کلی		نیسان	۴
پیرو (امریکا)	پیرو (امریکا)	کسوف حلقوی	۱۳۱۰	ایول	۲۴
کینا الحدیدہ	یکینی	کسوف جزوی		مارت	۹
مصر	مصر	کسوف حلقوی	مارت	۲۵	
مدافاشقار	مدافاشقار	کسوف جزوی	۱۳۱۱	ایول	۳
بارباد	بارباد	کسوف کلی		مارت	۴
اوربا	اوربا	کسوف جزوی	مارت	۱۲	
آسیا	آسیا	کسوف جزوی	اغستوس	۸	
میسو سینی	میسو سینی	کسوف کلی	اغستوس	۲۲	
آمریکا الجنوبیہ	جنوبی امریکا	کسوف جزوی	ایول	۶	
اوسٹریا و المجر	اوسٹریا و اوقیانوس	کسوف حلقوی	۱۳۱۲	شباط	۱
الہند	انڈیا	کسوف جزوی		شباط	۱۶
المانیا	المانیا	کسوف کلی	تموز	۲۸	
مکسیکا	مکسیکا	کسوف جزوی	اغستوس	۱۱	
کالہ دونیا الحدیدہ	یکینی کالہ دونیا	کسوف حلقوی	کانون ثانی	۶	
بارباد	بارباد	کسوف حلقوی	تموز	۳	
فرانسا	فرانسس	کسوف جزوی	کانون اول	۲۳	
الصین	چین	کسوف کلی	کانون ثانی	۱۰	
الروسیتہ	روس	کسوف جزوی	۱۳۱۳	خربرات	۲۱
آمریکا الجنوبیہ	جنوبی امریکا	کسوف حلقوی		تموز	۶
فرانسا	فرانسس	کسوف کلی	کانون اول	۱۵	
آسیا	آسیا	کسوف جزوی	کانون اول	۳۰	
اوربا	اوربا	کسوف جزوی	۱۳۱۴	ماریس	۲۷
کینا الحدیدہ	یکینی	کسوف کلی		خربرات	۱۶
کاب ورن	قاپ ورن	کسوف جزوی	کانون اول	۵	
اسپانیا	اسپانیا	کسوف کلی	۱۳۱۵	ماریس	۱۲
مدافاشقار	مدافاشقار	کسوف حلقوی		تشرین ثانی	۱۲

غرضه نامہ رومی		جدول غرض الشهر الرومي	
رومی بتداسی حتی کہ نہ تصادف ایلاہی کی پہنچل مراد اولدیجی حالہ اجد ولدہ اولاز تم سنہ جد ولدہ کی رقمضم اولوب یومیبی جد ولدہ نظر اولند	۱۲۸۶	۱۲۸۶	۱۲۸۶
	۱۲۸۵	۱۲۸۷	۱۲۸۸
مارت	۳	۴	۵
	۲	۳	۴
نویسان	۱۲۸۶	۱۲۸۷	۱۲۸۸
	۲	۳	۴
مابیر	۱۲۸۸	۱۲۸۹	۱۲۹۰
	۱	۲	۳
خیزا	۱۲۹۰	۱۲۹۱	۱۲۹۲
	۲	۳	۴
تموز	۱۲۹۲	۱۲۹۳	۱۲۹۴
	۱	۲	۳
افستو	۱۲۹۵	۱۲۹۶	۱۲۹۷
	۷	۸	۹
ایلول	۱۲۹۷	۱۲۹۸	۱۲۹۹
	۵	۶	۷
تشریاول	۱۳۰۰	۱۳۰۱	۱۳۰۲
	۱	۲	۳
تشرین ثانے	۱۳۰۲	۱۳۰۳	۱۳۰۴
	۵	۶	۷
کانون اول	۱۳۰۴	۱۳۰۵	۱۳۰۶
	۱	۲	۳
شبا اول	۱۳۰۶	۱۳۰۷	۱۳۰۸
	۲	۳	۴
سینس	۱۳۰۸	۱۳۰۹	۱۳۱۰
	۷	۸	۹
جمادی اول	۱۳۱۰	۱۳۱۱	۱۳۱۲
	۲	۳	۴
یا ثار	۱۳۱۲	۱۳۱۳	۱۳۱۴
	۵	۶	۷
ایتن	۱۳۱۴	۱۳۱۵	۱۳۱۶
	۸	۹	۱۰
یا زار اول	۱۳۱۶	۱۳۱۷	۱۳۱۸
	۱	۲	۳
صالح	۱۳۱۸	۱۳۱۹	۱۳۲۰
	۱۲	۱۳	۱۴

ایلول
تشریاول
تشرین ثانے

روزگار لا قوتی		سرعت الرياح وقوتها	
اسم روزگار	سرعة الرياح	سرعة الرياح	قوة الرياح
پد حیفه نوری	۲۶۳۲	۲۱۰۵	۲۰۹۸
فرش	۴۲۸۳	۸۱۰	۲۱۹۶
براز زیاد فری	۱۰۰۸۹	۹۱۵	۳۳۹۴
قوتی روزگار	۲۲۰۱۸	۲۵۲۵	۵۴۹۰
سرد جبه	۵۴۹۱۴	۲۱۳۵	۷۶۸۶
فورتنی	۷۱۷۴۶	۲۴۲۰	۸۷۸۶
سرد فورتنی	۱۱۲۰۷۲	۳۰۰۵	۱۰۸۱۸
بورا	۲۶۱۳۳۷	۳۶۱۵	۱۴۰۱۴
اینتر فاجا کور هدا ید بورا والاشجار	۲۵۱۹۸۷	۶۵۳۰	۱۵۳۰۸

بعض درجات برودت و حرارت		بعض درجات البرودة والحرارة	
اقطار قطب در حسن اولیات	۲۵	درجة البرودة في القطب	درجه البرودة في القطب
درجه برودت		درجه انجماد الزئبق	درجه انجماد الزئبق
جبهه نك درجه انجمادى	۳۸۱۸	درجه انجماد ماء الفرف	درجه انجماد ماء الفرف
تيزابك درجه انجمادى	۳۷۰۸	درجه انجماد زئبق الزاج	درجه انجماد زئبق الزاج
زاج باضله درجه انجمادى	۳۷۰۴		

برودت		
درجه انجماد الحليب في الحيوان	٣٧١٤	حيوانه سودك درجة انجمادى
درجه انجماد الخمل	٣٤٠٢٥	سرکه نك درجة انجمادى
درجه البرود الوسطى في القطب الشمالى	٣١٠٣٥	قطب شمالينك درجة برودت وسطى
انجماد العرف	٢١٠٢٦	عرقك انجمادى
انجماد الانهار و البحر و الخمر	٧٠٥٠	انهارك انجماد و بحر و شراب انجماد
درجه البرودة العادية في لوندرة	٧٠٥٠	لوندرة نك عادة درجة برودت
درجه انجماد الحليب و دهن اللوز	٧٠٥٠	بادميا نك و سودك درجة انجماد
حرارت		
درجه ذوبان جاد الماء	صفر	بوزك درجة ذوبان جاد
درجه ذوبان الثلج	٣٠٧	قارولك درجة ذوبان جاد
درجه انجماد الثلج	٤	صونك ذوبان و درجه انجماد
الحرارة الوسطى في التراب و المنايع	١٥	طوبراق و درجه حرارت وسطى
درجه الحرارة المقصية للنباتات	١٢١٤٥	نباتات مقصية درجة حرارت
درجه الحرارة المقصية في اليمون (٥)	١٧٠١٩	ليمونك درجه مقصية درجه حرارت
درجه ذوبان السمن	١٩٠٣٨	ياضك اريمى صمغ
درجه حرارة حجرة المريض	٣١٠٣٥	خسترا و طه سمنك حرارت
الحرارة الوسطى في البحر خط الاستواء	٣٥٠٤	خط استواء سطح دريا و حرارت سطح
نضج العنب	٣٦٠٢٥	اوزملوك كالم
حرارة دم الاوز و ياردين	٤٠٠١٦	اوز و ياردين حرارت دمولى
حرارة دماء الصبيانات	٣٦٠٢٤	در صبياناتك حرارت
حرارة دم السوداء	٣٧٠٣٠	سياه عرقلك در دماء حرارت

(٥) هو مكان جاد بيلور داخل ايشمار متوزع في الشتاء و بواسطه حرارة النار المبردة فيه

حرارة		
صويك خليات	١٠٠	خليات الماء
كوشك ذوبان	١٠٣٢	ذوبان الفضة
باقر ذوبان	١٠٩١	ذوبان الخاس
التونك ذوبان	١١٠٢	ذوبان الذهب
دوكة تيمورك ذوبان	١٥٣٠	ذوبان الحديد
حرارة شمس اليه الماء احتراق باشد يعني درجة در	} ٧٢٠	درجة حرارة الشمس وبداية
		احتراق الماء
(الومينوم) معدن ذوبان	١٨٢٥	ذوبان معدن (الومينوم)
مواسم زراعت		مواسم الزراعة
مارتده طوماقس ويا طلمك وسبير وخيار وقباي قداني وقوانة وفصوليه ومصرعدي ردخان وبتانة وداري ووجه وبارليا وشفقالي وناروسا اشجور ذرع وغرس اولنور وباغ بودانور واديك بودي ودروله وورغي آشيبي اجرا قلنور وبيوه اغا بودانور واشجور فقل وغرس ولنور شهر نيمان		فيما تر يزرع الطماطم والبامبوخات والفلفل ويشتل الخيار والقرع والكواته والفصولية والدره (السيول) والتخا والبطاطة والقصب والمنصفقة و البازلية والخنوخ والرومان وتغرس سائر الاشجار وتعلم الدوالي ويجري انواع التايغ وتعلم ايضاً اشجار الفواكه وتعلم الاشجار وتغرس وفي نيسان تقص الاغصان ويجري تايغ الودق مرة ثانية وتزرع الحنا وتؤخذ الاغصان

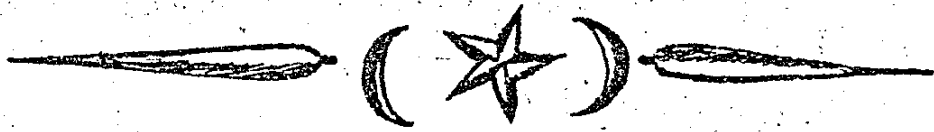
فيليز قيرمه وايجي با پراق آشيسو
 وحنار عرس زمانيدر وفيليز
 النور مايسده حسب الغريز
 ذرع وخرها غرس واجري حصاد
 اولنور مموزده پراسه ياستاي
 ياپيلور ولحنه وقرنه بهار و
 صوغان وكوريز وفونك پتاي
 قخلوي اكيلور اغتريسه پراسه
 فداني وكوزاچون شلغم وطورب
 واسپناق ذرع اولنور ايلولده
 زعفران ويولاف وارپه وبغداي
 وكوزاچون پتاي ذرع اولنور
 كانون ثانيه صوغان ديكيلور
 شباطده اسميه آبي صويورور
 ودفقه ثانيه باغ بودانور
 وبوستان وباميه وشخود و
 ماوج ولحنه وقرنه بهار وكوريز
 وبقلد وانكاد ذرع اولنور
 وباطليق ياسديغي ياپيلور

وفي مايسر يزرع حب الغريز
 ويغرس الخمل ويجري الحصاد
 وفي تموز تقبل مشاتل البراصه
 ويزرع بزرا الكوب (الملفوف)
 والقربيط والبراصه والبصل و
 الكرفس والبطاخه الافوخيه
 وفي اغستوس يغرس شتل البراصه
 ويزرع اللغث والفجل والاسيا نخ
 للخرنوب وفي ايلول يزرع الزعفران
 والروان والشعير والحنطه والبطاخه
 للخرنوب وفي كانون الثاني يغرس البصل
 وفي شباط ياتي الماء المالح للذوالى
 وتعلم الذوالى مرة ثانية ويضع البطيخ
 الاخضر والاصغر والباميه والحمص
 والسفاري (الجزر) والكوب
 (الملفوف) والكرفس والفول
 والخرشف (ارضى شوكر)
 وتقبل مشاتل الباذنجان

جدول فوجان امستهر

جدول الفوجان امستهر

موجود

قبل الهجرة	سنين	هجرة مقدم
خلقة آدم عليه السلام باعتبار تقويم التواريخ	٢٢١٢	تقوم التواريخ اعتبارا بحضرة خلق آدم عليه السلام
هبوط آدم عليه السلام بموجب ضبط وتحرير الارض ويا وبين	٢٥٨٣	اورد بالولوك ضبط وتحرير لري بموجب هبوط آدم عليه السلام
طوفان نوح عليه السلام	٣٩٧٤	طوفان نوح عليه السلام
ابتداء معمورية اقليم مصر	٣٥٤٨	اقليم مصر ابتداء معموريت
ابتداء ملوك بني آثور	٢٨١٢	ابتداء ملوك بني آثور
ابتداء الملوك الارمنيين	٢٦٩٠	ابتداء ملوك ارمنيا
ولادة ابراهيم عليه السلام	٢٥٨٠	ولادة ابراهيم عليه السلام
ختان اسماعيل عليه السلام	٢٤٨٠	اسما عيل عليه السلام ختاني
تشرifi يعقوب عليه السلام الى مصر	٢٣١٧	يعقوب عليه السلام الى مصر تشرifi
القطر والقتال الذي امتد سبع سنين	٢٢٩١	مصر في سنة محمد اول لقطر وفلا
قتل فرعون الاطفال المذكور بمصر	٢١٧٦	فرعون مصر اطفال كوز اعدام
تشكيل قراليت الالانين	٢١٢٦	تشكيل قراليت الالانين
ابتداء تشكيل قراليت آنتين	٢١٢٥	ابتداء تشكيل قراليت آنتين
خروج موسى عليه السلام من مصر	٢٠٧٠	موسى عليه السلام من مصر
ابتداء حكومة ملوك اليهود	٢٠٣٤	ابتداء حكومة ملوك يهود
انقلاب حكومة آينه الى الجمهورية	١٧٠٩	آينه حكومة جمهوريته انقلابي
سلطنة زارو عليه السلام ببرية الشاه	١٢٢٧	زارو عليه السلام ببرية الشاه
ابتداء حكومة اكدونيا وارض فلسطين	١٤٧٠	ماكدونيا حكومة تملكها ابتدائي
اقتران حكومة بلبل من ملوك بني آثور	١٣٥٣	ملوك بني آثور بلبل حكومة يرأسه
بناء مدينه تروما	١٣٣٧	روما شهر نيك بناه
تحرير قراليت البصرين الشاه ودا	١١٤٠	بابل قراليت البصرين الشاه ودا

١١١٠	انقلاب سلطنة الجيم غرطقة الكيانين	١١١٠	عمر بادشاهلنگ كيانيا ز طبرستان انقلاب
١١٠١	استيلاء الجيم على اقليم مصر	١١٠١	اقليم مصر بملك استيلاسى
٩١٦	استرداد اسكندرية مصر من الجيم	٩١٦	اسكندرية مصري مجلد ز استردادى
٩١٠	قتل دارا واستيلاء اسكندر على الجيم	٩١٠	اسكندرية ايراني استيلاء دارا ملك قلى
٧١٧	التحاق قزالية ماكدونيا الجيم روميا	٧١٧	ماكدونيا قزالتك روميا جيم تورا القيا
٦١٣	التحاق مصر بروما	٦١٣	مصر ك روميا القيا تحت
٥٨٣	ميلاد حضرة عيسى عليه السلام	٥٨٣	ميلاد حضرت عيسى عليه السلام
٥١٧	نصب بايا بروما	٥١٧	روما ده بايا نصيبى
٤٨٤	ايجاد البلور (المرش)	٤٨٤	جام ايجادى
٣٦٨	ظهور طبقة الساسانيين (بالجيم)	٣٦٨	ظهور طبقة ساسانيين
٢٣٤	بناء ايا صوفيه (باستانبول)	٢٣٤	بناء ايا صوفيه
٢٠١	ايجاد ميزان الماء	٢٠١	صورتاروسنك ايجادى
١٢٣	ابتداء تشكىل قزالية فرانسى	١٢٣	ابتداء تشكىل قزالية فرانسى
٥٣	ولادة حضرة صاحب الرسالة	٥٣	ولادة حضرت رسالتنا هى
٤٠	ايجاد قلم الرديش	٤٠	توى قلم ايجادى
٣٣	تشكىل قزالية الدار له	٣٣	له قزالتك تشكىلى
٢٥	تشكىل قزالية اسقوجيا	٢٥	اسقوجيا قزالتك تشكىلى
١٤	تشكىل قزالية الانكليز	١٤	انكلتوه قزالتك تشكىلى
١١	تشكىل قزالية الاسپانول	١١	اسپانيا قزالتك تشكىلى

هجرت مؤخر { سنين } بعد الهجرة

١	الهجرة النبوية على صاحبها افضل	١	هجرت نبويه على صاحبها افضل
١٠	هجرة الوداع	١٠	هجرة الوداع
١٠	ارتحال حضرة صاحب الرسالة	١٠	ارتحال حضرت پيغمبرى

صح يسرى

واقعه نیل	۱۱	واقعه نیل	
فتح الشام	۱۴	فتح شام	
بناء البصره	۱۵	بناء بصره	
بناء الكوفه	۱۶	بناء كوفه	
ابتداء استعمال التاريخ بين المسلمين	۱۶	بين الاسلام ابتداء استعمال تاريخ	
فتح قيصريه	۱۹	فتح قيصريه	
فتح مصر	۲۰	فتح مصر	
فتح جزيرة قبرس	۲۷	فتح جزيرة قبريس	
محاصرة العرب استانبول	۳۶	استانبول عبر بلوك محاصره سي	
ابتداء ظهور حوادث البارود	۴۰	ابتداء ظهور حوادث بارود	
ظهور ملوك بنو اميه (انقرضهم ۱۳۳)	۴۰	ظهور ملوك بنو اميه (انقرضهم ۱۳۳)	
بناء جامع الفتن الواقع بمجمله اعلمطيا بنو	۴۹	استانبولده فلطنه واقع عز جانتك	
وقعه كربلا	۶۱	وقعه كربلا	
ضرب السكته الاسلاميه	۷۵	ضرب سكه اسلاميه	
ولادة الامام الاعظم	۸۰	ولادت امام اعظم	
فتح جزيرة سسليا و ثغر مسينا	۸۲	فتح جزيرة سسليا و بوغاز مسينا	
دخول الاسلام لديار الاندلس	۹۲	دخول اسلام لديار اندلس	
ايجاد الورق	۱۳۰	ايجاد كاغذ	
شيوخ علم الكيمياء بين العرب	۱۲۳	شيوخ علم كيمياء بين شيوعى	
ظهور ابي مسلم	۱۲۸	ظهور ابي مسلم	
ظهور دولة آل عباس (انقرضها ۷۵۶)	۱۲۳	ظهور دولت آل عباس (انقرضها ۷۵۶)	
ظهور دولة بنو اميه في الاندلس (انقرضها ۴۲۳)	۱۲۹	ظهور دولت بنو اميه في الاندلس (انقرضها ۴۲۳)	
بناء بغداد	۱۴۱	بناء بغداد	
وفاه الامام الاعظم	۱۵۰	وفات امام اعظم	

ولادة الامام الشافعي	١٥٠	ولادت امام شافعي
مجيئ هارون الرشيد الى اسكندار	١٦١	هرون رشيدك اسكندار كليشي
انتقال الامام مالك	١٧٦	انتقال امام مالك
ابتداء ظهور بني الاغلب	١٨٣	ابتدای ظهور بني الاغلب
انتقال الامام الشافعي	٢٠٤	انتقال امام شافعي
ابتداء دولة الصفاريه (انقراضها) ^{٢٧٩}	٢٣٢	ابتداء دولت صفاريه (انقراضها) ^{٢٧٩}
انتقال الامام احمد بن حنبل	٢٤٠	انتقال امام احمد بن حنبل
ابتداء دولة السامانية (انقراضها) ^{٣٨٨}	٢٤٢	ابتداء دولت سامانيه (انقراضها) ^{٣٨٨}
ابتداء دولة اما مان يمن ^{٣٨٨}	٢٧٠	ابتدای دولت اما مان يمن
ابتداء ظهور القرامطيه	٢٧٨	ابتدای ظهور قرامطيه
(انقراضها) يوم استيلائهم (٣٧١)		(انقراضها) ايام استيلاي (٣٧١)
ابتداء الدولة الطولونية بافرقيده	٢٩٦	ابتداء دولت طولويه در افرقيده
ابتداء الدولة الحمدانية (انقراضها) ^{٤٥٥}	٣٠٠	ابتدای دولت حمدانيه (انقراضها) ^{٤٥٥}
ابتداء دولة الديلم (انقراضها) ^{٤٣٣}	٣١٥	ابتدای دولت ديالمه (انقراضها) ^{٤٣٣}
بناء مرعش	٣٤٢	بناء مرعش ^{٥٧٩}
ابتداء الدولة الغزنوية (انقراضها) ^{٥٧٩}	٣٦٠	ابتدای دولت غزنويه (انقراضها) ^{٥٧٩}
تشكل دولة الروسيه	٣٦٢	در سيده و تناء تشكلي
ابتداء ظهور دولة الفاطميه (انقراضها)	٤٠٧	ظهور دولت فاطميه (انقراضها)
ابتداء ظهور الدر السلجوقيه (انقراضها) ^{٥٦٧}	٤٢١	ابتدای ظهور دولة سلجوقيه (انقراضها) ^{٥٦٧}
تشكل قرالیه الحجاز ^{٦٠٠}	٤٥٥	تشكل قراليت حجاز
ظهور دولة الخوارزميه (انقراضها)	٤٦٠	ظهور دولة خوارزميه (انقراضها)
ظهور دولة البويهيه (انقراضها) ^{٦٢٨}	٥٠٠	ظهور دولت بوييه (انقراضها) ^{٦٢٨}
ابتداء دولة الايبكيه (انقراضها) ^{٦٥٣}	٥٠١	ابتدای دولت ايبكيه (انقراضها) ^{٦٥٣}

سالك جنكيز

سالك جنكيز

سالك جنكيز

سالك جنكيز

٥١٦	ايجاد الساعة	٥١٦	ايجاد الساعة
٥٢٩	تشكيل ولاية البورتوكيز	٥٢٩	تشكيل ولاية البورتوكيز
٥٤٢	ابتداء الدولة الفوتية (انقراضها)	٥٤٢	ابتداء دولة غوريه (انقراضها ٦٠٦)
٥٢٧	ابتداء ظهور الايوبيين (انقراضها ٦٥٦)	٥٢٧	ابتداء دولة ايوبيد (انقراضها ٦٥٦)
٢١٢	ظهور جنكيز	٢١٢	ظهور جنكيز
٦٧٢	هلاك جنكيز	٦٧٢	هلاك جنكيز
٦٥٣	ظهور هلاكو	٦٥٣	ظهور هلاكو
٤٥٩	ظهور دولة العباسية في مصر (انقراضها ٩٢٣)	٤٥٩	ظهور دولة عباسيه في مصر (انقراضها ٩٢٣)
٦٦٢	هلاك هلاكو	٦٦٢	هلاك هلاكو
٢٨٥	شروع استعمال البارود	٢٨٥	شروع استعمال بارود
٦٨٦	ايجاد النظارة (هي بيت الابره)	٦٨٦	ايجاد كوزلك
٦٨٧	ايجاد البوصلة (هي بيت الابره)	٦٨٧	ايجاد يوسله
٦٨٨	ظهور الدولة العثمانية (استقلالها ٦٩٨)	٦٨٨	ظهور دولة عثمانيه (استقلالها ٦٩٩)
٧١٧	فتح برده	٧١٧	فتح برده
٧٢٨	ضرب السكة العثمانية	٧٢٨	ضرب سكة عثمانيه
٧٥٥	ابتداء ظهور قريمانيين	٧٥٥	ابتداء ظهور قريمانيين
٧٥١	دخول ابن الملك سليمان باشا لبرده ايلي وفتح كليبولي ٧٤١	٧٥١	عبور شهزاده سليمان باشا برده ايلي وفتح كليبولي ٧٤١
٧٦٢	ايجاد المدفع	٧٦٢	ايجاد طوب
٧٦٢	فتح ادرنه	٧٦٢	فتح ادرنه
٧٦٥	ظهور تيمورلنك	٧٦٥	ظهور تيمور
٧٨٠	ظهور طائفه ذي القدر (انقراضها ٩٢٣)	٧٨٠	ظهور طائفه ذي القدر (انقراضها ٩٢٣)
٧٨٤	ظهور دولة الجركس في مصر (انقراضها ٩٢٣)	٧٨٤	ظهور دولة الجركس في مصر (انقراضها ٩٢٣)
٧٩١	مخاربه قوصوه	٧٩١	مخاربه قوصوه

فتح سلانیک ویکشهر	٧٩٦	فتح سلانیک ویکشهر
فتح نیکولی	٧٩٨	فتح نیکولی
هلاک تیمور لنگ	٨٠٧	هلاک تیمور
فتح یانیه	٨٢٥	فتح یانیه
وقعت وارسه	٨٤٨	وقعت وارسه
ایجاد صنعت طباعت	٨٥٠	ایجاد صنعت طباعت
وقعت قیصریه الثانية و طغر سلطان مراد	٨٥٧	وقعت قیصریه توغو و طغر سلطان مراد
بناء حصن رومالی	٨٥٢	بناء حصن رومالی
فتح استانبول	٨٥٧	فتح استانبول
بناء السراية العتیقة باستانبول	٨٥٨	بناء اسکی سراي
کشف امریکا	٨٦٢	کشف امریکا
اتمام بناء جامع السلطان محمد الفاتح بانس	٨٦٨	اتمام جامع فاتح
بناء السراية الجديدة	٨٧٣	بنای سراي جدید
اطاعت منکلی کرای خان	٨٨٠	اطاعت منکلی کرای خان
غزیه رئیس کمال بالسفن الحربية	٨٩٢	کالونیسک دونهای هایون ایله
الهایونیه الی اسپانیا		اسپانیا به غریمی
کشف طریق رأس الرجاء الصالح	٩٠٣	کشف طریق امید برونی
واقعة جالدار	٩٢٠	وقعت جالدار
بناء لترسانة في الاستانة	٩٢٣	بناء ترسانه در استانه
ایجاد ساعة الجدید	٩٢٣	ایجاد قیوساعی
فتح حلب و الثغور	٩٢٢	فتح حلب و شام
ظهور جلاله	٩٢٤	ظهور جلاله
فتح مصر من طرف الدولة العثمانية	٩٢٦	فتح مصر از طرف دولت عثمانیه

عاش السلطان...

حمایة السلطان سلیمان لفرانس	٩٣٢	سنة تاسيلما باه فرانسه حمايه سي
المحاصرة الاولى لويانته	٩٣٥	محاصرة اول ويانته
فتح بغداد	٩٤١	فتح بغداد
تسخير عدت	٩٤٤	تسخير عدت
انهزام الامبراطور قارلوس	٩٤٧	هزيمت امپراطور قارلوس
محاصرة العثمانيين لويانته	٩٥٠	عما ليلول ويانته محاصره سي
التحاق قبالية المح الامبراطور النمسا	٩٥٧	بجار قبالتك نيمپراطور لفرنسا
اول سفر السيد الرئيس في المحيط الشرقي	٩٦١	اول سفر سيد رئيس در محيط شرق
ابتداء استعمال القهوة في استانبول	٩٦٢	استانبولده قهوه نيك ابتدائي استعمال
خروج اهل اسلام از اندلس	٩٧١	خروج اهل اسلام از اندلس
انشاء رصدي تقويم الدين وحسب الاصول	٩١٥	انشاء رصدي تقويم الدين وحسب الاصول
سفر اكرى	١٠٠٥	سفر اكرى
ظهور الدخا في الممالك الاسلاميه	١٠١٢	ظهور دخا در ممالك اسلاميه
شروع استعمال انفيد در استانبول	١٠٥٠	شروع استعمال انفيد در استانبول
ايجاد البخار في اوروبا	١٠٥١	اوريوپا ده ترميز لينا ايجادى
محاصرة ويانته الثانيه	١٠٩٢	محاصرة ثانيه ويانته
معاهدة قارلوفجه	١١١٠	قارلوفجه معاهده سي
منظفرتي نهر برود	١١٦٤	برود منظفرتي
معاهدة بوساروفجه	١١٣٠	بوساروفجه معاهده سي
تأسيس دار الطباعة في اسكدار	١١٣٥	اسكدارده دار الطباعة تاسيس
زلزلة عظيمة في استانبول	١١٨٠	استانبولده زلزله عظيمه
معاهدة قاينا رسيه	١١٨٩	قاينا رجه معاهده سي
كشف بليغ البقره للبودوك	١١٩٧	تليغ بقرنك (يعني حجيل آتشينل) كشف
ايجاد البالون	١١٩٩	ايجاد بالون

ايجاد التلفزيون	١٢٠١	ايجاد التلفزيون	
استيلاء الفرنسيين على مصر	١٢١٢	فوانيس الليله مصري استيلاسى	
اختراع الطبع على الحجر	١٢١٥	ايطوغرافيا نيك اختراعى	
ايجاد البواخر	١٢٢٢	ايجاد سنغفروا بور	
المصالحة العمومية في أوروبا	١٢٢٣	مصالح العمومى اوروپا	
مصالحة بكر ست	١٢٢٩	بكر ست مصالحى	
اول احداث سكة الحديد	١٢٤٠	ابتداى احداث نيمور يوكى	
الوقعة الخيرية وتأسيس العسكر النظامية	١٢٤١	وقعة خيرية وتأسيس عسكر نظامية	
فصل الحرة ادرنه	١٢٤٦	ادرنه مصالحى	
استقلال اليونان	١٢٥٧	يونانستانك استقلالك	
انشاء الجسر من استانبول الى انطاكية	١٢٥٣	استانبولك فاطمة طرفه جسر انشاء	
وضع نظام الكورنتية	١٢٥٤	وضع نظام قرانتية	
التظيمات الخيرية	١٢٥٥	تنظيمات خيريه	
تأسيس مكاتب الرشديية	١٢٦٣	تأسيس مكاتب رشدييه	
محادثة قرسيم	١٢٧٠	قرسيم محاربه سى	
معاهدة باريس	١٢٧٣	پارس معاهده سى	
ايجاد الفاعل الجبرية المعبر عنها (طوريل)	١٢٧٨	طوريل تعبيرا اولنا دكور انجليك ايجاد	
فتح المعروض استانبول لاجل تشهير المحصولات	١٢٨٠	استانبولك ممالك عثمانيه محصولات	
الصناعات والارضية لجمهورية العثمانية		صناعات وارضيه تشهير لاجل تشهير	
تشكيل الولايات	١٢٨١	ولاياتك تشكلى	
محادثة دولتي بروسيا وروسيا	١٢٨٢	پروسيا المله وروسيا دولتي محاربه	
تأسيس حنا ريق المنافع البوسنيية	١٢٨٣	منافع عمومى صند طرنيك تأسيس	
ابتداء وتعمير استعمارات الابوة	١٢٨٣	اينكلى تفنكلى بايات تتم استعمار	
سياحة السلطان عبد العزيز في أوروبا	١٢٨٤	سلطان عبد العزيز خارك اوروپا سياحة	

الولاية مشهورة

فتح خليج السويس	١٢٨٦	كشاد جدول سويس	
معاربة دولة فرانسا وبروسيا وانقلاب	١٢٨٧	فرانسايه بروسيا ولترينك معاربه	}
قرايسته فرانسا للجمهوريه		وفرانسه قرايسته جمهوريه انقلابي	
احداث الترامبواي في دارالسعادة	١٢٨٨	ترامبوايك در سعادته احداثي	
فتح التونل في الغلطة بدارالسعادة	١٢٩٠	در سعادته غلظه تونل كشادي	
املاء القانون الاساس والخط السلطاني	١٢٩٣	قانون اساسي نظامه سيله خطي	
واقعة حسن الميركسي	١٢٩٣	وقعه حسن كسي	
اجتداء انعقاد مجلس البعثين	١٢٩٤	مجلس مبعوثانك اجتداء وانعقادي	
المحاربه بين الامبراطوريه العثمانيه والروسية	١٢٩٤	دولت عليه روزه و معاربه بين روسيه	
انعقاد مؤتمر برلين حسب معاهدة (ايستفانوس)	١٢٩٥	ايستفانوس معاهده اوزرنيه	}
الاتفاق التدافي بين الدولت العلية ودولة ايتاليا	١٢٩٥	برلين قونعزه سنك انعقادي	
تذوق المجره		دولت عليه ايله انكته دولتنك	
تذوق المجره		تدافي اتفاقي	
تذوق المجره		عزيمه شخص قوما مشهور	
تذوق المجره		مجر تدن اول	
دوردا فونديتش احد ملوك التبابعة	}	ملوك تبابعة دن افريقشل بربر	}
التي القطة البربريه مع قبيلة البربر		١٦٢٣	
هجرة الفينيكين الى بربريه	١٤٩٦	فينك ليلوك بربرستانه هجرت	
دخول الرومانيين الى بربريه	٧٨٠	رومان ليلوك بربرستانه دخول	
ابتداء بناء مدينة طرابلس الغرب	٢٢	طرابلس غرب شهرينك ابتدائي بنا	
بمده المجره		مجر تدن صكره	

تشریف حضرة عمرو بن العاص	حضرت عمرو بن العاص طرابلس
طرابلس	تشریف لری
تشریف حضرة عبده بن سعد ابن ابی سرح	عبد الله بن سعد ابن ابی سرح ^{تونس} حضر
طرابلس و تشریف الاهی الی تشریف الاسلام بعض	طرابلس تشریف لری الی اهل البیت برازیلک تشریف اسلامه مشرف الی البیت
ابتداء حکومت بنی امیه فی طرابلس الغرب	ابتداء حکومت بنی امیه در طرابلس
بنا سور مدینه طرابلس	طرابلس سورینک بنا سی
ابتداء حکومت الملوك العباسیه بطرابلس الغرب	ابتداء حکومت ملوک عباسیه در طرابلس
استیلاء دولة بنی عبیده علی طرابلس الغرب	بنا صیدیه دولتک طرابلس استیلاء
استیلاء جرجی میخائیل السسلیا وی علی طرابلس الغرب	سپهسالاری جرجی میخائیلک طرابلس
بیعتاها الی طرابلس لعبد المؤمن احد ملوک الحفصه	استیلاء سی طرابلس الی یلسنک ملوک الحفصه
استیلاء شرف الدین قوه قیش ملوک صلاح الدین الایوبی علی طرابلس	عبد المؤمن بیعتی صلاح الدین الایوبی کوله شرف الدین قوه قیشک طرابلس استیلاء
استرداد ملوک الحفصه طرابلس بنا قصر قارشر	ملوک الحفصه طرابلس استرداد قوه قیشک بنا سی
استیلاء یاقوت و کل قوه قیش علی طرابلس	قوه قیشک و علی یاقوتک طرابلس
تملك ملوک الحفصه علی طرابلس رفعت ثالثه	دفعه ثالثه ملوک الحفصه طرابلس تملک لری
قل قوه قیش بغداد	قوه قیشک فراندہ اعدای
استیلاء الاسبانیا وین علی مدینه طرابلس	طرابلس شهرینک اسپانیا لیر طرند تسخیری
التجاء الی طرابلس لدولة العلیت العثمانیه و رساله معونان الی دار السعاده العلیه	طرابلس الی یلسنک دولت علییه عثمانیه التجاء الی دار السعاده معونان الی دار السعاده

طرابلس قوه قیش

طرابلس قوه قیش

دولت علیہ طرفہ فرادانہ اندک ما موراً تاجورہ یہ کسوی	۶۱۶	محمی مراد انما موراً تاجورا من طرفالہ ولہ العلیتہ
طرابلسک عزربک اسپانیولولہ تخلیصی	۹۵۸	تخلیص طرابلس الغرب من لاسپانیولہ
طور خود پاشانک شہید و قات	۹۷۲	وفات طور خود پاشا شہیداً
ویرکوک و کمرک التمسو ابتدا سی	۱۰۲۳	ابتداء استیفاء الویرکوک و الکمرک
طرابلسک قرہ مانلی سلام سی	۱۲۳۳	ابتداء اداره طرابلس من طرف سلالہ القرمائین
طرفند ن ابتدا ی اداره سی		تقسیم یوسف پاشا القرمائی لولاية طرابلس علی اولاده و اخفاده
قرمانلی یوسف پاشانک طرابلس	۱۲۴۵	نشر نظام الکمرک بطرابلس
ولایتی اولاد و اخفادینہ تقیمی		
طرابلسک کمرک نظام اندامہ سنک نشری	۱۲۴۷	ابتداء محاصرہ طرابلس بحامین واحد عشر شہراً من طرف محمد بک القرمائی
قرمانلی محمد بک طرفند طرابلسک اکو	۱۲۴۷	ابتداء القبلیہ بالمنارات ایام الجمعه بطرابلس
سنہ اولد برآی حاصرہ سی ابتدا سی		
طرابلسک جمعہ کونولرندہ منارہ لردہ صلات و یولسی	۱۲۵۲	عصیا الشیخ غومہ و عبد الجلیل دخالۃ الشیخ غومہ و قتل عبد الجلیل
شیخ غومہ و عبد الجلیلک عصیان	۱۲۵۵	قار الشیخ غومہ من منقفاء و ورودہ الی طرابلس و ضبطہ للجبل
شیخ غومہ دخالتی و عبد الجلیلک قتل	۱۲۵۸	
شیخ غومہ نفا سند ن فواراً	۱۲۷۱	قتل الشیخ غومہ تأسیس مکاتب الرشدیہ
طرابلسک کلوب جلی ضبط ایتمی		
شیخ غومہ نکل قتل	۱۲۷۴	بطرابلس
طرابلسک و تثلیث مکتبلرینک تأسیسی	۱۳۷۴	

خلفاء راشدين		الخلفاء الراشدين	
اسم	سنة هجرية	سنة	مدى
حضرت ابو بكر الصديق رضي الله عنه	١١	٢٤	مدى من حجر الحظرة النبوية بالسعيدة
حضرت عمر الفاروق رضي الله عنه	١٣	٦٥	"
حضرت عثمان بن عفان رضي الله عنه	٢٤	٨٨	مدى من جبينه البقيع بالمدينة المنورة
حضرت علي المرتضى رضي الله عنه	٤٥	٦٣	مدى من اوله من مشهور ولد النبي كفي فرزند طاب لري حضرت حسنك بعد ايام مكالمه النبي جبينه البقيع من نقل يديكي رضي مرويد
حضرت حسن رضي الله عنه	٤٥	٤١	المشهور انه مد فولا بمدينة الخيف وكونه روي ان ولده المال حفرة حسن بعد ايام نقله الى جبين البقيع
مدت عهد خلفاء راشدين	شهر سنة	شهر سنة	مدت عهد الخلفاء الراشدين
	٣ ٣٠	٣ ٣٠	

مدى من

ملوك بني امية

اسم	تاريخ تولد	تاريخ وفات	مدفون في	مدافنهم
معاوية اول معاوية الاول	سنة ٤١	سنة ٦٠	مشامدة مدفون در	مدفون بالشام
يزيد ابن معاوية يزيد الاول ابن معاوية	سنة ٦٠	سنة ٦٣	"	"
معاوية ثاني ابن يزيد معاوية الثاني ابن يزيد	سنة ٦٣	سنة ٦٤	"	"
مروان (المتغلب) ابن الحكم مروان بن الحكم (المتغلب)	سنة ٦٥	سنة ٦٨ شهر ١	"	"
عبد الملك ابن مروان	سنة ٦٥	سنة ٦٨ شهر ١	"	"
وليد ابن عبد الملك الاولاد بن عبد الملك	سنة ٨٢	سنة ٨٦ شهر ١	"	"
سليمان ابن عبد الملك	سنة ٩٦	سنة ٩٨ شهر ١	قنسرين نواحي سيناء واقعة عند قنطرة	مدفون برابن شواحي قنسرين
عمر ابن عبد العزيز ابن مروان ابن الحكم	سنة ٩٩	سنة ١٠٢ شهر ١	معرفة النعمانده دير سيمعانده	مدفون بدير سيمعان في معرفة النعمان

يزيد ثاني ابن عبد الملك يزيد الثاني ابن عبد الملك	١٠١	٤ شهر ١٤	٤٠	شامه مدفوندر	مدفون بالشام
هشام ابن وليد هشام ابن الوليد	١٠٥	١٩ شهر ٩	٥٥	رصاصه مدفوندر	مدفون بالبرصاف
وليد ثاني ابن يزيد ثالث الوليد الثاني ابن يزيد الثالث	١٣٥	١ شهر ٥	٤٢	راسه مقطوعه شامه مدفوندر	راسه المقطوع مدفون بالشام
يزيد ثالث ابن وليد اول يزيد الثالث ابن وليد الاول	١٢٦	٥ شهر	٤٦	شامه مدفوندر	مدفون بالشام
ابراهيم ابن وليد ابراهيم ابن الوليد الاول	١٢٦	٢ شهر	٥٥	"	"
مرزان ثاني ابن ابن محمد ابن مرزان اول مرزان الثاني ابن محمد ابن مرزان الاول	١٢٧	٥ شهر ١٢	٢٣	"	"

مدفون عهد خلفاء بني اميه

٩٦

خلفاء عباسية الخلفاء العباسية

اسم	تاريخ تولد	تاريخ وفات	مد فوندر	مد فوندر
سفيان	١٣٤	٣	مد فوندر	مد فوندر
ابو جعفر المنصور	١٣٧	٢٣	مد فوندر	مد فوندر
محمد بن المنصور	١٥٨	١١	مد فوندر	مد فوندر
هارون الرشيد	١٦٩	شهر ٣٦	مد فوندر	مد فوندر
ابن المهدي	١٧٠	٢٣	مد فوندر	مد فوندر
الامين ابن	١٩٣	شهر ٨	مد فوندر	مد فوندر
هارون الرشيد	١٩٨	شهر ٣	مد فوندر	مد فوندر
محمد المعتصم بالله	٢١٨	شهر ٨	مد فوندر	مد فوندر
الواثق بالله ابن	٢٣٢	شهر ٩	مد فوندر	مد فوندر
جعفر المتوكل	٢٣٣	١٥	مد فوندر	مد فوندر

الذ	مدفون بسامرات	سامراته مدفون بشار	٣١	شهر ٨٢	٢٤١	المستعين بالله احمد بن محمد بن القاسم
الذ	"	"	٢٤	شهر ٧	٢٥٢	المعترف بالله
الذ	"	"	٣٨	١	٢٥٥	المهدي بالله ابن الواثق بالله
المستظفر بالله من المقتدر بالله	"	"	٥٠	٢٣	٢٥٦	المعتد بالله بن المتوكل
الذ	"	"	٤٧	شهر ٩	٢٥٩	المعتد بالله
الذ	"	"	٣٣	شهر ١	٢٨٩	المكتفي بالله بن المعتد بالله
الذ	"	"	٣٨	٢٥	٢٩٥	المقتدر بالله بن المعتد بالله
الذ	"	"	٥٣	شهر ٦	٢٢٠	القاهر بن المعتمد بالله
الذ	"	"	٤٢	شهر ١٠	٣٢٢	الراضي بالله بن المقتدر بالله
الذ	"	"	٦٠	شهر ٦	٣٢٩	المتقي بالله بن المقتدر بالله
الذ	"	"	٣٧	شهر ٤	٣٢٣	المستكفي بالله بن المكتفي بالله
الذ	مدفون ببدين ماحول	ديرا قولده مدفون بشار	٢٣	شهر ٥	٣٣٤	المطيع لله بن المقتدر بالله
الذ	مدفون ببغداد	بغداده مدفون بشار	٧٣	شهر ٩	٣٦٣	الطابع لله بن المقتدر بالله

مدفون	بغداد	بغداد	بغداد	بغداد	بغداد
القادر بالله	٣٨١	٤١	٨٧	بغداد	بغداد
القائم بالله	٤٢٤	٤٥	٧٧	"	"
المعتدي بالله	٤٦٧	١٩ شهر ١٢	٣٩	"	"
المستظهر بالله	٤٨٧	٢٥	٤٢	"	"
المسترشد بالله	٥١٢	١٧ شهر ٧	٤٤	"	"
الراشد بالله	٥٣٠	١		"	"
المعتق بالله	٥٣١	٣٤	٦٥	"	"
المستجد بالله	٥٥٥	١١	٥٦	"	"
المستنصر بالله	٥٦٦	٩ شهر ٧	٤٠	"	"
الناصر بالله	٥٧٥	٢٧		"	"
الظاهر بالله	٦٢٢	٩٤ شهر	٥٣	"	"
المستنصر بالله	٦٢٣	١٧	٥٢	"	"
المستعصم بالله	٦٤٠	١٥ شهر ٨	٤٧	"	"
مدت خلفاء عباسية					
٥٣٩					

سلطان عثمان بنی و خاندان
السلطان و الخلفاء العثمانيين

اسم	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه	مد قلمی	مد افهم
سلطان عثمان	۲۵۶	۲۹۹	۷۲۷	۷۲۷	۲۷	۲۰	بروسه ده حصار بخنده مد فوندر	نی بروسه راخل الحصن
سلطان اوزطان	۲۸۱	۷۲۲	۷۲۱	۷۲۱	۳۰	۸۱	پدر و حورنده ناستونام قبده مد فوندر	بجوار لابه تحت قبده مناستر
سلطان مراد	۷۲۲	۷۲۱	۷۲۱	۷۲۱	۳۱	۶۵	بروسه دیکر نام جمله مند فوندر	نی بروسه بجمله چکرکه
سلطان بلدر	۷۲۱	۷۹۲	۸۰۵	۷۹۲	۱۳	۴۴	جا معلوی فونده مد فوندر	مقی قریب جا معده
چلی سلطان	۷۸۱	۸۱۶	۸۲۴	۸۱۶	۸	۶۳	یشل جامع جوارنده مد فوندر	بجواریشل جامع
غازی مراد	۸۰۶	۸۲۴	۸۵۵	۸۲۴	شهر ?	۴۹	جامع حورنده مد فوندر	بجوار جا معده
ابوالفتح محمد	۸۳۳	۸۵۵	۸۸۶	۸۵۵	۳۱	۵۳	اسنانبولک جا معلوی بوزند مد فوندر	بجوار جامع با اسنانبولک
سنان خاچ	۸۵۱	۸۸۶	۹۱۷	۸۸۶	۳۲	۲۷	"	"
غازی یازون	۸۷۵	۹۱۸	۹۲۲	۹۱۸	شهر ۹	۵۱	"	"
سلطان سلیم	۹۷۵	۹۷۵	۹۷۵	۹۷۵	"	"	"	"
سلطان سلیم	۹۷۵	۹۷۵	۹۷۵	۹۷۵	"	"	"	"

مرادخان ناست مرادخان

سلطان سليمان خان غازي	السلطان الغازي سليمان خان	٩٠٠	٩٢٤	٩٧٤	٢٠	٧٤	فاتح جامع جوار بنجاح بنوارنده الصالح
سلطان غازي سليم خان ثالث	السلطان الغازي سليم خان الثالث	٩٣٠	٩٧٤	٩٨٢	٨ شهر	٥٠	ايا صوفيه بالقرب من جامع ميرزا جامع ايا صوفيه قونية مدفون
سلطان غازي مراد خان ثالث	السلطان الغازي مراد خان الثالث	٩٥٣	٩٨٣	١٠٠٣	٢ شهر	٥٠	
سلطان غازي محمد خان ثالث	السلطان الغازي محمد خان الثالث	٩٧٤	١٠٠٣	١٠٢٣	٩	٣٧	
سلطان احمد خان غازي	السلطان الغازي احمد خان	٩٩٨	١٠١٢	١٠١٦	١٤	٣٨	بجانب جامع امام علي باستانبول
سلطان مصطفى خان بن محمد خان	السلطان مصطفى خان بن محمد خان	١٠٠١	١٠٢٦	١٠٤٨	٣ شهر	=	
سلطان عثمان خان ثاني	السلطان عثمان خان الثاني	١٠١٣	١٠٢٧	١٠٣١	٤ شهر	١٨	
دفعه ثانيه سلطان مصطفى خان دفعه ثانيه	السلطان مصطفى خان دفعه ثانيه	٠٠	٠٠	١٠٣٢	٢	٤٨	بجوار جامع حرمه مد ايا صوفيه قوندر
سلطان غازي مراد خان رابع	السلطان الغازي مراد خان الرابع	١٠١٨	١٠٣٢	١٠٤٩	١٢ شهر	٣١	بجوار السلطان احمد خان يانده قوندر
سلطان ابراهيم خان	السلطان ابراهيم خان	١٠٢٤	١٠٢٩	١٠٥٨	٨ شهر	٣٨	بجوار ايا صوفيه مدفون
سلطان غازي محمد رابع	السلطان الغازي محمد رابع	١٠٥١	١٠٨٨	١٠٩٩	٤ شهر	٥٢	باستانبول بجهت بنده قوندر والده مدفون

سلطان اسحاق الثاني	سلطان اسحاق الثاني	١٠٥٢	١٠٩٩	١١٠٣	٣ شهر ٨	٥٠	بقرية السلطان
سلطان احمد الثاني	سلطان احمد الثاني	١٠٥٣	١١٠٢	١١٠٦	٢ شهر ١	٥٦	بقرية السلطان
سلطان مصطفى خان الثاني	سلطان مصطفى خان الثاني	١٠٧٤	١١٠٦	١١١٥	٨ شهر ٨	٦٠	بقرية السلطان
سلطان غازي احمد خان ثالث	سلطان الغازي احمد خان الثالث	١١٨٤	١١١٥	١١١٣	٢٧ شهر ١١	٢٥	بقرية السلطان
سلطان محمود خان	سلطان محمود خان	١١٠٨	١١٤٢	١١٤٦	٣٥ شهر ٢٨	٦٠	بقرية السلطان
سلطان عثمان خان ثالث	سلطان عثمان خان الثالث	١١١٠	١١٦٨	١١٧١	٤ شهر ١١	٦٠	بقرية السلطان
سلطان مصطفى خان ثالث	سلطان مصطفى خان الثالث	١١٢٩	١١٧١	١١٤٧	١٦ شهر ٨	٥٨	بقرية السلطان
سلطان محمد غازي خان	سلطان الغازي محمد الحيد خان	١٢٧	١١٤٧	١٢٠٣	١٥ شهر ٨	٦٦	بقرية السلطان
سلطان غازي سليم خان ثالث	سلطان الغازي سليم خان الثالث	١١٧٥	١٢٠٣	١٢١٠	١٩ شهر ٨	٤٨	بقرية السلطان
سلطان مصطفى خان رابع	سلطان مصطفى خان الرابع	١١٩٣	١٢٢٢	١٢٢٣	١ شهر ٣	٣٠	بقرية السلطان
سلطان غازي محمود خان ثاني	سلطان الغازي محمود خان الثاني	١١٩٩	١٢٢٣	١٢٥٠	٣٣ شهر ١١	٥٥	بقرية السلطان
سلطان غازي صابر خان	سلطان الغازي صابر خان	١٢٣٧	١٢٥٥	١٢٧٧	٢٢ شهر ٩	٤٥	بقرية السلطان

سلطان عبد العزيز خان	السلطان عبد العزيز خان	١٢٤٥	١٢٧٧	١٢٩٤	١٦	٤٨	سلطان محمود	بنو السلطان
سلطان مراد خان خامس	السلطان مراد خان خامس	١٢٥٦	١٢٩٣	١٣٠٦	٣		سلطان مراد	بنو السلطان

ولى
 نعمت بيگ
 السلطان ابن السلطان
 السلطان الغازی
 عبد الحمید خان
 ابن السلطان الغازی عبد الحمید
 خلد الله دولته الى اخره و زان
 افند حضرت بزرگ تاج و اولاد تولى
 بيك ايكيوز الى سكر سنه سنه شعبان
 شريفك اون يدى كوفى اولوب
 بيك ايكيوز طقسان اوج سنه
 شعبان شريفك اون برى خيشين كوفى
 سیر آرای خلافت اولمشاد در جناب
 مالك الملك ذات ملوكا نه لری
 موفقیاً جلیله منظر وبالجله
 امور و تشبیه خیر ایجا
 میسر میوزسون
 آمین

تاریخ
 ولادة
 سيدنا و مولانا
 دؤل نعمت بایا امتنان
 السلطان ابن السلطان السلطان
 (الغازی عبد الحمید خان) خلد الله
 دولة الى آخر الزمان سنه الف
 و مائتين و ثمانية و خمسون في يوم
 السابع عشر من شهر شعبان المعظم و في
 يوم الخميس الحادي عشر من شهر شعبان المعظم
 سنه الف و مائتين و ثلاث و تسعين
 جلس على سرير الخلافة و زينه بمقارنات
 وجوده الشريف جعله الله تعالى
 منظر اللوفقيات الجليله
 و يسر الله جميع تشبیهاته
 و اموره الجميله
 آمین

سلطان
سلطان

طرابلس عرب ولايتك سلطنت سنيدارة
 عادله سنه تاريخ الحاق قدز شهديه قدز
 كرك در سدا قدز تيمين وكرك بوراجه با
 لا انتخاب ما موريلوي فرما داليلوله تصديق
 بيورليست اولان ولاية عظام حضرتك
 اسمايلويه تاريخ تيمينلوي ومد ما
 موريلويه آتارخير لوي تيمين
 جد ودر

جدول ميمين لاسماي حضرت الولاية
 العظام الذين عينوا من دار السعارة و
 الذين اخبوا هنا ووقع التصديق على
 ما مورياتهم بقرآمين عاليه عند الحاق
 ولاية طرابلس الغرب بادارة السلطنة
 السنوية العادلة الى حد الآن و تواريخ
 تعيينهم ومدت ما مورياتهم و آتار هم
 الخيرية

الولاية	تاريخ	الولاية	تاريخ	الولاية	تاريخ
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣

سجده

اسم	تاریخ تعیین	مقام	تاریخ تعیین	مقام	اسم
رئیس شتران بک	سنه ۱۰۸۳	سنه ۸	شهر		
مصطفی بک پرتو	۱۰۸۳	۸	شهر		
مصدق علی					
ابراهیم دای					
مرد علی ابراهیم	۱۰۸۷	۱			
مصطفی بک قنوجا	۱۰۸۸	۶			
دکتر علی محمد دای					
عماد محمد دای	۱۰۹۰	۱			
امری عسکر دای					
آباز معین بک					
ترزی ابراهیم دای	۱۰۹۰				
اردان طاهر پاشا	۱۰۹۰				
محمد پاشا	۱۰۹۶	۱۸			
امام محمد دای					
دوره شتران					
دای					
کلید علی					
مصطفی دای					

سوق التراب بطرابلس
ربما معشرین
تظیر به

طرابلس ترک
پار شوسی دولت
حسین کوزا
ربما معشرین

کتاب	تالیف	تعداد	موضوع	ملاحظات
خلیل باب	۱۱۱۴	۱	نشر جامع کبیر	جامع النبی فی المناقب
ابراهیم ادرکی	۱۱۱۶	۳		
غولبند علی				
ابو محمد محمد				
قوه مانی احمد بابا	۱۱۲۳	۲۶	طراستد بیابان	جامع مشرفی بطن المیز
	۱۳۷		شرفی و کتب علی	در شرح المناقب و باب
ادخلی محمد بابا	۱۱۵۸	۱		
ادخلی علی بابا	۱۱۶۷	۱		
جهان پور	۱۳۰۷	۱		
قوه مانی				
قوه مانی	۱۲۰۸	۱		
برادر				
یوسف بابا	۱۲۰۹	۲۱		
ادخلی علی بابا	۱۲۲۹	۲		

خطا

بزرگوار
کتاب
تعداد
موضوع
ملاحظات
در
مناقب
و
باب

زاسا تبیین در اشعار سید

مستشفى عسكري بالمشيب	مستشفى عسكري بالمشيب	سنة ٦	شهر ١١	١٢٥١ ج ١١	محمد امين پاشا
		١	٧	١٢٢٤ ج ١١	محمد رجب پاشا
		١	١٠	١٢٢٥ ج ١١	الحاج احمد عزت پاشا
		٣	١	١٢٢٨ شهر ١٢	مصطفى نوري پاشا
قتل انشق المشير غومر	شق مشهور غومر نك اعدا	٣	١	١٢٧٢ ص ١١٤	عثمان پاشا
تأسيس الرشيدية	مكتب رشدي تاسيس	٢	١	١٢٥٤ ص ١١٤	احد عزت پاشا
		٢	٣	١٢٧٧ ج ١١	محمد نديم پاشا
موقفه راوزرناك بيوك چانكل ساعه و وخارج سورده بورغي صولي منتظر برجسته در صنعية	موقفه راوزرناك بيوك چانكل ساعه و وخارج سورده بورغي صولي منتظر برجسته در صنعية	٢	٩	١٢٨٢ ج ١١ ٢٧	فوقه عسكري قومانده انضامه پاشا
		١	٢	١٢٨٧ ج ١١	محمد حالي پاشا
		٠	٨	١٢٨٨ ج ١١	محمد رشيد پاشا
		١	٠	١٢٨٩ ص ١١ ١٦	دفعه ثانيه فوقه عسكري قومانده انضامه پاشا

كردم
مشهور
انضامه

سن	شہر	سن	تفصیلات
۱۲۱۱ ۱۱۱۷	۷	۲	فرقہ عسکر یہ قوماندا نالغی انضامیلہ مسیح پاشا
۱۲۹۲ ۲۹۷ ش	۶	۲	فرقہ عسکر یہ قوماندا نالغی انضامیلہ مسیح عاصم پاشا
۱۲۹۲ ۳۸۷	۶	۲	فرقہ عسکر یہ قوماندا نالغی انضامیلہ مسیح مصطفی پاشا
۱۲۹۵ ۵۹۷	۲	۰۰	روم ایلی بابہ لوئی طی کالی پاشا
۱۲۹۵ ۶۹۷	۱	۰۰	وزیر محمد صبر پاشا
۱۲۹۵ ۵۵۷	۱		مشیر محمد سیلال الدین پاشا
۱۲۹۲ ۷۷ ش	۱۰	۱	دفعہ ثانیہ احمد عزت پاشا
۱۲۹۱ ۶۹۷ ج	۲	۰	وزیر محمد نظیف پاشا
۱۲۹۱ ذی ۲۱			حالا والی ولایت احمد اسم پاشا

مرکز ولایت تجارت اوله سی تشکیلی
 رصیبان و امان ایچون بزمکت ابتدا
 کشادی و از قه واسواقده بجدد اولاد
 فوشی و لغار آجد بلمسی و خان شهریه
 ٦٨ دکان خاوی بجدد احمدی چار شوی
 بناد و بفرملقا ابد بکدن دوا اثر
 بلدی و تلفراف و پوستم مرکز لوی
 تشکیلی و ملحقاً ولایت و بکو تدویل
 و تنویب سنده صورت منسوخ و تجدید
 و جبل سنجاغنه تابع نالوت قضا سنده
 بجدد ابریمیا مکتی و خمس سنجاغنی حکومت
 قوناقی ایله عساکرشاها آغشله سنک
 کلیاً تغییر و توسیعه مذکور قشله
 بکدن مع تفرعات بیول برفعوش
 علاقه سن و ببقاره ناحیه حکومت
 قوناقنله کذلک مکتلاً تغییر و توسیعه
 اوراده دخی بر بلوک استیقا اید
 بر قغوش و فوان سنجاغنی ملحقاً آند
 سوکته قضا سنده بجدد مکتل حکومت
 قوناقی ایله شاطط قضا سنده دخی
 جسیم و منتظم بر تشاه افشاهی رانی
 مشارالیه حفصه تلویک با شلیجی اثر جلینار
 محموریت بندر زونند از ادریفی کی سینه
 مرکز و ابد بتمریخ اوسولوند بشقیر یوز
 اللوی قیاق اید ب ایدر سن و سنده بقره
 خستخان سن دیت کاند

تتمیر الوالی المشار الیه أما رأ جليلة
 عمرانیة جملةها تشکیلی و تجارتی مرکز
 الولاية و فتح مکتبین احدهما الیسیان
 و الثاني البنات و تبلیط الازقة و
 الاسواق من جدید و فتح البحار تحتها
 و بناء سوق الحمیدیة بجدد و انما راج البلط
 محتویاً ثمانية وستین دکاناً و تشکیلی
 دوا اثر بلدیة و مرکز تلفراف و بوسطه
 فی بعض المحطات و بجدد تعدیل
 و تدویب الیورکوز فی الولاية بصورة
 مضبوطة و انشاء مکتب صیبان
 من جدید و فی خیار نالوت التالیف الی
 الجبل و تغییر و توسیع محل حکومت و
 قشلة العساکر الشاهانیة فی الخمس
 تغییراً کلیاً مع علاوة ر قغوش و ای
 محل کبیر فی اغشلة المذكورة مع تفرعات
 و تغییر و توسیع محل حکومت ناحیه ببقاره
 بصورة مکتله و بناء محل دستوب بلوکاً
 من العساکر الشاهانیة هنالك اید
 و اذشاء محل حکومت من جدید یا فی قضا
 سوکته من ملحقه نالوت فوان بقره
 جسیم منتظمه فی قضا الشاطط التالیف
 لالو اید کور ایضا و کذلک قغوش
 انشاء مستنظر الفربار و سنده
 دستوب مائة و خمسیة دکاناً
 فی ایدار المتفرعة به و هو قریب

سوك وكوخك طرفلرند
 برده زويه يازيلالقا سيميه
 الالقاب الرسميه التي تكتب
 على التما من طرف الكبير والصغير

مقام الصدارة العظمى		مقام صدارت عظمايه
من جانب العليا من جانب غيرهم في سياق العبارة	معروض چا كينلويديركم معروض چا كينلويديركم نخامتلودولتو حضرتلوي	علا جانبدن سازلوي جانبدن عباره اوه سنده
مقام الصدارة	المذوات الذين	مقام صدارت احراز اتمش ذواته
من جانب العليا من جانب غيرهم في سياق العبارة	معروض دا عيلويديركم معروض چا كولويدركم ايتلودولتو حضرتلوي	علا جانبدن سازلوي جانبدن عباره اوه سنده
لايمركه المكرم و معزولها لاغا دار السعادة الشريفه	دولتوسيا و تاراقام حضرتلوي دولتو غايتلوا فناء حضرتلوي	ايمركه مكرم و معزولها دار السعادة الشريفه اغاسنه
مقام السرحسكويه وللوكلاء الذين نالوا شرف الصاهرة السنية	دولتو عطا قلوفا حضرتلوي	مقام سرحسكويه وشرف صهرت سنديه نال اولمش وكلايه
لارباب التوبة نالها لاله قونا و المحضرة السنديه الساطعه والربايات البحرية	عطا قلوفا فده حضرتلوي	رتبه بالاوسر قونا نهشتاچيه و ججريه ويستلويين
للفرق و الحارثي الصنف الاول من الرتبة الاولى و رتبة دوم	سعاد تلو افندم حضرتلوي	و يقا ناياه رتبة اولي صنف اولي و دوم ايلي يلويكي بايه لولويه

ميرالويه وميرميرانه ورتبه اولى صنف ثانيينه	سفاذ تلو اقدم	لامراء اللوا، ولجائزى الرتبه الميرميرانية والرتبه الاولى من الصنف الثالث
ميراليله ورتبه ثانيه صنف متميزينه	عز تلو اقدم	لامراء الآلاى ولجائزى الرتبه الثانيه من الصنف المتميز
رتبه ثانيه صنف ثانيينه وميرالامير وقائم مقامه اصطبل عام مدير كى باير اولونه	عز تلو اقدم باشا باغ اعنا	لجائزى الرتبه الثانيه من الصنف الثانى والميرالامراء وقائم مقامه ورتبه مديريه الاصطبل العاشر
بكاشيلوه ورتبه ثلثه وقبوجى باشيلوه والاخذائه	دفعلو بك اقدم اعنا	البيكاشيلين ولجائزى الرتبه الثانيه وللقبوجى باشي وهذا الاصل
رتبه رابعه وقول خالونه وخواجكاز ويز باشيلوه	فوتلو بك اقدم اعنا	لذوى الرتبه الرابعه والقول اعنا والخواجكاز واليز باشيلوه
رتبه مذكوره ما درنده اولونه وساير نامورته بولنا لوه	حيتلو بك اقدم اعنا	لمن هم تحت الرتبه المذكوره ولساير من هم فى نامورته

مستند ميشين اسلاميه : المستند المشين الاسلاميه

علاج بنديت	معرض دعي ديرينه لو يدركم	من جانب العلماء
ساژلوى جانديت	معرض بندي ديرينه لو يدركم	من جانب غيرهم
عبارة سند هـ	دوللو سياحتلو حضرتلوى	فى سياق العبارة

ميشين اسلاميه معرض وللرنيه : معرض لولى المشين الاسلاميه

علاج بنديت	معرض داعيلو يدركم	من جانب العلماء
ساژلوى جانديت	معرض بندي لو يدركم	من جانب غيرهم
عبارة سند هـ	دوللو خصيلو حضرتلوى	فى سياق العبارة

مدرسيه
قضايه

للقدم	سماحتوا قدم	صدوره
الحائزى باية استانبول	فضيلتوا قدم حضرتولى	استانبول بايم لولويه
الحائزى باية الحرمين	فضيلتوا قدم	حرمين بايم لولويه
لموالى البلاد المحمسة والمخرج	فضيلتوا قدمى	بلاد خمسة ومخرج موليينه
لمدرسين	مكرمتوا اقدمى	مدرسين
للقضاة	مودتوا اقدمى	قضاة
لمجلى اقدمى	رشادتوا قدم حضرتولى	مجالس اقدمى

وتب عليه وسيفه وقلمه
 اصول تشريفات دولته عليه
 اوزره يكديكره تقدم ملوى
 تقدم الرتبة العلية والسيفية والصلية
 على بعضها حسب اصول تشريفات
 الدولة العلية

رتبة مشيرى ووزارن صدوروم الى رتبة بالادن اولوب بالفعل وكالات خدمته
 وانا طول بايه
 رجال
 شوراى عسكريه
 ومجره رياستلى
 رتبة بالادن سائر استانبول يرتقلق رتبة اولى صنف
 رجال
 حرمين شريفين ميرلواق ميرميرالىق رتبة اولى صنف
 رتبة ثانى صنف
 بلاد خمسه مولويى ميرالايلىق رتبة ثانى صنف اول
 مخرج مولويى
 رتبة ثانى صنف ميرالامراق قائم مقاملىق اصطلح عامه مديرلكى
 ثانى صنف
 كارمدرسين بيكاشيلىق رتبة ثالثه قيوچى باشيلىق
 موصلة سليمانيه مادوننده الاى امينلكى رتبة رابعه قول اغاوت
 خوالق يوز باشيلىق

سلامية

رَبِّ عَلِيٍّ تَعْيِيرٌ وَتَعْرِيفَانِي تَعْيِيرُ الرَّبِّ الْعَلِيِّ وَتَعْرِيفَاتَا

ابتداء يا ربّي
الحراز و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

دَوْمِ إِلَى قَاضِي عَسْكَرِكِي

ابتداء يا ربّي
الحراز و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

قَضَائِي عَسْكَرِ الرُّومِ إِلَى

و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

أَنَا طَوِي قَاضِي عَسْكَرِكِي

كذلك يا ربّي
الحراز و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

قَضَائِي عَسْكَرِ الْأَنْصَارِ

و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

أَسْتَأْنُو قَاضِي عَسْكَرِكِي

و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

قَضَائِي عَسْكَرِ الْأَنْصَارِ

و صكو
منضبط
و صكو
و صكو

بارد خمس مودم

<p>مولویات الحرمین</p>	<p>حرمین مولوتیلری</p>
<p>می صبارہ و صنادیڈہ و بروسیہ و الشام و مصر القاہنہ و قلیبہ</p>	<p>ادرنہ بروسیہ شام مصر و قلیبہ دن قاہرہ و صبارتدر</p>
<p>مولویات البلاد الخمس</p>	<p>بلاد خمس مولوتیلری</p>
<p>مصر و شام و بلاد العرب و بلاد المغرب و بلاد الروم و بلاد الهند و بلاد چین و بلاد فارس و بلاد سیستان و بلاد بلخ و بلاد خوارزم و بلاد ترکستان و بلاد بلقان و بلاد یونان و بلاد ایتالیا و بلاد فرانسا و بلاد اسپین و بلاد پرتغال و بلاد انجلیتہ و بلاد امریکا و بلاد کینیڈا و بلاد برطانیہ و بلاد روس و بلاد سوویت یونین و بلاد چین و بلاد ہندوستان و بلاد پاکستان و بلاد بنگلہ دیش و بلاد سری لنکا و بلاد نیپال و بلاد بھارت و بلاد سری لنکا و بلاد نیپال و بلاد بھارت</p>	<p>مصر و شام و بلاد العرب و بلاد المغرب و بلاد الروم و بلاد الهند و بلاد چین و بلاد فارس و بلاد سیستان و بلاد بلخ و بلاد خوارزم و بلاد ترکستان و بلاد بلقان و بلاد یونان و بلاد ایتالیا و بلاد فرانسا و بلاد اسپین و بلاد پرتغال و بلاد انجلیتہ و بلاد امریکا و بلاد کینیڈا و بلاد برطانیہ و بلاد روس و بلاد سوویت یونین و بلاد چین و بلاد ہندوستان و بلاد پاکستان و بلاد بنگلہ دیش و بلاد سری لنکا و بلاد نیپال و بلاد بھارت و بلاد سری لنکا و بلاد نیپال و بلاد بھارت</p>
<p>مولویات المخرج</p>	<p>مخرج مولوتیلری</p>
<p>انما یکن لہم من الذی یبکی علیہم و فیہم لکاتب</p>	<p>انما یکن لہم من الذی یبکی علیہم و فیہم لکاتب</p>
<p>اصحاب البیۃ المجرید</p>	<p>بایہ مجرد اصحابی</p>
<p>ہجرت تقاعد البعض من الدرس العام بنا علی کلہم</p>	<p>در سعادہ اشواجہ بفضیلہ بنیہ از ولدی مولوی از زینہ تقاعد مولوی اجرا اول نور</p>
<p>المقاعدین</p>	<p>مقاعدین</p>
<p>ہی مدرسہ فی قلیبہ جامع السلیمانیۃ الشریفیہ فالمدربون الذی یصلون الیہا ہذا یکنون لہ ان نیا لہ تعینی مولویۃ المخرج</p>	<p>شیخہ امینہ شرفک علیہ السلام مدرسہ او اصل مولوی بوزیر مولوی اولان مدرسہ مولوی کونیکہ تعینیہ نامہ اولہ بیور</p>

مدرس الحديث	دار الحديث مدرسي
<p>مدارس الحديث في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>	<p>مدارس الحديث في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>
مدرس السليمانية	سليمانية مدرسي
<p>مدارس السليمانية في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>	<p>مدارس السليمانية في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>
المدرس المعبر عنهم بنحو السليمانية	مدارس السليمانية
<p>مدارس السليمانية في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>	<p>مدارس السليمانية في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>
مدرس موصلة السليمانية	موصلة سليمانية مدرسي
صحة ثمان (١) موصلة صحر	حركة التمشلي ابتداء التمشلي
حركة خارج	حركة داخل ابتداء داخل
<p>مدارس السليمانية في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>	<p>مدارس السليمانية في بلاد مصر في بلاد الشام في بلاد الهند في بلاد السودان في بلاد الحبش في بلاد المغرب في بلاد الأندلس في بلاد الأندلس</p>

المدارس في بلاد مصر

(١) فتح جامع شريف جابند بولتان سكر مدر (١) هي الثمان مدارس الكائنات بجانب جامع الشريف

<h2 style="margin: 0;">ابتداء الخارج</h2>	<h2 style="margin: 0;">ابتداء خارج</h2>
---	---

<p>ان دورته يعني ادرته ودرسه مدرس كل سنة ترتيبه دخی استانبول مدرس كل سنة الا انه يضبط احد المناصب المحررة اعلا باسم مولوية الدورية عوضا من مولوية المخرج وبعد الاتصال بدور على الترتيب في دوام المناصب المذكورة ثم ان طريق القضاة طريق آخر ويضبط مناسب بمدة معلومة من الورود اليه والا ناسول وقد يحسن اليه بالمد ثم يفصل ويترفع في المراتب الى ان يصل المناصب المبر عنها بانسته وهؤلاء يسمون باشرف البعثات</p>	<p>دورته يعني ادرته ودرسه مدرس كل سنة ترتيبه دخی استانبول مدرس كل سنة اروب فقط مخرج مولوي يرينه دورته مولوي ناسله بالاده محرر من صدف بوي ضبط ايدوب بعد الاتصال صر سله مناصب مذكوره واورنده دوران ايدر طريق قضات دخی بشقة به بر طريق اوله روق روم ايلي وانا طوايدن مد معلومه ابله منصب ضبط ايدر وبعضا مدرس اجشا اولوز صكره انفصال وترفع مراتبه نيات سته تغييرا ولان مناصبه واصل اولوز بولوز دخی اشرف قضاء تسميه اولوز</p>
--	---

<h2 style="margin: 0;">أحوال الولاية الطبيعية والجغرافية والخصوبة</h2>	<h2 style="margin: 0;">ولاية أحوال طبيعية وجغرافية وخصوبة</h2>
--	--

<p>بناء على كون ولاية طرابلس الغرب من ارض افريقيا احدى قطع كورة الارض الحسن دائما من المناسب ذكر بعض ايضا حان مختصرة في</p>	<p>طرابلس غرب ولاية كورة ارضنا قطعات خمس سندن افريقيا بولديت دن احوالك بيانته شروع مقدم بولديت تظف حقه بعض</p>
--	---

معلومنا مخضرة ذكري مناسب
 كورلشدر شوليه كه اوفيا تبصر
 اولنا جزيرة عظيمه كره ارضه قطعات
 خمس سنك برى اولوب اوروپا نيك
 ايكى مثلنه و آسيانك ثلثائه مساويده
 اشبوصله وقلره كنجده قدرافريقا
 قطعه آسيا قطعه سنه سويش برزخي
 واسطه سيله ملاحق بولندي في جهته
 شبه جزيرة صايلور ايسه ده مؤخر
 سويش برزخك قناله عقوليه جزيرة
 حكمة كيرمشدر اسكي يونا نيلر
 مصرك غرب وجنوب جهته كى مالكي
 هدد و فوضا يدرك ايتوبيه (سياهلو
 ملكي) (ليبيا) اسپريا (غرب مملكو
 وسا روكي اسمله تسميه ايدرلو
 ايك فينك لير سيمه بو طارندت
 چيقارق و اميد بورنخ طولاشرد
 مجاهره و ارنجها فريقيا قطعه سنك
 جسامق بلق ايتد يله
 افريقا اسمي ام قديمه عند نده
 مجهونا اولوب روما ليلر افريقا نك
 جهه شماليه سنى استيلا ايتد كلربى
 صره ده يالكو تونسك جهه جزيره
 سيله نفيس طرابلس غرب وجبل غرب

تصه الكائنه بها قبل الشروع في بيان
 احوالها فنقول ان الجزيرة العظيمة المعبر عنها
 بافريقيا هي احدى قطع كره الارض الخمس
 وتساوي ضعف اوروپا وثلاثي آسيا
 وبعدها كانت قطعة افريقا تقدر
 شبه جزيرة ملاصقتها لقطعة آسيا
 بواسطة برزخ السويس صارق جزيرة
 بتحويل برزخ السويس خلبا المهد
 القريب وكان اليونانيون القداماء
 يفرضون ان الممالك التي في غرب
 مصر وجنوبها محدودة ويسموننها
 ايتوبيه (مملكة السودان) وليبيا
 واسپريا (مملكة الغرب) واسماء اخرى
 كنده فلما خرج الفينيكيون من ثغر
 سبته ووصلوا الى البحر الاحمر مارين
 على رأس الرجاء الصالح اظهروا اجسامه
 قطعة افريقا وكان اسم افريقا مجهولا
 عند الامم القديمة ولما استولى الرومانيون
 على شمالي افريقا اطلقوا اسم افريقا
 على الجهة الجنوبية من تونس وعلى
 المحلات الكائنة بها نفس طرابلس
 الغرب ولوا الى جبل الغربي والجنوب
 فقطه وكذا كان اسم افريقيه
 يخص هذا الجزر الصغير عند

ارضك

وخمس سنجاق قزوينك بولند قزوي ير لره
 افريقا اسمني وير مشلردر كه عربلر
 صندنده دخی افريقيه اسمي ياكور شو
 جزو صغيره منحصر ایدی
 متأخرين اشبوا سمی تقيم ايله كره
 ارضك قطعان محسند من متقدمينك
 يوقاروده بيان اولنديغی كجی بر قاج
 اسمله تشيه ايتد كاری قطعه يه
 اطلاقا يمشلردر افريقا قطعه شك
 وجه تشيه سنده متأخرينك روايتلر
 متعدد ايسه ده يمندن هجوه افريقا
 ذكر اولنان جزو صغيري صنبط ايدن
 (افريقيش) نام ياد شاهك اسمنه
 دنبتله اول جزو صغيرك افريقا
 تشيه اولنديغی و متأخرينك بو اسمي
 بتون قطعه ايجون تقيم ايله كلوی
 حقه كه روايت هيسن ان زياده
 شايان قبول كی كورنيور
 افريقا نك ان شمالنده اولان رير
 بوردی عرض شمالينك ٣٧ درجه ١٩
 دقيقه ٤٠ ثانيه سنه وال جنوبنده
 بولنان (ايكنه لور) بوردی عرض
 جنوبينك ٣٤ درجه ٣٨ دقيقه ٤٠

العرب ايضا فعمم المتأخرون هذا الاسم
 واطلقوا على احدى قطع كره الارض الخمس
 التي سماها المتقدمون باسماء عديدة
 على ما مر بيانه اعلاه ثم ان روايات
 المتأخرين متعددة في وجه تسمية قطعة
 افريقا لكن الظاهر ان رواية من هذه
 الروايات كأنها احرى بالقبول من غيرها
 وهى ان ملكا اسمه (افريقيش) هجم
 من اليمن وضبط الجزو الصغير المذكور
 من افريقا فسمى ذلك الجزو افريقا
 نسبة الى اسمه ثم عمم المتأخرون هذا
 الاسم على كل القطعة هذا وان رأس
 (بيزارطه) الكائن في اقصى شمال افريقا
 مصادف لدرجة ٣٧ و ١٩ دقيقة
 و ٤٠ ثانية من العرض الشمالى كما ان
 رأس (الابو) الذى في اقصى جنوبها
 مصادف لدرجة ٣٤ و ٣٨ دقيقة
 و ٤٠ ثانية من العرض الجنوبى فيكون
 والمحاالة هذه عرضها ١٩٥٠ ميلا
 وطولها من الرأس (الاحضر) الكائن
 في اقصى غربها الى رأس (فاردانوى)
 اقصى شرقها ١٣٨٠ ميلا و سطحها
 ٩٤٩٠٠ ميلا مربعاً

دفعوا اسم افريقا

ثانيه سنة تقا في اتمكاه عرضي ١٤٥٠
ميل وطولي الكعربي اولان (اخضر)
بورندن الك شرقي اولان (نارداقوي)
بورننه ذلك ١٣٨٠ ميلدر وسطى

٩٢٩٠٠ ميل مر بعدر

ابتنه طرابلس غرب ولايتي شوا فريقيا
قطعه سنك جهت شمالية سنده راقع
وجنوباً اطلاس طافلونه محمد ورد
اولان (فاس) (جزاير) (تونس)
وطرابلس غرب دن هبار بولونات
بربرستانك جانب شرق سنك قسم
اعظندن وقران خورندن منشكل

اولوب افريقاهه كائن ممالك عثمانيه
اكرجه اوروپا ليلوك خريطه لوند جهت
غربية سي محدود كوستر لورايسه
جنوبي جاني بكده تحديدا اولنه ^{نقده} ميدي
تقريباً قران سبخا غنه ملحق اولوب

٤٠٢٠٠ يكره درت درجه

يكره يكي دقيقه ناقص عرض شماليه
بولنان (تجهري) قصر نندن ال بعيد
نقطه انتهاسي ١٤٠٠ (يعني ارتوز)
اوج درجه اوز بش دقيقه كذلك

عرض شماليه بولنا بحيرة البيبا نده

هذا وان ولاية طرابلس الغرب من
الممالك العثمانية الكائنة بقطعة
افريقيا هذه وهي متشكلة من
بوادي فزان ومن القسم الاعظم
من شرقي قطعة بربرية الواقعة
في اجمره الشمالية من قطعة افريقيا
والتي هي عبارة عن (فاس) و
(الجزاير) و (تونس) و (طرابلس الغرب)
والمحدودة جنوباً بجبال اطلس
ثم انه وان تكن اجمحة الغربية من
الولاية مرسومة محدودة في خرائط
الاوروبا وبين لكن جانبها الجنوبي
لم يمكن تحديده جيداً ولذلك
فان عرض الولاية تقريباً ثمان
درجات وثلاث وخمسون دقيقة
مبتداً من قصر (تجهري) الذي
هو اقرب نقطة ابتدائية منها
لخط الاستواء والمعلق بلوا فزان
والكائن في العرض الشمالي على ٢٤
درجة و ٢٢ دقيقة ناقصة الى
(راس البيان) الواقعة في (بحيرة
البيان) الكائنة في العرض الشمالي
ايضاً على ٣٢ درجة و ١٠ دقيقة

الولاية بربرية

واقع رأس البیانة قدر سكو درجه
 الى اوج دقیقه عرضنده وپارسدن
 كجن نصف النهار دائره سی مبدأ طول
 شرقی اعتباریله ۶ درجه ۳۰ دقیقه
 ۲۲ درجه ۴۰ دقیقه قدر عمد
 اولوب بوحسابجه ۱۶ درجه ۱۰
 دقیقه طولنده در کم ۳۴۶۱۰۰
 انگیز میل بری مرعبنده بر مساحه
 سطحی تشکیل ایدیه یور
 غرباً تونس و شعانیه قبائلک
 جزایر ایله و لایتک اوره سنده واقع
 اراضیسیله و شرقاً بنغازی و لایتی
 و لیبی صحراسی و جنوباً صحرای کبیر
 و شمالاً لایق ذکر صولوی ایله محدود
 مقد ما بنغازی و لایتی سنجاق و بو
 ولایتیه ملحق اوله رق بشر سنواقد
 متشکل ایکن بیک ایکیوز طاعتک
 درت تاریخنده بنغازینک آیروجه
 بر ولایت تشکیل اومسیله الحاله
 هذه (طرابلس) (خمیس) (جبل زویه)
 (قران) نامرله درت سنجاق قدت
 مرکبدر سواحل شمالیه سی
 ادر و پانک و سچیلیا اطرسنک
 سواحل جنوبیه سی قارشو سنده

ناقصه و التي هي بعد نقطة انتهائية
 لها من خط الاستواء وتمتد هذه
 الولاية من ۶ درجات و ۳۰ دقيقة
 الى ۲۲ درجة و ۴۰ دقيقة باعتبار
 دائرة نصف النهار المارة من (باريس)
 مبدأ الطول الشرقي فيكون طولها
 على هذا المحسنا ۱۶ درجة و ۱۰ دقائق
 ومساحتها السطحية تربعاً ۳۴۶۱۰۰
 ميلاً انكليزياً برتياً وهي محدودة غرباً
 بتونس وباراضي قبائل (الشعانية)
 التي بين الولاية والبحر وشرقاً بولاية
 (بنغازي) و صحرا (ليبى) و جنوباً
 بالصحرى الكبرى و شمالاً بعيان بحر
 الروم و كانت متشكلة من خمسة
 اوية لما كانت ولاية بنغازي لواءً
 ملحقاً بها فصارت الآن فرجة من اربعة
 اوية تسمى (طرابلس) و (خميس)
 و (الجبل العزى) و (قران) بسبب
 تفرق بنغازي عنها و تشكيلها ولاية
 في سنة ۱۲۹۴ و انها لما كثر اهمية
 فوق العادة لسبب كون سواحلها
 الشمالية مقابلة سواحل جنوبية
 من اوروبا و جزيرت من ايبيريا و سواحل

على سنجاق على

بولنجه برابر قلینک بر درجه به قد
 لطافتی و اراضیست که قوه انبایته سله
 اصلاحات و اعمار اتر و اها نیستک
 تمدن و ترقی به قابلیتی و سودان
 ما نیکه اقرب طریق بولند یغندت
 سودان تجارتک مر و مرکزی
 اولسيله فوق العاده براهميته ما
 لکدر

(ظافله)

ولايت سطحاً بالعموم آقصولون
 وقسم اعظمی نباتاتدن خالی متحرک
 قوددن عبارت بر و بیابانی و انلوه
 حاتم بر طاقم جبال و نلالی طاریدر
 جبال مذکورهایکی قسمه منقسم اوله
 بریحی تسمى بحر محیط غری سواحلند
 بدأیلک بنغازی به قدر غربت
 شرقه طوغری ممتد اولان اطلس
 طاغنه بوزلايتدن کچن پارچایه
 غریان و جبل غریه و ترهونه و مسلاطه
 نامعلومه یار اولنان طاغری
 تشکیل ایدیور بولردن غریان
 طاغری بولسند و نده کاسن
 دویات طاغندن بدأیلک شرقه

حوی اقلها من الاطاف التي ليست
 بقلية ولقابلية اراضيها للاصلاح
 والاعمار وقوتها الانبائية واستعداد
 اهلها للتمدن والترقي ولكونها
 ممرًا ومركز التجارة السودانية
 حيث انها اقرب الطرق الى بلادها
 (الجبال)

ان سطح الولاية خالی عموماً من النبات
 التجارية وقسمها الاعظم حار و بولند
 وقفار عبارة عن رمال متحرکه
 خالية من النباتات تعلوها جبال
 و نلال عديدة وان الجبال المذكورة
 منقسمة على قسمين فالقسم الاول
 منها هي القطعة المارة بهذه الولاية
 من جبل الاطلس الذي يقبدي من
 سواحل البحر المحيط الغری ويمتد
 من الغرب الى الشرق حتى بنغازی
 والقطعة المذكورة من هذا الجبل
 تشكل الجبال المسماة بجبل غریان
 والجبل الغری و جبل ترهون
 و جبل مسلاطه اما جبل غریان
 من هولاء في تقدي من جبل الدر

سید و سید جبر
 سید و سید جبر

طوغرى بالا امتداد جبل غربى سينجا عند
 كچك دزن ونالون طاغى تشكيل ايند كند
 صكوه غريان قضا سنه كلوب اوراده
 انتها بوليور وترهونه طاغى خمس
 سينجا عند جنوب طرفدن غربى
 شرقى طوغرى وساحله موازى بر
 وضعيته مسلاطه قضا سنه قدر
 امتداد ايندك مسلاطه طاغى
 تشكيل اينديور طاغى ايكچى شيه
 قزان چوللر نده وقرانك جهت شماليه
 كائن (سرى سوده) طاغى ليدر
 بونلر بر سلسله شكله اوله ر
 شمال شرق قندين جنوب غربى به طوغرى
 تمتد وصحرى كيو رده منتهى اريور
 بوايى قسم طاغى بوردن اك يوكسل ذروه
 ليسى اوله جبل غربيه طاغى سطر دن
 بيك تشبيري انكيز قدما ارتفاعده در

(اهالى نيسى)

الواقع ججد ود تونس ويمتد نحو
 الشرق ماراً من لواء الجبل الغربى
 ويشكل جبل نالوت ثم يأتى
 الى قضا غريان وينتهى هناك
 واما جبل ترهونه فتمتد من جنوب
 لواء الخمس الى قضا مسلاطه
 من الغرب الى الشرق موازياً للساحل
 ويشكل فيه جبل مسلاطه والقسم
 الثاني من تلك الجبال هي جبال
 (سرى سوده) الكائنه في بوايه
 قزان في الجهة الشماليه من قزان
 وهذه الجبال في شكل سلسله
 وتمتد من الشمال الشرقى الى الجنوب
 الغربى ثم تنتهى في الصحراء الكبرى وان
 الجبل الغربى الذي هو اعلى ذروه
 بين جبال هذين القسمين مرتفع
 عن سطح البحر الف وخمسائة قدم
 انكليزى

(اهالى ليه)

اهالى نيك اولغرى على الهم اسم اسبده
 نفس طرابلس ابه قصير اياها ليس بغدا
 زكلى اولد قلى كي قزان سينجا نى اها ليس

ان اها ليه اعلى العمود سمر الاوان
 لكن اها الى نفس طرابلس نقصب
 اكثر ميلا الى البيان واهالى لواء

بلك اسر فدا مس اها ليسق آزدها
 آجيق برلونده درلر
 اهالى ولايت زكا وقابليت وامر
 معاشده اقدام وغيرت و تقامر
 خلافت كبرى به ميل عبوديت و
 حكومته فوط انقياد و اطاعت
 و صلايت دينيه ايله متصف درلر
 و طاه و فضلا لرينه رهايت و احترام
 عظيمه ده بولنده روق بدويت و
 مدنيتلى بولند قولى موافقه كوره
 مختلفدر اوستنده مختلف
 الامرجه درلر

فوان اشده سمرة واهالى قضا فدا مس
 افح منهم قليلا وان اها الى الولاية
 متصفين بالذكاء والقابلية و
 الاقدام والغيرة في امر المعاش والميل
 والصودية لمقام اخلاق كبرى
 و فوط الانقياد والاطاعة للحكومة
 وبالصلابة الدينية و بيا عليه راضون
 طاهم و فضلا لهم ويحترمونهم
 رهاية و حرمة عظيمة و تختلف بدويتهم
 ومدنيتهم حسب اختلاف المواقع الموق
 جودين بها و تختلف ايضا امرجتهم
 بهذه النسبة

لسانلى - عوميت اوزره عربى
 لسانى اولوب شهر و قصبه لوده
 تركجه تكلم ايدنلر و ارايسه ده بلك
 آزدرلر تكلم ايدنلر لسانى
 عربى به قاشتندير و قلى (قضر)
 اوتور (نود) قالىق (ياسر)
 چون بركى الفاظ غريبه بار ياد
 لسانته بقا باى غرمنسيك اولوق
 احتماليه تلى اولنه بيلور

لسانم - صوما عربى و يوجد
 منهم من تكلم باللغة التركية في
 المدن والقصبات الكثر قليلا و يوجد
 ويخطون باللسان العربى لذي يكون
 به الفاظ غريبة مثل (قضر)
 اقعد و (نود) قم و (ياسر)
 كثير اذ تأملنا هالا يسعنا الا ان
 نقول انها بقا يا غير منسية من
 اللسان البربرى وان اهالى لواء الجبل
 وقضاى فدا مس و سركمة و ما حية

الاحوال الولاية

جبل سنجاقی و غدامس و سوکنه
 قضاوی و زواره ناحیه اهالی
 لسان عربیة بشقه صرف باربار
 لسانيله ده تکلم ادا رلو
 کافه اهالی مالکی المذهب اهل
 اسلام اولوب مرکز ولايتله بعض
 ملحقاته ملت موسویردت
 تقریباً التي بیک نفوس قدر اهاکی
 بولینور تبعه اجنبی دن مالطه کی
 وایتالیالی و یونانی کی سلسله
 اجنبیلو و اریسه ده یک آردن لر
 بواده سائر ولایات شاهانه
 اولدیغی کی نفوس تخمیناً هونوز
 اجر اولمديقدن اها اینک عدد
 نفوس صورتی صیغه ده معلوم دکلم
 ایه ده بر میلیون ایکوز بیک تخمین
 اولنه بیلور کیفیت تو طلوبخند
 اوج قسمه تقسیم اولنه بیلور لر
 بر قسمی شهر و قصبه لوده بمقصد اولور
 قسمی خور مالوق و باغچه لیلورده و قسم
 اعظمی سیار عشایر و قبائلدن
 چهار تارلوب چادر و چاردا اولور

زواره تکلم ایضاً بلسان بربری
 صرف غیر اللسان الفریه وان کانه الاهی
 مسلمون مایکون المذهب ویوجد
 من الاهی تقریباً قد رسته الا ف
 نفس یهودی مرکز الولاية و فی بعض
 الملحقات ویوجد ایضاً من اتباعه
 الاجنبیة مالطیون و طلیانیون
 و یونانیون و غیرهم من الیجا سینه
 لکنهم قلیلون جداً و بناء علی انه لم
 یجد بعد هئا تخمیناً نفوس کسائر الولايات
 السلطانیة لم یعلم اعداد نفوس الاهی
 بصورة صیغه الا انه یکن تخمیناً
 رعائی الف نفس
 و یکن تقسیم فی کیفیت توطنهم علی
 ثلاثة اقسام تقسیم منهم لایر الی الیه
 فی المدائن و انصبأت محبتهم و قسم
 متفرقین فی المخللات ذات الخیل و
 الیسایین و القسم الا عظم منهم
 صیارة عن عشائر و قبائل سیارات
 تقسیم فی الحیام و التراب
 (راقلمها)

و ان کن هذه الولاية من بلاد

متفرقا قامت ايده كل كده درلر

(اقلح)

بولايت مالک حاردرن معدودايبه ده
 بريدن بويه سواحل شماليه سنک
 هواسي اروواي جنوبينک هواسندن
 از فرقي اولوب معتدلجدر شو
 حاله صرميت اورزه مالک حاردرن
 اولسي لازم کمر جبل غربيه سنجاعنک
 همان بتوني دينيله بياه جک درجه ٣
 مرتفع لماغلا وزنده بولند يفتدن
 ولايتک سواحل شماليه سنک هواجه
 فرقي يوقدر الحق يوقاروده بيا
 اولندي نغوجمله بودلايت عرض شماليه
 سکر درجه اللي اوج ديقه نغوجنط
 ايتمش بولند يفتدن درسيام سنک
 نغواوتندان ناشي جنوب بطو عرض
 کيدنجه درجه درجه حرر هو ات سنک
 کسب اشده ايدک مني طيبيدر
 بونک ايجوندرن ولايتک سنجاعنک
 جنوب سيند واقع فوان سنجاعنک
 موسم صيفد حرارن ادرتوزيشدن
 فرق سا نغوز درجه سنه قد ترقى

المحارة لكن هو اجمع سواحلها الشمالية
 على امتدادها ليس بتقليل الاعتدال
 ولا يوجد بينه وبين هوا جنوب ارووا
 الا فرق قليل فلا يلزم والحاله هذه ان
 تكون الولاية كلها من البلاد المحارة
 ثم ان كل لوا الجبل الفربي تقريبا فوق
 جبال مرتفعة فلا فرق في الهواء بينه
 وبين سواحل الولاية الشمالية الا
 ان هذه الولاية كما يفهم من اعلا ديت
 كانت ضابطة من العرض الشمالي ثمانية
 درجات وثلاث وخمسين دقيقة كتسب
 حرارة هواها اشتدادا طبيعيا في كل
 درجة نغظها نحو الجنوب ولذلك
 فانا المحارة بلوا فوان الكائن في جنوب
 الولاية تترقى في موسم الصيف الى
 اربعين درجة صا تتغير اربان
 ربح الجنوب الذي يهب سره في الشهر
 اومرتين ويستمر في كل سره يومين
 او ثلاثة ايام لا فرق اصله بين
 حرارته وحرارة الهواء الذي يستقر
 قرب نار مشتملة لکنه بسبب سلامته
 لا يقع منه تولد امراض وفضلا
 عن ذلك فانما يجبل الياقوت وشبهه

هه الیه حرر سنک

ايدر آيده برو بعضاً ايكي دفعه
 اسن و بهر دفعه ده ايكي اوج كون
 دوام ايدن جنوب روزكاري حرارتي
 نمان بر آتشك قوننده اصينات
 هو انك حرارتدن اصله فرقي يوقد
 شو قدر كه صاعلام بولند يقدرد
 بوندن امرض تولدا يتديكك و قوع
 اولد يقدن بشقده صولوي صو
 خودور و طيشا روزك حرارته
 نسبتله اوله لويچي بلك سون حسن
 اولور اجنق بو هواده مسامات
 آجيق اوله يقدن آرزو شوت
 طوقور ايسه شدتلي تاثيرات
 حاصل ايدر جبل غربه ده سير
 فاصله لر ويره دك اسن شدتلي
 روزكار بياده لوشويله طور سوز
 بعض كره سوار يلوي بيله آتوليه راز
 يوارده كلديكي واقع اولوب حتى شدت
 تاثيريك سقاومت ايدنه بيلك ايجو
 سوار يلوي بو هواده جيو اولور اذركين
 طولوسي قوشاير مضمض جيو اولور
 بلغمور ايله ايتدا سندن مارتك

الاشافيه هوا الحجات لطيفاً مقديلاً
 بالنسبة الى حرارة الخارج غير انه اذا
 اصاب الانسان برد قليل في هذا الهواء
 تحصل منه تاثيرات شديدة لان المسام
 تكون حينئذ مفتوحة ثم ان الريح الشديدة
 الذي يهب احياناً بفواصل متباعدة
 في الجبل الغربي قد يغلب الفرساني
 فيلهم فضلاً عن المساء حتى ان
 الفرساني في ذلك الريح يصيروا
 مجبورين على سوق خيلهم ويسرعون
 ليتمكنوا من مقاومة تاثيرها الشديدة
 اما المطر فينزل احياناً على السواحل
 من ابتداء ايلول الى نهاية مارت لكن
 نزواه في دواخل الولاية قليل وفي
 بعض السنين لا ينزل ابداً او ينزل
 ولا يعم الدواخل وعلى الخصوص لواء
 قران فان نزول المطر فيه نادر جداً
 واذا نزل فلا يسل الارض وبناء على
 كون بيوتها الى قران مبنية من طين
 مخلوط بالملح فانهم يدعون بعد نزول
 المطر لانه يتبل بيوتهم وتنهدم زواياها
 موسم الشتاء هو عبارة عن شهر
 كانون الاول والثاني في جميع اطراف

نهايته تدرك سيرك اوله رق
 سواطه يا غار ايسه ايجر و طرفه
 يا غديغي آردر بعض سنده
 ايسه هيج يا غاز و يا غسه دخي
 ايجر و طرفه قعيم ايمز هله فزان
 سنجافنده يا غمور يا غديغي ايدر
 حكنده و يا غسه ده يري املايمز
 ديه ده در

فزان اها ايسنك خانه لري طوزله
 قار يشق چا موردن يا پلش اولدغه
 مبي ايصالنوب يقلامق ايجون
 يا غمور يا غامسنه دعا ايدر لري
 لايتك هر طرفه موسم شتا كاين
 اول و ثاني آيلرندن عبارتدر
 بو آيلوره دخي بك شدتلي صوفوق
 اولدغي ايجون اكثر اها لي او طه ارد
 من قاله صوبه بولنديرمقدن وارسته
 جبل غر سبد دن بشقه ولايتك هيج
 بر جهنده قار يا غديفسك و قومي
 اولديكي صوار طومسي دخي سبقت
 ايما مشدر
 (طبقات ارضي)

الولاية وفي هذين الشهرين ايضا
 لا تكثر شدة البرد فذلك لا يحتاج
 اكثر الا على لوضع الكوايين والصوبات
 في الحجرات واما الثلج فلا وقوع له
 في جهة من الجهات غير لواء ايجل الغرب
 وبتلك لم يسبق وقوعه انما دليها
 طبقات ارضها

ما يمكن الحصول على معلوما مكملة
 خصوصية في طبقات ارض كل جهة
 من جهات الولاية الا انه بالنظر الى
 المعاينة التي اجراها بعض ارباب
 هذا العلم يفهم ان جنس الفرائيت
 والبازلت موجود في اكثر احياء
 وان جنس البازلت خصوصا مجوز
 في القطعة الكائنة بالولاية من
 جبل الاطلس ما رمال الصغار
 فقد فرض الجيولوجيين انها توارثت
 وتراكمت من محلات مختلفة وفرن من
 البعض انها حصلت من تغز والصخور
 الكار وصيدق الفرض الثاني كون
 رمال صغار فزان قابلة التجزؤ
 الى الان لكن القطع التي توجد في تلك

مدائنه نظر اخر

لا تيك هر جهتلك خصوصيت اوزره
 طبقات ارضي حقد ه بر معلوما مكله
 دسترس اولنه مامشد شو قد ركه
 بوهلك بعض اربابي طرفدن اولنان
 معاينه يه نظر اغرائيت و باراك جنس
 طافلا جمله سنده و با خبر ص باراك
 جنسي حل اهل سك ولايت ه واقع باراك
 سنده اكثر ت اوزره بولندي ني اكلا
 شيلور صحاري قوملوي جنولوي جيونك
 بعضيني مجال مختلف دن آتوب بريكنر
 و بعضيني جيوك قبالوك جنر بسندن
 حصول كلس اولديني فرض ايلشاور
 فان صحراوي قوملويك هنوز قابل
 تجر و لمسي ايكني ذهابي تصديق ايدر
 ايسه ده ديكر طرفدن قومك ايچنده
 يونان قوم و طاشدن عباد كله لر
 و يورلق طاشلومز بود صهرالوك بر وقت
 تحت البحر بولمش و مرور زمان ايله
 مولو چكيلوب قوه صورتنه كير مش
 اولديغنه دلالت ايدر تقريباً
 اوچبيلك بيشوز سنه اول بر حركت
 ارض دن ناشي سسته بوخارنيك آچلدي
 وان دكو صولوي بحر محيط غربي يه

العمال عبارة عن رمل متحجر واججار كروية
 تدل من جهة اخرى على ان هذه الصحاري
 كانت وقتاً من الاوقات تحت البحر
 ثم انزوت عنها المياه بمرور الزمان
 فتحت الى برو يهدق هذا ما روى
 من انه قبل نحو ثلاثة آلاف وخمسمائة
 سنة انفتح ثغر (سبته) بسبب
 ذلونه عظمة جفرت مياه بحر الروم الى
 البحر المحيط الغربي وتناقصت
 (معادنها)

يوجد هنا من انواع المعادن الكبريت
 والسطرون والملح ويوجد ايضا معدن
 حديد بلواء فان ومعدن حديد
 ومعدن نحس في الجبل الغربي ويقال
 ان ما هو في الجبل الغربي من هذه المعادن
 ليس هو بد ربة قابل الاستعمال لكونه
 حقيقته هذه المعادن مجهولة بسبب
 انه لم يجرب عليها الفحص والتجربة
 بمعرفة اربابها
 والنوع الذي يوجد بكثرة من المعادن
 المذكورة هو الملح فانه يوجد هنا
 وفي بنغازي معدن ملح البحيرة
 ومعدن الملح المحجري والمداخل الموجودة

آخوب شاقص استيدكي حقدده كي
 روايت بوفكوي مصدق در
 معادني
 بوراجه معادن انواعندن كبريت
 لظرون طوز معدنلري موجود در
 قران سنجاقند يمتور و جبل غريبه ده
 يمتور و كمور معدنلري بولنقده
 و جبل غريبه ده بولنلوك نيك قابل
 استعمال اوله بنق درجه ده اولدق لوك
 ديلكده ايسه ده اربابي معرفتيله هوز
 كشف و تجزيه سواجرا اولند بيقند
 حقيقتي مجبولدر ذكرا و لنان معادن
 كليته بولنان نوزي طوز در بوراجه
 و بنغازي و لايتجدر كول و قيا طوزي
 معدني اولدق بيوك و كوچك مور
 جمله نرك عدد و قرقي تجا و زايديور
 ايسه ده بوللردن بوللايتده كيلرك
 الك باشلوجه لوي (تاجورا) (زواره)
 (ام الزيت) (ام اللوك) (ام التين)
 (ام الشرق) (هيشه) نامرليه ياد
 اولنورديك حدودر بوللردن (ام التين)
 (ام اللوك) ملخ لري قيا طوزي اولوب

كبيرة و صغيرة يتجا و زعددها الايسين
 و اشهر ما هو في هذه الولاية منها
 سبع ملخ تسمى بمخچه (تاجورا)
 و (زواره) و (ام الزيت) و
 (ام اللوك) و (ام التين) و (ام الشرق)
 و الهيشه و اثنتان من هذه
 السبع ملخ و هما ملختا (ام التين)
 و (ام اللوك) ملخها جري و الاخر
 كلها بجيرات حاصلة من جمع مياه
 المطر تجدد في موسم الصيف فتصير
 ملحا و كان ما هو قريبا منها الى الخلد
 المسكونة و المصورة من هذه الملخ
 يحافظ و يضبط الى عهد قريب لكن
 ادارة الديون العمومية قد حصرت الان
 اخراج الملح و صرفه بمخچه (تاجورا)
 فقط و تركت الاخر ميسلة سدنة
 اللظرون - هو معدن في لوان
 قران من نوع النشيب يشبه معدن
 الملح و لونه ابيض مائل للحمرة و ما يوجد
 فيه من اللظرون مجال في كل سنة
 من جانب الحكومة بالمرزايده لعهد
 طالبه و ان اللظرون يستعمل بداخل

طريق
 ...

اورلويك جمله سى يا خور و سورلويك
 بريكسيه موسم صيفه باخر آيمسند
 حاصل اولور كول ملخر سيدر
 بومحلى لوده شتلك محلله يقن اولور
 يقين وقته قدر تحت انضباط و محاطه
 المنقده ايسه ده شهايكي مالد ديون
 صوميه اداره سى طوزك اخراجا و صريفاتى
 نالكو (تاجورا) ملخسه حصر وقصر
 ايله اورلويي مهمل بر حالده براقتقد
 لظرون معدنى - بومعدنى فزات
 سبخا غنده طوز معدنه مشابه وشا
 نو صندن پنبه زنگيدير بوند اجناد
 ايدن لظرون برسنه جان حكومتد
 بالمزايد طالى عهدده سنه احاله قلنور
 (مضغه) تيمير اولنان آخر توتوشه
 قاتيله رق داخل ولايته قوللانديغى
 كى دباخت و برطاطم معالجاتده استعمال
 وكلى مقدارى خارجه دخى ارسال اولنور
 كبريت معدنى - ولايتك جهت شرفيتا
 سنده واقع كبريت كور فرى كمار لرنده
 بولينور بوندن وقوه بولقده اولان
 اخراجا قدن اكرجه اوروپا يه برشى كوند
 دلامكده ايسه ده ولايتك هر طرفه

الولاية بان يمزج بتغ المضغ الجبر
 عنه بالمصغة كما يستعمل ايضا
 في الدباغة وفي بعض المعالجات
 ويرسل منه مقدار كلى للخارج
 معدن الكبريت - يوجد في
 سواحل جون الكبريت الكائن في
 الجهة الشرقية من الولاية ولا يرسل
 شئ مما يستخرج منه الى اوروبا
 وانما يرسل الى جميع اطراف الولاية
 ومخصوصا الى لواء قزان ويستعمل
 بان تدهن به الابل للابتلى بعله
 الجرب

(النباتات)

الجوب - المحنطة والشعر زرعان
 كل عام بكثرة في جميع اطراف الولاية
 وفي السنين المحضيه يرسل الى
 الخارج ما زاد منها على الاحتياج
 المحلية وان اكثرها الى البلاد وكافة
 العربان لم يعودوا بعد الى المحنطة
 بل ياكلون الشعير ونوعا من الدرة
 يسمى (البشنة) ومن جمله جوب
 الولاية الدرة الصفراء
 (السبول) والمجبة والعدس

وبخاصة فان سبغا غنم كوندريه رله
 او بوز علتنه مبتلا اولما مع ايجودنه
 دوه لوه سور يارب قوللا نينور
 (بيانات)

جوب - بغداد و ارب هرسنه و
 ولايتك هر طرفه كيلته زرع اولور
 فيض و بركلي سنه لوده اختياجات
 عليه دن فضله مقداري خارجه
 چيقاريلور همور لوله اكثرها ايسله
 كافر عمران بغداد اكني اعتياد ايتوب
 ارب ايله (بشنه) تبير اولنات
 بر نوع داري ييرلر مصر بغداد
 ايله داري (عليه) فصولي مرجه
 (حب لذينه) ولايتك جمله جوب اتند
 بودجه اون سكر قيه شعير و كرمي
 قيه بغداد براستانبول كيله سوا اعتبار
 اولنور كه كيل محلي (مارطه) اطلاق
 اولنور كه نصف كيل استانبوليدن
 باز زياده جهر در اهالي ولايت
 داري و خرما (دوبشنه) كمي محصولات
 اداره اوله كلد كلرنده ولايت
 داخلنده برسنه ده ايجوق بريلور
 ايكي بوز بيل كيله قد حنطه شعير

والحب الغنم يتم ان كل ثمانى عشرة
 اقة من الشعير و عشرين اقة من الحنطه
 تنبرهنا كيله واحدة اسطنبوليه
 والكيله المحليه تسمى (مرطه) وهى
 اكثر قليلا من نصف كيله اسطنبوليه
 وبما ان عربان الولاية لا يزالون يتقانون
 بالدره والتمر والبشنة وغيرها
 من المحصولات فما يصرفونه من الحنطه
 مقدار حرق الحفروان - الباشنة
 والبطايا والفصوليه وكل انواع القمح
 والباذنجان والملوخية والطلم و
 البقدونس (المعدنوس) والنقع و
 الففت والفجل والملفوف (الكوب) و
 القرشيط و تقاح الارض والبقلا
 (البليشيه) والخرشف والسلق و
 الحبيزة والشبت والسباخ والحنطه
 والبصل والثوم والجزر (السقناري)
 وغير ذلك من الحفرو كثير وان الفصه
 (الصفه) الموجوده بكثرة اذ اذن
 بزهره فتحصد ثلاث سنين
 على التامى وتطعم للحيوانات ولذلك
 فان هذا النوع من الحشيش ممدوم
 كل لا عاشه الحيوانات بمقابله

نصف من حنطه
 رمانه من اوردنه

صرف اوله درق ما عداسي مالک
 اجنبیه به اخراج اولنور
 خضروات - بامیه پناش
 فصوليد وهر در لوقباق ويا ليلجا
 ماو خيد طوماش مايد نوس
 نفع شالغم طور پلخند قون بهار
 بالماسي سميزاوت انخار پازي
 ايه کوچي دره اوني اسپانخ مارو
 صوغان صادر مستاحارج کچي
 سبزه لوجوقدر کثرت اوزره
 بولنان (صفصفه) تيبير اولنور
 بونجه اوتلک تخني برکوه ذرع اولنور
 ايسه ايج سنه متماديا بجيله رک
 حيواناته يديرلد يکدن طبيعي
 کياه وچاپر لولک ندرتسه قارشو
 بونوع اوت اعاشه حيواناته
 مدارکلي اولقده در
 بو (صفصفه) قران طرظونده
 انسانلرا يچون وخی اعلابو غذا
 صايبور اوزانک عرباني بونو
 خرما دانه لوي اوزرينه صادره
 اکلي تيد کلوندن بونوع اوتک
 کيتله بولنديغی محل قران
 سناغيدر (حلفه) اوني

ندرة المروج الطبيعية والكلاد وتعد
 هذه المصنفة غذا حتى للانسان
 في حوالی قران فان عربان تلك النواحي
 يلفونها على التمرة ويا كونها فالمحل
 الذي يوجد فيه هذا الخيشش بكثرة
 هوا، قران
 (الحلفاء)
 هي نوع نباتات طبيعية تيب بنفسه و
 التجارة به هنا في الدرجة الاولى وتفصيله
 محررة في قسم التجارة
 الصبغ - عروق الصبغ هي ايضا احد
 المحصولات الارضية في الولاية فيها
 نوع يسمى بالقوة يزرع في السواحل
 بجوار مدينة طرابلس وقضا في مصر اطم
 وطلينين وناحية ماجورا وتؤخذ عروقها
 في كل سنتين مرة وان صبغتها حمراء السنواد
 وتستعمل في داخل الولاية كما ترسل الى
 الخارج ويوجد ايضا في قضا مصر اطم
 نوع آخر من الصبغة يسمى بالجدار عبارة
 عن ورق شجيرة من نوع الاشجار الشاة
 التي لا تملها وهذه الصبغة تستعمل
 بداخل الولاية وترسل الى الاسكندرية
 (الاشجار)
 اشجار الولاية الفير شجرة في راحة لا

صوف كيونان الخمسة

بودانك تجارتنه برنجي درجه ده خدمت ايدن خدايي ثابت برنوع نباته ركه تفصيلاتي تجارت قسمته محرر در

كوك بويالودخي ولايتك محصولات ارضيه سندن بريدر (قوه) تغيير اولنان نوعيكم طرابلس شهرى جوارنده ومصراطه وظليتين قضا لويله ناجودا ناحيه سيبكي سواحلده يتيشد يريله ركه يكيشه ده بر كوكو چيقاريلور بونك بويالوسي

قويو قمرزي اولوب درون ولايتد استعمال اولنديغي كبي خارجه دخي اخراج وارسال اولنور مصراطه قضا سنده چالي نوعدن واغاج كوكندن عبارت (جداري) تغيير اولنور برنوع بويالودخي واركه درون ولايتده قوللا نيلور واسكندريه بيده كوندريلور

(اشجار)

اشجار - ولايتك اشجار غر مشه كثر در اشجار نشايان ذكر راده ده دكندر محصولدار اغاجونك

تستحي الذكرو من جهة الكثرة بالحسامة وان من الاشجار المثمرة النخل وهوام الاشجار ذات المحصول في الولاية فان حدائق النخل موجودة بكثرة في كل لواء كما ان التمر يخرج من سواحل الولاية بغاية الكثرة وان محصول التمر هذا اكبر مادة لما شغل الاهالي وينقسم الى ثلاثة انواع اعلا ووسط وادنى وكل انواعه تؤكل رطبة ويا بسة سوى نومه الجيد المسمى باللمسي فانه يؤكل بلحا هذا ويستعطر من من التمر نوع غرق يسمى بالبوخه يستعمل في داخل الولاية وقد يطعم التمر للحيوانات عند الايجاب ويحل من سعفه زنايل ومرارح ويطعم نواه ايضا للحيوانات ويوجد من النخل ما يمتد ويطول حتى المئة قدما وكما ينقلب منه بسبب هبوب الرياح او يقطع لقله محصوله او اضاده يستعمل في الابنية عوضا الخشب هو وجر يده

وقد يقطع الجريد الذي في رأسه الخلة حتى يظهر لها الابيض المسمى (بالجار) فالله اعلم بقصتها الثميرة

نوع من الخرج

خرما ولا يتجدد محصول ويزن اغاجلوك
 الكاهيتليسيدي خرما القلوه
 سنجاقده كثرتله موجود اولديني
 كي سواحل ولايتدن خارجه بلك چوق
 خرما الخراج اولنور بوخر ما مخصوص
 اها لينك قسم اعطى اچون مدار
 انتعاش اولوب علا ولديتد وعادي
 اوله ورق برچوق انواعه منقسمدر
 تازه ايكن اكل اولنان (لمسي) نانا
 كوزل نوغندن يشقه كانه انواعي
 هم تازه وهم قودو اوله ورق اكل
 اولنور خرماندن (بوخه) اسمندي
 برنوع راقى دخي تقطير واخراج اولنه
 درون ولايتده قوللايلير خرما
 عند الايجاب حيوانلوه دخي بيد بيله
 بير اغندن زيبيل ويليازه اعمال وچكود
 ينه حيوانلوه اعطا اولنور يوز قدام
 قدر بوي سورن خرما اغاجلوك وار
 كوك هبوب رياحد دوريلان وكوك
 محصولك قلى ويا چورككي حسبيله
 كسيلاز خرما اغاجلوي انيه دكر استه
 برينه استعمال اولنور بعض خرما

من الارض تترشح من كل اطراف ذلك الب
 عند ما يقشر كل يوم مرتين لأن ذلك
 الماء المتعاد كان يمسه الجريد ومن
 هنالك يجري من المجرى الذي يفتح مخصوصاً
 الى الحجره (البيار) المعلقة خارجه و
 يبلغ مقدار الماء المذكورة قدر اربع
 وعشرين اقة في اربع وعشرين
 ساعة وان هذا الماء ما يع قليل
 القوام والحلاوة ويسمى باللاكبي
 وجد يده الذي هو طويلاً يشرب
 كذا نذ المشروبات لكنه اذا مضت
 عليه خمس ساعات اوست فيصير
 حامضاً وتحصل فيه رغوة ويشتمل
 ويشرب في حكم المسكرات وان الخلة
 التي تقطع على هذه الصورة لاستحصا
 اللاكبي ثمر ايضاً بعد ثلاث سنين
 واللاكبي الذي يستحصل ويباع في كل
 نخلة في مدة قارها شهرات
 او ثلاثة يبلغ ثمنه الالف قوشاً
 وبما اذا صح به يستعيد ومنه
 على هذا الوجه فاقخذ الحكومة من
 كل شجرة مائة وعشرين قوشاً

اغاجلرنيك باشنده كي طاللوي قطع اولونو
 وياض رنكده قلان ايچنك (عربي)
 «جمار» طيش قوغي بهر كونده ايكي
 دفعه بجا قله قازيلور ايسه اغاجك
 يردن امديكي صولوي امه چك تيه
 سنده كي ياپراتلوي طاللور كسلست
 بولنسيه بوصولر اغاجك باشنه
 صعودايد بجا وراده كي ايچنك (جمار)
 هر طرفدن ترشله مخصوصاً آچلش
 اوله حق مجازيك طيش طرفنه آصيلان
 دستيه جريان ايدر و كيرد
 ساعده يكره اوقه مقدارني بولور
 بوصولر قوتوجه ولها تلجه برمايع
 اولوب (لكي) سمييه اولنور
 پك طاللي اولان تازه سي شربت كي ايچان
 اوزرندن بش المي ساعت مرور ايدني
 اكشيه دل كو پورد يكدن مسكرات
 حكمنه شرب واستمال اولنور
 بوصولله لكي استعمل ايچون كسيلا
 براغاج اوج سنه صكوه نينه خرم محصول
 ويرد و بهر اغاجديكي ويا اوج آي
 مدت ايچنده اولوب صايتلان (لكي)
 نك اثماني بيك عرضيه قدر بالغا اولور

باسم رسم القلع والاصح ان نقول
 بنية عدم قطع نخيل كثير جداً ومنع
 وقوع امكان انقراض النخل تدريجاً
 بالقطع حسبما ذكر

(الزيتون)

ان اشجار الزيتون المعدودة من منابع
 ثروة الولاية موجودة ايضاً بكثرة
 في كل محل وعلى الخصوص في لواء الجبل
 وقضاي مسلاطه وغريان وبمان
 محصول الزيتون يكون سنة كثير اوفر
 قليلاً فنقد ما جمعا محصول سنتين
 وقتنا ه نصفين فهنا انه يمكن
 حصول ۱۹۴۳۹۵ اقة زيت سنوياً
 فهذا يصرف منه مقدار بداخل الولاية
 ويرسل بعضه الى الخارج وان نومه المسمى
 بالحارثي احسن من زيت (كريد)
 ويكاد ان لا يكون بينه وبين السمن
 فرق ثم ان السمن والزيت هنا يكالان
 بكيالين من انواع المكاييل معروفين
 باسم الحجر والغراف والحجر عبارة
 عن ستة غراريف والغراف خمساً
 وستون درهماً وان حجر الزيت تباع
 بخمسين قرشاً الهاتير كما ان انها

او كده بر سست مانه

بوندن اصحابی اولوجهله استفاده
 ايتد كلوندن حكومتجه بهرا فاجدن
 قلعيد ناميله ودها طوغرسيه بويله
 لوله اغايلو كسيلو خرما اغايلو
 قديرجا انقراض بوله بيلالريك
 اوكنه برسده مانت چيكيله رك
 يك چوق اغاج كسد يرلما مكنيله
 يوزيكه غروش رسم استيفا
 اولنور

(زيتون)

ولايتك منابع مژوتندن معدو
 اولان زيتونه اغاجتر هر طرفه ولى
 مخصوص جبل سنجاغى ايله مسلاة
 وخريان قضا الرنده كثرته موجود
 زيتون محصول برسده چوق وبر
 سنده آراوله كلديكى جهته ايكى
 سنه نك محصول برسديريله رك
 تنصيف ايدلديكده بر موازنه مقده
 اوله رق سنوى ١٩٤٣٩٥ قيه
 زيت حاصل اوله بيله جكى اكلشله
 بونك برمقدارى داخل ولايته
 صرف و مقدارى ده خارجه اخراج
 اولينور (حاراق) دنيلا

من جرة السمن مائة قرش او مائة وعشرون
 ويوجد في الولاية الرمان والتفاح واللوز
 واللين بكثرة كما ان الاجاص والنوخ
 والسفرجل والعناب والدرقة والشمش
 اللوندى والعادى والعب والتوت
 واليكي دنيا والخروب موجود بقدر الكفاية
 كما ان البرتقال العادى والسكوى والدمى
 والمندلينيا (ليم انكينا) والليم الحلو
 والحامض والكباد (الليم الشحى) في غاية
 الكثرة واللذة وان المار الذى يستقطر
 من بعض زهور هذه الاشجار منبع عظيم
 للتجارة في الولاية) كذلك اللين الاخر
 (المبرغه هنا بالهند) كثير والبطيخ
 الاخضر (السلع) والاصفر والمجور
 مبد ولا يضا وان الواحدة من البطيخ
 الاخضر قد تكبر حتى تزن ثلاثين اقة
 امالته ونفاسة البطيخ الاصفر
 المعروف بالقلماوى فهما فوسف
 العادة

(حيواناتها البرية)

الواشى والدواب - ان اهم جنس
 الواشى بين حيوانات الولاية هو الخنزير
 القرماتى فانه يوجد عندنا

نوعی (گرید) یا غدن اعلا اولوی
 همان ساره یا غدن فرقی یوق بکیدر
 بوراده روغن ساره ایله روغن
 زیت بجه و غراف نامرلیه معررف
 برنوع اولچکله اولچیاوب صایتلو
 برجه ای غراف و برغراف بشیور
 التمش دره مند جبارتدر روغن
 زیتک بجه می نهایت الی و روغن
 ساره نک بجه می کذلک نهایت
 یوزیکرم غریشه صایتلور
 نار الما بادم انجیر ولایتده
 کثرت اوزده بولنوب آرمود
 اریک آیوه عناب شفقالی
 زردالی قیسی اوزوم توت
 یکی دنیا خروب دخی مقدار کفایه
 موجوددر عادی پورتقال ایله
 شکو و کان پوتقالی رمانده لینا
 و طانی و اکسی لیون ایله اغاج
 قارنی غایت پوق ولدین در
 (بوتون اشجی دله چیچکلوندن
 استعمال اولنان چیچک صولب
 ولا بتجه سیوک بره میع تجار تدر)
 فرنگ انجیری دخی چوقدر قارپون

البرافه و غایه و اولدایتم فی اعلا
 مرتین ز غلبه میله قوما و بجه
 ثلاثه و از جنس الماعز ایضا کل
 و عیب من س لظ و یرین لاندینه
 و یو کل لخر بین الاهی کلک التسم
 اما البقر فی هذه الولاية فلیس
 بکیر جدا و اذا طم جیده یعطی فی
 کل یوق قدر سبع اقات لین (حلیب)
 لکن فی المواشی الجاوس لایوجد
 هذه الولاية قطعاً اما الجحش الی
 یناسب عده سنینه بحر الرمال
 کثیر جداً هنا و یرتیل علی الاکثر فی
 البقیما و قد یرت علیه و یرتیل ایضا
 لتد و یرده الی الطواحین و الماء و لحم
 یتلقی و یوکل بصورة معتبرة بین
 قبائل العربان و یعمل من و بجه
 بعض منسوجات خفیة
 جنس انجین کثیر بندا و مع کونه لایجاد
 جنس الخیل العربية الکمال المشهورة
 فانه لیس بالادین الخیل بعض الحلات
 لان اجسام خیل الولاية و اشکالها
 متناسبة نوعاً ما و قوتها بهذا
 السبب فوق العادة فلما انها تستعمل

دوستان

قارون خيار عجوز مبدول اولوب
 مله قارپوزله دانه سي اوتوز
 اوقمه قدر سيورلك كول بوزلك
 لذنى وكوك (قنعاوى) ديشيلان
 قارونلك نفاستى فوق العادى در
 (حيوانات بريسي)
 مواشى ودواب - ولايتك سيوا
 نادن مواشى جنسلك باشليجى
 قومان نوعدن قيون اولوب عشلا
 وخرمان نردنده سوريسيله برلور
 قونولر سنه ده ايكي كوه طوغورنى
 كى اكثرى ايكي ربه ضيسى اوچرانه
 طوغورنى ميسيد كلتيلجى اولوب
 سودى النوق ايچون رشى مالطندن
 باجلب بسنور و بين الاهالى
 اتى قونونى كى اكل اولور
 ولايتك بقرى بك بولا اولوب
 اي بسا نورايسه كونده يك اوقمه
 قدر سود ويرر شوقدر كه
 مواشى دن جا موس بور ولايتده
 قونولمور قونور ديا سناك
 كيسى عداوة نيمه اولور دوه

لوكوب وسحب الجملات كذلك يستعمل
 جملها في الحراث
 اما الحمير فيوجد منها ما هو اسود اللون
 والابيض لا يوجد وجثة السود ليست
 بضرطة في الكبر ولا في الصغر بل هم
 متوسطه وكلا من هذه الحمير يقدر على
 حمل المائة وعشرين اقة لكن جنس البغال
 نادر جدا هنا حتى ان القدر او حرمته
 جلوب من الخارج
 السباع والوحوش - من المعلوم ان
 الكلاب لا تعد في الممالك الشرقية من الحيوان
 البتية بخلاف ما هو في اوربا بل انها
 كحد فاصل بين السباع والوحوش ويتر
 المواشى وارى وجود كلاب الازقة في الولاية
 قيل جدا بحيث يمكن ان يقال انها معدومة
 وتوجد الكلاب عند العرمان وفي البساتين
 (السواني) المراساة وهؤلاء كلهم
 تقريبا بيض طولان الشعر كذا والخمسة
 قبيلة وبعان صوم حال هذه الولاية
 ما امكن المذهب فخذ بعض سنةها
 عندهم دينها كالحلم الكلب مهاجر
 كان يركب الكرى هذه العادة قد

بوراجه پك چوق اولوب اكثر يا ثقيليا
 وبعثنا چفت سورمكه ودركرمان
 وعود ولا بلرني دوندرمكه قو
 لانايلور لحي قبال عربا بنجه معتبر
 برصورتده تليق واكل ادايندي نكي
 يوكندن بعض قبا منسوسه اعال
 اولنور آت جنسي پك چوق قدر
 اكرچه مرستامك مشهور كيدر
 اتلوي درجه سندد جنس و اعلا
 دكسه ده بعض محلوله با و كيرلوي
 كيا اذاده دكلر قالب و قيا خلو
 اولد قهرينده و بوجهمله قوتلوي
 قوت القاده اولوب ركوبه مهر بر لوه
 قوللاندي نكي كمي همان عمومي چفت
 سورمكه دخي خدمت ايتدير بيلوي
 حمار جنسك سياده طولني نوعي وار
 ايسه ده ساض طولني نوعي معدومد
 و سياهلور نه پك بولك ونه ده چوق
 بولك وجودلي نوطودن اولوب اورته
 بهري بوزيكره قيه به قدر يوكله بيلور
 ابنيق استر جنسي بوراجه پك نادر
 اولوب بولنان از مقدار دخي

تركت تدريجاً فبق اليوم اكله منحصر
 ببعض قليل من العربان ويوجد
 كثيراً الثعلب والذئب اللذين هما من
 جنس الكلب وان الثمرة كثيرة هنا
 ايضاً كسائر المحلات غير انه لا يوجد
 منها ما هو من النوع الجيد اما
 القط البري والضبع والمرفوق
 ايضاً اما الاسد والذئب والقرد
 الوحشي فلا وجود لهم ومع وقوع
 مشاهد السباع احياناً في حوالي
 قران لكنها ليست عقيمة او مستغرة
 هناك بل الظاهر انها سباع شاردة
 وقعت الى تلك الموالى بنيران كانت تنقب
 صيدها ويوجد غير ذلك كثير
 من الغار الابيض واليربوع الشبيه
 وطار البيوت والمزارع كبيراً او صغيراً
 والقنفود والعربان يأكلون
 اليربوع والغار الابيض والقنفود
 وكذلك يوجد انواع الارنب ويوجد
 كثير من الحيوانات ذوات الاضلاع
 كالوعل والغزال والودان وهو
 نوع من النطوب وبقرا الوحش وحمار

طيشا ورون كله در
 سباع ووحوش - معلوم اولديغي
 اوزره ممالك شرقيه ده كلب اوروايه
 اولديغى كنجي حيوانات بتيه دن معدود
 اولوب سباع ووحوش ايله مواسق
 بنينه برحد فاصل كبيدر
 ولايته زقاق كو پكارنيك وچو
 معدوم دنييله بيايه جك راده ده
 آزر عربان نژدنده وياغچه لوله
 بكي صورتنده اوله رق بولنيور
 بولورده همان على اليوم بياض اوزور
 توكر وپيوچكدر بوولايتك
 اهانيسه عموما مالكي المذهب
 بونند فلوندن بعض سفهاه عرباني
 اره سنده كوپك اسك اكل مباح
 عدا ولنه رق اكل اولور ايدي
 فقط بو عادت تديجها تولا ايديله
 اليوم بونك ييمسي عربانك آز
 مقدارنيه منحصر قالمشدر كلب
 جنسندن معدود اولان ستمالك
 رقورد چوقدر كدي هر يره
 اولديغي مثللو بوراده دغني پلپك
 چوق اولوب شو قدر كه اي نوعي

الوحش لكن جنس المنزير لا يوجد
 قطعاً
 الحيوانات الواحفة - يوجد من الحيوان
 الواحفة انواع الثعبان (اي الحردون)
 والحية والحراباء (بو قلون) ويوجد
 ايضا الضب وياكله العربان ويوجد
 في نواحي نوان نوع مهلك من الحردون
 ينحفي في الرمل وحيوان آخر مسموم
 مهلك من نوع الحردون ايضا تبديل
 الران جلده العديدة في كل دقيقة
 كالحراباء
 الحشرات - يوجد في كل اطراف
 الولاية انواع الحشرات والكثير بين
 هؤلاء هو القمل والبقة والبعوض
 والظليل النحل البري وفحل العسل
 ويوجد شيء قليل من الجراد لكنه والله
 الحمد ليس بدرجة تورث الضرر
 للمزروعات ويوجد من غير ما ذكر
 من الحشرات انواع الفراش اما
 العقرب فمع كثرة وجوده ليس سمه
 بمهلك
 الطيور - العموماً في الطيور هو
 الدجاج المادي والهند والبطل

يوقدر بيان كديسي اليه صرملان
 ودايلان بولنيور
 ارسلان وآيو ووحشي مايمونك
 وجود لوي يوقدر واقعا قرات
 طرفه نده بعضاً ارسلان كورديكي
 وازيسه ده بولنيوري اوليو آ و
 اردق سنده طولاً مشورا يكن او طولاً
 دوشمش بعض سرسري ارسلان او مليدي
 بولردن بشقه بياض فاره واکا بگوز
 (يربوع) دينيلان عرب طارشان
 وغانه و تولا فاره لوي بولك و كوكچك
 وكيري كيسته موجود اولوب عربان
 (يربوع) ي و بياض فاره وكيري
 يرلر طارشانك انواعي واردر
 چتار طرفنا قلي حيواناته دن كيك و جيل
 و فزان طرفلنده (ودان) تبديل و لنان
 بر نوع كيك و بقر و وحشي جاروش
 ماه چوقدر فقط خنزير حفسه
 يوقدر حيوانات زاحفه
 حيوانات زاحفه دن كوتكله و حيه
 انواعي و بوقلون بك چوا اولوب
 (رضب) تبديل و لنان بر نوع بولك

قليل منه البري و يوجد في الجبال والسهول
 الجبل والجبالي وفي البساتين المجاورة
 للحدائق والقصباء يوجد الحمام ومير
 الثون (وهو طير اصفر) والمكر
 (اي التردزور) وفي المزارع يوجد
 السمبان (الرهي) وغير ذلك من كل
 انواع الطيور الصيد ويوجد ايضا الحمام
 البليدي والبري لكنه قليل جدا وليس
 بمعي اما (الصفر) اي دجاج
 الارض حتى ان يكن لا يوجد بنفسه لكن
 صغيره المعروف هنا بالباشقينا يوجد
 في الشتاء وكذلك يوجد الهدهد (وهو
 رعل سيد ناسيلمان عم)
 اما الطيور الجارحة الصيادة فيوجد
 منها العقاب والحداة والباشق و
 الشاهين ولا يوجد شي من انواع
 انواع الطيور المفردة كالليلب والكار
 (حيواناتها البحرية)
 الحوت - لا وجود لاسماك الماء الحلو
 في الولاية بسبب نقصان المسيرات والمياه
 بحارية وانما يوجد في سموط البحر سمك
 السمك ماهو معروف هنا باسم المرحبان

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

ك

هر بره نيفه ده برون

کوتنگله دخی بولنیورکه عربان بونی
 بیرلو نزان طرفارنده قومک
 ایچنده صافنور برنوخ مهملک
 کوتنگله وینه کوتنگله نوعندن دزی
 هر بره قیغه ده بوقلون کبی برقاچ
 رنک دکشدیروز هر ناله و مهملک
 بر حیوان وارد

(حشرات)

ولایتک هر طرفنده حشراتک انواعی
 بولنور بونلرک ایچنده کهله و
 نخسته قورسی کثیر و بیانی آری
 و بان آریسی قیلندر بر آذ چکوک
 دخی بولنور ایسه رحمد اولسون
 مزره حاتایرث ضرر ایدیه جلت
 درجه ده دکله ر بونلور دن بشقه
 حشراتدن کبکلولرک انواعی وارد
 عقرب کثرت اوزره بولنور ایسه ده
 زهری مهملک صورتیه دکله ر

(طیور)

طیور دن طارقل عاریسی و غنای
 صومیدر و چوقدر و اور دکله
 بیانیسه آذ اولوب جیالده واره لوده
 ککله و لوی و شهر و قسبه جوارک

والترلیا و القاروس و المخزل و الحامة
 و البکوة و البوغه و الاستمري و البوک
 و القربيط اما المدية و الاستریدیه
 و امثالها من الاصداف الخ الحجریه تفقوده
 بالکلیه اما الأسفنج حتی وان یکن مورداً
 کثیراً لکن لا یوجد من الالهالی من بیطاد
 بل ان صیادیه یا تون من الخارج کل سنة
 و حاصیلاته لا تكون علی نسق واحد

کل سنة بل تكون علی حسب کثرت الصیاد
 و قلتهم اما الحيوانات النباتیه
 و بتعبیر آخر النباتات الحيوانیه الواقعة
 بین النباتات و الحيوانات لها عروق
 فی الارض کالنباتات و متحرکه کالحيوانات
 و قد وضعها البعض من الحيوانات
 فی صداد النبات و وضعها البعض
 فی عداد الحيوانات فیوجد منها
 انواع المرحبان و الخرز و كذلك يوجد
 خرز احمر ثمین لکن صیادی ما ذکر
 قایلون فی حکم المدد و صین

(احوالها العارضیه و السنایه)
 لا تری ریسوماً و آثاراً توهم الحيات
 هذه الولاية کانت ناطقة کمال المدن
 و العمران فی الازمنة القديمة التي

بنج کلورده اوزونک صاری آصمه
 صیغری حق واکین قزلا لوند بلده
 جین کی آد قوشلرنیک هر نوعی وارد
 بیانی و بلدی کو کرجنی دخی وارد
 فقط عمومی اولیوب بک آزد
 اصل خوللی یوقسه ده قیشین بر
 نوع کوچکی وهد هد دینیلان
 (حضرت سلیمانک نامی سی) قوش
 بولینور آوجی قوشلردن قوموش
 وچایلاق و آمتجه وشاهین بولنور
 بلبل وقاری کی او قوجی قوشلر
 انواعدن هج بر نوعی بولنور
 (جوانات بحر سی)

اسمالک - ولایتده کوللو و آقار
 صولوک فقدانی جهنیله طالی صو
 بالقلونیک وجودی معدومند
 انجی سوا حله مرچان بار بونیا
 لورک طورنه قزلا بنج وهر نوع لاپنیا
 وطاش ویا بالقلوبی و قویسی
 و پلاموط و قویوسی و کفال
 استاقور نوعدن بویک و آخیتور

رأها التایخ من بین شقی سحاب
 الاشتباه والتردد وفي هود دخول
 هذه الحوالی تحت استیلاء العرب
 والروم والفنیکیین الذین لسان
 حالهم ینشد هذا البیت (تلك
 آنا ونا تذل علينا - فانظر وابعده
 الی الانبار) ومع انه بالنظر الی بعض
 انقاض و آثار من خرابت (لبدة)
 و در زاغته) و غیرها من سائر
 الخرابات المتفرقة یفهم ان هذه
 الخرابات كانت فی القدییم معبودة
 الی درجته لکننا لا نجد ما معة تدل
 علی ان هذه المعبودة عمت کل

الولاية
 ثم ان الولاية المحررين فی جدولهم
 المختص من الذین تارة نصبوا من
 دار السعادة وتارة انجوا هنا
 ووقع التصدیق علی ما مورياتهم
 من دار السعادة بغرامین مالیه
 تاریخ ١١٦٦ الذي صارت فيه
 هذه الحوالی ملكاً ومالاً للدولة

در سینه خارجدن

موجوده مديه واسترديه وامثال
اصداق مجريه كلياً مفقود در

سونكر كيلته موجود ايسه ده اهاليد
بولي صياديان بولنيوب صياد لري
هر سنه خارجدن كلور بونك
حاصلاتي هر سنه برسياق اوزره
اوليوب كلان صيادلرك قلت ويا
كژتنه كوره اولور سونكر كي
حيوانات نباتيه ويا خود تغيير لري
نبات حيواني كه نباتات ايله حيوانا
بننده واقع اولوب نباتات كي كوكلر
برده وحيوانات كي متحرك بر حالده
برقاج جنسه منقسم بر نوع مخلوق
بولنوب حيوانونك بعينسي نباتات
وبعضي حيوانات صره سنه تو
مشلدر بوندن مرجان و بونجق
انواع بولنديغي كي ذي قيمت برقرمي
بونجق دغي بولنيورايسه ده صياد
هيج حكمنده آزدر

(احوال عارضيه وصناعيه)

تاريخك شبهه و تود باطلي آره
لفندن كورديكي ازمنه قديمه ده

العليه الابدية الدوام الى عهد قريب
لم يتوفى اكثرهم للخدمة في المدينه
والمعوريه وذلك طبيعي بملا بسسه
بعد مسافه الموقع عن دار السعاده
ولان البواخر (البابورات) و
لبوسطات والتلغرافات وغيرها
من الوسائط اللازمه للاستمداد
من دار السعاده كانت لم تزل
متواريه وراستار الغيب
فلذلك كانت هذه الولاية
باقيه في الحاله المؤسفة التي
هي عليها منذ الازمنه القديمه
الي ان حاز من مشرق السعاده
اليوم السعيد اليوم الذي
زين فيه سيدنا ومولانا
امير المؤمنين وخليفه رسول
رب العالمين تاج السلطنة
والشوكه ونشر اشعة العدل
والعمران وعطف على هذه النواحي
ايضاً انظار المراحم والامعان
فاخذت هذه الولاية تدخل منذ
ذلك اليوم في عالم التمدن و
المعوريه يوماً فيوماً اذ بتليل

وذلك آثارنا قد علمنا فانظروا
 بعدنا الى الآثار) بيتك لسان
 حاله اولد يني عربلر ومسر
 وفتيك ليلر بوحوالي عهد
 استيلا لوند شويلايتك مظهر
 مديت ومموريت كاهله اولد يني
 اياما يده جك رسم و آثار كورلما كند
 واقعا (لبده) (زواضه) خرابه
 لريك ودها بعض اوق تفتك
 ويرانه لولا انفا منه وبعض آثاره
 نظراً وقتله بر درجه يه قدر ممور
 برحاله اولد قلوي الا شيلور
 سنده شو مموريت بتون
 رلايتي استيعاب ايتديك دالراما
 بولمبور بوحوالي دولت هليم
 ابدية الدوامك ومالي اولد يني
 ٩١٦ تاريخه يقين وقته قد
 كاه در سعادتن نصب ولتمش
 وكا هجه ده بوراده بالاعتخاب
 در سعادته ما موريتلوي
 فرمان هاليلوله تصديق بيور
 اولوب جد وله حضوره كوستر
 واليلر الرجوعى موقعك در سعاده

فل تسهيلات المحضرة النية السلطانية
 قد مد خط تلفراف تحت البحر من مركز
 الولاية الى مالطا كما مدت خطوط
 ايضا بداخل الولاية الى بعض الولاية
 والقضات مع ما يجرى الآن تمديد
 من المخطوط وبناء على ذلك قد حازت
 الولاية اقتداراً وانتظاماً يمكن من
 التجربة مع جميع اقطار العالم فضلاً عن
 مركز الخلافة وكذلك المراسلة مع
 كافة الاقاليم بنسب تشكيل بوسطات
 منظمة وزد عليها تردد بواخر الادارة
 المخصوصة

وبقي اليوم للولاية احتياج لبناء
 اصلي من ابنية المعوريه وهو العلوم
 والمعارف فمع وجود مكاتب رشديه
 في مركز الولاية وبعض الولاية لكن
 هذه المكاتب ليست متناسبة مع
 احتياجات الولاية المحاضرة فانها
 قليلة جداً لا تكفي لتأمين هذا المقصد
 الاصلى ولذلك قد صرفت هيئة ادارة
 الولاية المحاضرة الهمة في هذا الامر
 اكثر من غيره وفتحت فيما سلف مكتباً
 ابتدائياً في مركز الولاية وعلى تقدير

بعدها فرسيه برا بر زمانه نرفته
 واپورلو پوسطه لو و تفرافلو کي
 در سعادت دن و سائط استمداديه
 هنوز پرده غيب اردنده متواري بولوق
 مناسبيله مدنيت و معوريت ايجون
 خدمته طبيعي موفق اوله ما مشلود
 بونك ايجوندركه بولاييت از مشه
 قديم دنبر و بولنديغي حال اسف
 اشمالده قلوب كمتكه ايكن مشرف
 سعادت دن اشعه باش عدالت و معوريت
 اولان ذات ملائكه صفات حضرت
 خلافتينا هي ديهيم آراي شوكت
 و شان بو طر فله دخي عطف انظار
 مرام دامعان بيورد قلبي روز
 مياش فرزندن برو بولاييت
 يوماً فيوم بر عالم مدنيت و معوريت
 دشواه باشلا سئاد سايه
 تسهيلانوايه حضرت پادشا عيده
 مركز و لايت دن مالطه ير قدر هجت
 البحر بر تفراف خطي قديم اولنديغي
 كبي داخل ولايتده دخي بعض سنجاق

تعميم المكاتب الابتدائية في الولاية
 وتكثر المكاتب الرشدية ايضا بدت
 اللزوم واحداث آثار نافعة في
 مركز الولاية على طريق الاموزج
 مما خدمتها للعلوم والمعارف
 مسئلة بالبدايه كالكتبات
 والقراءات و تظاهرات العمومية التي تمكز
 استفادة عموم الاهالي منها
 فلا شك انه يحل بالولاية دور
 ترقى في العلوم والمعارف ولذلك
 فان اجراء هذا الخصوص ايضا
 متصور
 اما الصنایع فلا يجب منها بنظر
 التقدير الى درجة ما الا ما ينسج
 من الصوف و الحرير كالاحزمة
 والشرشف والبطانيات
 والفراشيات
 فتنسج في مركز الولاية الاحزمة
 من الصوف الخالص والمخلوط
 بالحرير وتعمل الشرشف ابيض
 في الصوف والخراسان

وقصا لوه تمديد وشمندر والنوم
اولمقده در بناء عليه بوكوني
كوند مولايه ياكي مركز خلافته
دكي اقطار جهان ايله مخا بره و
منتظم پوسته لو تشكيله و اداره
مضموم واپور لوني لا يتقطع كلوب
كتميله جيج بها لله مراسله ايد
بيلك اقدار وانتظامي حائر
اولمقده ولايتك اليوم ببناء
اصلي سمورتيه احتياجي قالد يكه
اوده علوم و معارفيد واقفا
مركز ولايتك بعض سببا قلوده مكاف
رشدية و ارايسه ده بونلو ولايتك
احتياجا حاضر سيله متناسب
اوليوب بك از بولند يقدن شو
مقصدا اصلي في تأمين ايد ميور
اداره حاضر ولايت هم شيندن
زياده بوجهتله صرف همت ايد رك
كخلوده مركز ولايتك بر مكاتب
ابتدائه كشاد ايتشدر
ولايتك مكاتب ابتدائه نك تميله
برابر مكاتب رشديه نك دشو لوزي

وقد تسبج من المحبر والفضة او من
القطر الخالص والحاصل فانها تعمل
على كل نوع اما البطانيات والفراشيات
فلا يمكن نسبها الا من الصوف الخالص
وبما انها الى نفس المدينة واهالي
بعض القصبات والقرى الملحقة
يكتسبون باحرام صوف او مخلوط
بالمحبر فوق القيص والسروا
والعربان يكتسبون باحرام صوف
فقط فان احرامه الصوف الخالص
تسبج في كل اطراف الولاية
وتعمل كذلك البسط في قضا
مصراطة التابع لواء الخمس
وهذه المنسوجات تستعمل هذا يرسل
منها مقدار كل الى الخارج
وتعمل ايضا حصر جيدة بكثرة
ويرسل منها كثيرا الى الخارج
وتعمل ايضا في جوارط البس الغرب
الاجر والغار كما يعمل في قضا
غريبان ومستلاطة وكذلك
يعمل بكثرة نوع من الصابون يعرف
هنا بالصابون المطلق ويكون

وجوه كثير من
الولاية

اولد یعنی درجه ده تکثیر و اصلاحی
 و نمونه نو عندن اوله رقی مرکز
 ولایتده انتشار علوم و معارفه
 خدمتی بدیهی اولان برکتخانه و
 قرآنخانه صومعه کی بعضاً آثار نافعه
 وجوده کیتلمسی تقدیرنده ولایت
 برده بر دور ترقی علوم و معارفده
 بولمنش اوله جغنی بدیهی بولندینفند
 بوخصرصل دخی اجراسی مقررده

(صنایع)

صنایعک ایچنده بر درجه یه قدر
 نظر تقدیری جلباید بیله جگه
 یوکدن و ایپکدن اوله رقی نسج و
 اعمال اولنمقده اولان احرام و چارشند
 و بطانیه و فاشیه کی منسوجاند
 مرکز ولایتده احراملر هم ساده
 یوکدن و عهد و ریشت اوله رقی
 یوکله ایپکدن و چارشندلر ساده
 یوک و یا خود ساده ایپک و بعضاً
 صرمه لی ایپکدن و ساد پمردن
 و حاصل نو عندن و بطانیه
 ایله فاشیه یا کوز ساده یوکدن
 اعمال اولنه بیلور نفس شهر

احتیاجات الولاية داخله ککنه لایچده
 کثیره من الصابون بل یسقی دائمی فی
 فی قوام الغالوزج (البالوزة) ولونه
 حسی اسمر و یستعمل بالماء الحلو و الملح
 و یعمل ایضاً من العاج مراوح و غیرها
 لکن صنعة النقر و النحت و المحفت
 ای لدق و النجارة و عمل الکنا بد
 و المخطات و البلغات و السروج
 و صنعة الحجارة و امثالها نادرة
 فی حکم المدومة

حتی ان صنعة الحجارة معدومة ولو
 لا اربابها الذین یأتون من مالط
 لاستعمال حصول بناء هنا علی الصورة
 المطلوبة

وقد كان هنا مکتب صنایع قبل
 سنتین و بعدان ترقی لاستعداد
 میکنه من اخراج تلامیذ کثیره قد
 عطلت اخیراً و تفرقت تلامیذته لکن
 الآن واقع السعی في اعادته احسن
 ما كان

(حجارتها)

كانت حلت قبل اعصار سدود

ايه بيفن قصبه و قرای ملحقه
 خلق بلون و كوك ملك او فرنده ايكو
 و با ساره يوكدن و عربان يا كوك
 ساره يوكدن بر احرامه برون كوك
 ايجون ولايتك هر طرفه ساره
 يوك احرامه نوب اولندي نكي خمس
 سنجاغنه تابع مصراطه قضا سند
 كلیم دخی اعمال ایدی بلور بومنتور
 بوراه استعمال اولند قدن بشقه
 برخیله ده مقدارى خارجه كوتور بلور
 طالمس غرمده و مصراطه قضا سند
 كليله اعلا حصير لواعمال و برچوعى
 خارجه ارسال اولنور طالمس غرم
 جوارنده طوغله و دستى يا بلد يعنى
 كى عربان و مسلاطه قضا لوند
 يا پليور عرب صابونى ناميله
 معروف بر نوع صابون كليله اعمال
 ایدیله رله داخل احتياجاً ولايت
 كفايت ایلر فقط بوسابون سائر
 صابونلر كى طوكيوب دائماً بلته قوامند
 اسمرجه و بال زكنده قالور و كوك
 آجى و كوك طانلى صوره استعمال
 اولنور و نيل ديشندن بيازه

و اوصاف لك من هذه الولاية المشهورة
 وهي وادي (سوق الجين) و
 (وادي الهيرة) و (الجينين) و
 (وامس) و (وادي الاثل) و
 (ريمون) فكان يتراكم فيها ماء
 المطر و في موسم الصيف يرسل بمجار
 على كل الاراضي التي تحتها و بهذا الوسطة
 و امانة جودة الاراضي والقوة الانبابة
 كان يشاهد في المزرعات فيض و
 بركة كثيرة حتى كانت هذه الولاية
 تسمى في تلك الايام مخزن اوروبا
 كما ان الهند مخزن الدنيا على تعبیر
 بترو و بمرور الزمان هدمت
 و انمحت تلك السدود و الارصاف و
 بقيت الزراعة هنا محتاجة للنزول
 المطر في الاوقات المطلوبة فلم يبق فيها
 الخصب القديم

اما التجارة هنا اليوم فهي عبارة عن
 اخراجات شئ قليل من الذخيرة و
 الصوف و الاقشة و السمك
 و الزيت . لكن القسم الاعظم من
 التجارة منحصر بينات الخلفاء
 الذي قد صار حقيقة منبع ثروة

سور
 جزا

وساؤه يا بيلور ابخج او يم جيلق
 قام جيلق مرانقوزلق وقوندره و
 يمنجيك رسراجلق وطاشجيق كجى
 صنقارهمان يوق حكمنده نادرده
 حتى طاشجيق معدوم اولوب بالظر
 كلان طاشجيق لو بوداجه صور مطلوبه
 بزبانك حصولى مستعمل ايدي
 سندا اول وقت قدر بوياده برمكت
 صنايع بولنه رق ايچير شاكردان
 اخراج ايده بيلال استعداينه ترقى
 ايتشرايكن مؤخر تعطيل ايده شاكردانى
 طاشجيدلش ايده وكندن بوزك تكرار
 كشاردى ايچون چاليشيلور

(تجارتي)

برقاج عصر دن مقدم اليوم مشهور
 اولان (قطيس) و(سوزالچين)
 و(وادى الهيره) و(مچينين) و
 (وامس) و(وادى الاثل) و(ميرود)
 نام دره لو سدر چكش و بندلو آچلش
 اولسيله يغان يا غنولر صولى دره لوه
 بريكر و موسم صيفده مزبور بندلر
 واسطه سيله آلتده كي بتون اهنى به

وغنا بدوام تجارته منذ عشر سنين
 او خمس عشرة سنة . ظالمظار
 هي نوع نبات ينبت بنفسه في البراري
 والمجال يشبه ديس الحصر لكنه ارفع
 منه ولونه قبل يبوسته اخضر ويصفر
 بعد ذلك وطوله من ربع ذراع الى
 ذراع واحد . والحلفاء تنشا وتمو
 في اكثر محلات الولاية وقلتها وكثيرها
 تابعة للمطر كثرة وقلة فيعمل من
 قصيرها بداخل الولاية حبال وذنابيل
 ويزرها والطويل يرسل الى اوربا
 وان افراد القبائل والعشائر يجعون
 هذا النبات ويبيعونه للتجار فيبلغ ثمن
 كل حمل حمل منه ليرة عثمانيه بحسب
 القطار باربعة وعشرين ترشاه
 او خمسة وعشرين . والتجار
 يربطونه ويجعلونه خزما بضغط المعامل
 البخارية ويزرها المنصوبه من مدينة
 طرابلس الغرب واسا كل المحسن وطلينز
 والطايبه ثم يرسلونه الى اوربا يعمل
 القمشة وكاغدا وحبالا كالكتات
 والقنب ويبيعونه الى الممولين والتجار

ج شرمبارة عن

آقديلور ايدي بو واسطه اليه روبرا
 جيات ارضيه وقوه ابناءيه سي
 يارديميله مزو عاتجه برفيض وبركت
 اولوز ايدي كم پتروك تعبيره
 هندستان دنيا لك انباري ايسه بورا
 دم او زمانلره اوروپا نك انبارنا مني
 المش ايدي مرور زمان اليه اوسد
 وبندو بيقيلوب حوا ولد نغدن و
 بورانك زراعتي اوقات مطلوب ده
 يا ضروريا غنسه محتاج قالد نغدن
 زراعت اسكي فيض وبركت قالد ايشد
 اليوم بورانك تجارتي جزوي ذخيره
 ويباغني واقمشد وروغن ساره وزيت
 اخراجا شدن عبارتد راجح تجارته
 قسم اعظمي اون اوتوش سنه د بروج
 دواميله حقيقه بر منبع ثروت و
 سامان اوله ككلان حلقه اوتنه
 مختصر در (حلقه) ديد يكمز جوله
 ولها فلوره ندايي نابت بر نوع اوتد
 حصير جوينه بكون ايسه ده اندن
 اينجرا ولوب زكي دخي باش ايكن
 بيشيل و تورود قدن صكه صا
 و چاريك انداوه دن بر اندازه ير

و بعض تجار اوروپا يشترودا الحلفاء
 راسا بو واسطه وكلاهم
 فهذه الحلفاء يباع منها كل يوم من
 الخمسمائة الى الالف حمل جبل في
 طرابلس فقط . وتستفيد الاالي
 منها استفادة فوق العادة وكذلك
 تستفيد الدولة ايضا من عسرها
 والدار والبلدية من رسومها في القنطرة
 والاسكلة . فلو حقق وحض تجارنا
 كيفية نسيج الحلفاء وعملها في اوروپا
 وتطووا ذلك واحد شوا انهما مال
 تجارتيه مثل المعامل التي في اوربا وهوا
 في نسيج الحلفاء واصطفا عنها هنا
 فلا شك في ان اثمان ما يعلونه تكون
 اقل من اثمان ما يعمل منها في اوروپا
 ولا نرى خلا للاشتباه حينذ ايضا
 فان ارباح هذه التجارة تصل الى
 درجة عليا وبهذا السبب تترقي هنا
 الثروة والفناء والمدن والعمران
 تدريجا الى مرتبة قصوى
 وان للتجارة هنا قسما آخر وهو تجارة
 السودان فيذهب من هنا ومن جهة
 بنغازي الى السودان في السنة قوافل

دخول ولايت

قدر بويده اولوز ولايتك اكثر
 محلونده نشوه و نما بولندي في كج
 يا غورك قلت وكثرته تا بعينه
 از وچوق اولوز بونك قيصه سي
 داخل ولايته ايب وز نيل كج
 اعمال و اوزوني اوروپا يه اخراج
 وارسال اولنيور بوارت عشاير
 و فيما بل افرادي طرفدن طوبلان رق
 قنطاري يكره دوت يكره بش غروش
 حسابيله بهردوه يوكي بر عثمانلي
 التونه قدر تجاره فروخت اولوز
 تجارده بوني طر الميس ضرب شهرنده
 و خمس و ظيلتين و طابيه اسكلونده
 بولنان مخصوص بخارفا بريقه سنده
 و يا خود متعدد ماكنه لونده دنك
 ايد و ركاز و كندر كج اقشه و
 ايب و كاغد يا پلق اوزره اوروپا يه
 كوندروب مالدالرو تجاره صانارل
 و بعض اوروپا تجاري قوميسونجيلو
 واسطه سيله بوني راسا بورادن
 بها يفر ايد رلو ايسته بو حلقه و

عديدة و ياخذون معهم من الاموال
 التجارية انواع الخيام و المحرز و من
 المصنوعات و المنسوجات المتنوعة
 الخلية و غيرها فيبيعون هنالك
 البعض من ذلك بالنقد و بيد لون
 مقداراً منه بالعاج اي ناب الفيل
 و ريش النعام و غير ذلك مما
 يتسعمل هنا بين العربان من الاشياء
 البتية و رمل الذهب (التبر)
 الذي يستخرج هنالك من معادنه
 المخصوصة فيرجون بهذا رجماً
 عظيماً
 الا ان اهل القوافل يضطر بون
 اضطر اياً شديداً بسبب تناقص
 امثية الطرث و فقدها تدريجاً
 في جهة السودان بعد ان يتجاوزا
 لواد توان فلاجل ترقى التجارة
 لدرجة اعلى من الدرجة التي هي
 عليها الان حسب ما للولاية من
 الاهمية و القابلية المخصوصة تتم
 اليوم هيئة الولاية الحاضرة المسماة

سبب ترقى هنا

كونده بشيوزدن بيكم قدر دوه
 يوكي يا لكون طرابلسه صنا تيلود
 بوندن اهالي فوق العاده استفاده
 اينديكي كجي دولت دنجي عشر ندين
 و دواتر بلديه قطار واسكهر رسو^{منذ}
 استفاده ايد يور بزم تجار من
 بو حلفه نك اوروپا ده فصل نسج
 واعمال اولندي غني بالتحقيق اوكونر
 اوروپا ده كي فابريقه لوي كجي
 بورالده فابريقه لر بولندي رمرق
 بوراده نسج واعمالنه رخصت ايتسه
 اعمال تلوي اوروپا ده يا پيلا تلورن
 بهاجه دون اوله جني بديهي بولندي^{نفسه}
 بو تجارت بوراجه درجه عليا به
 و بوراك ثروت وساماني
 و بو واسطه ايله ده مدينه آباداني
 تدريجا مرتبه قصوايه ترقى ايدنه^{جگنده}
 شبهه كوتوريري كورنيمور
 بورا تجارتك بر قسي دنجي واركم
 اوده سودان تجار تيد بورادن
 و نيقازي جهندن سودانه سنده

في استحصال اسباب و وسائل
 لذلك مثل حفز آبار في الطرف
 تدفع بليته العطش واصلاح^{من}
 طرابلس وتحويل بعض الطرف
 والمعابر وجعلها كطريق التجارة
 (مدائنها و قصباتها)

ذكرنا قبل هذا ان ولاية طرابلس الغرب
 ضابطة مقدار من القطعة البربرية
 فالاقوام البربرية كانوا في حالة بدوية
 منذ الف سنة تقريبا قبل عهد الاسلام
 يختارون الإقامة في السهول و
 الصحارى تحت الخيام وينفرون
 من اعمار المدن والامصار و الإقامة
 بها فكان من الممكن عده هذه الخواص
 بالنسبة الى غيرها من الولايات
 كانها اخالية من العمورية والمدن
 والقصبات لان مدينة طرابلس الغرب
 مسماة بلسان الينبي وضعو اساس
 بنائها قبل الان بثلاثة عشر قرنا
 (تريبولي) وهي كلمة معناها (ثلاث)

اوراده نقشه

کوره تر قیسی خمنده الیوم هیئت
 حاضره ولایت یوللرده موسسولو
 بلیه سنه دفعی ایچون یولکر
 حفر ایتیک و طرابلس لیمانی اصلاح
 ایلک و بعض طرق و معاری
 شوشه یولنه تحویل ایتیک کبی
 اسباب و وسائلک استحصالنه
 صرف مساعی ایلکده در
 (شهر و قصبه لری)

طرابلس غرب ولایتی بر بریر قطع
 سنل بر مقدارینی ضبط ایتیک
 یوقاروده بیان قلمش ایدیک
 اقوام بر بریره اینسر عهد اسلافدن
 تقریباً ایکی بیک سنه مقدم وقت
 برومال بدو تیده بولن درق دشت
 و صحرالوده خیمه لالنده بولمغی
 اختیار و شهر و قصبه لرا عمار ایله
 اقامتی مردرد نظر اعتبار ایتیک لوند
 بوعوالی سارو لایتلوه نسبة معرود
 و شهر و قصبه لردن همان خالی عد
 اولنه بیلور چونکه طرابلس غرب
 شهری اون اوچ عصر دن مقدم

۶۰۰۰	۶۰	جوامع شریفه مساجد
۶	۱	مدارس
۲	۲	مکتب اذان
۲۶۷	۲۰	ابوت
۵۰	۴	مغازه

۷	۵۰	کایس یورد قهاری
۲	۱	مصا بن مدیفته اجز احاطت
۲	۲۳	مستشفى اغزان

ان مدینه طرابلس الغرب واقعه
 فوق رأس صغیرتی ساحل صحرالور
 علی ۳۲ درجه و ۳۰ دقیقه و ۱۰
 ثانیه من العرض الشمالی و علی ۱۰
 درجه و ۴۰ دقیقه و ۱۰ ثانیه من
 الطول الشرقی باعتبار (باریس)

بسیار بزرگه (کلیه)

بناسنه وضع اساسا سيد نلوك
لسانده (تريبولي) اسميله مسما
تريبولي ايسه اوج ملكت مفاسته
بوندن اكلا شيله يوركه اووقلرد
بيله بوراده (لبده) (زواغه)
ملك نردن بشقه ملكت اوليوب
طرابلسه برابر اوج ملكه بالغ
اولوزلر بونك ايجوندر كه اكي
ارچبيل سنه لك بر شهر ويا
قصبه بولمبوب ذكر اولنان (لبده)
(زواغه) اون اوج عصرون
دها اولاممور و مشهور شهر لردن
ايد وكنه شهادت ايد ه جل اليوم
انقاص ورسو مندن بشقه برشي
كورنيون
ولايتك اديوك شهرى طرابلسد
بونك ده حاوى اولدي فى نفوس و
واماكن وسائر ملك مقدارى
بروجه زير بشقه بشقه اوله رف
بيان و تزبير اولمشدر

مبدأ الطول . وان مرساها الطبيعى
الذى وجهتها الشرقية واسع لكن
محتاج للتطهير والتعير حتى
يمكن للبواخر والسفائن ان تاوى
اليه وتستقر صيفا وشتاء
وان المدينة المذكورة مخا طة
بسور ومجموع ابوابها اربعة
اثان منهم فى جهة القبلة وهما
(باب الخندق) و(باب المنشية)
رواحد فى الجهة الغربية وهو
(باب الجديد) والرابع فى الجهة
الشمالية وهو (باب البحر)
وقد احدث منذ سنين كثير من
البيوت والكاكين وغير ذلك
فى خارج المدينة وان هذه
الانشآت آخذة فى الدام
والترقى الى الان كما ينبغى
وقد صرحنا ايضا ادنا بمقدار

البيوت والكاكين

ما هو خارج المدينة من الابنية	عدد نفوس تقريبا
على انواعها ومقرراتها	يكون اجنبي يهودي مسلم
	۲۵۰۰۰ ۳۰۰۰ ۱۸۰۰۰
جامع شريف	مسجد مدرس
۱۰	۲۱ ۲
مكتبة رشديه	مكتبة صبيا
۱	۱۷ ۳
تكمي زاوي	خان خان
۳	۳۰ ۴۶۷
دكان	مناره حمام كليسا
۱۱۰۰	۵۰ ۲ ۴
حورا	قهره خانه آتش دگرمي
۷	۵۰ ۱
دوه دگرمي	صابوخانه دباغخانه
۷۴	۲ ۱
اجراخانه	خستخانه
۳	۳ ۳۳
طرابلس	شهری آق دگرمي
کچول	بر برون اوزرندہ ۳۲ درجه
۵۳	دقیقه ۴۰ ثانیه عرض شمالی
	و مبدأ طول پارس اعتباریله ۱۰
	درجه ۱۰ دقیقه ۱۸ ثانیه طول

جوامع شريفه ۲۵
 مدرس شريفه ۷۵
 مدارس ۲
 مكاتب صبيا ۳۵
 زوايا ۵۰
 خانوات ۴۱
 كتابيس ۲
 طواحين ۲۶
 بيوت تقريبا ۲۰۰۰
 بساين ۴۵۰۰
 دكاكين ۲۵۰
 قهاوي ۲۵
 ميخانات ۳۲
 طاحون نار ۱

ثم ان مدينة طرابلس الغرب عبارة
 عن ستة محلات تسمى (حومة غريان)
 و (حومة البلدية) و (كوشة الصفا)
 و (باب البحر) و (الحارة الكبيرة)
 و (الحارة الصغيرة)
 و يوجد داخل السور من الابنية
 الميرية محل حكومة مكلي مبنى
 على ثلاث طبقات و قشلة
 لمشاء العساكر تستوعب

تكمي زاوي

شرفیہ واقع اولوب جہت شرفیہ
 سندہ اولان طبیعی لیمانی واسع
 ایسردہ یازر قیش موسملونده
 واپور وکی بارندیرہ بیلاہ ایچون
 تظیر و تعمیرہ محتاجدر شهر مذکور
 برسورایله محاط اولوب قله جہتند
 رباب الخندق و (باب المنشیہ)
 نامرلیہ ایکی وغرب طرفده (باب
 امجدید) و شمال جہتندہ (باب الحجر)
 نامیلہ بررکم جمعاً درت قیوسی
 واددر برقاچ سنہ دینری خارج
 شہردہ برچوق خانہ ودکان وسایہ
 انشا واحداث اولمش وانشات
 مذکورہ الان کرکی کبی دوام وترقی
 ایتمکده بولمنشدر خارج شہردہ
 بولنان ابنینک نوع و مقدری
 کذلک زیرده بروجه مفردات
 بیان وتصریح ایدلشدر

بحوام شریفہ مناشریفہ مدارس
 ۴۰ ۷۵ ۲

لایاً وقشله آخری للطوبیہ
 شتوعب بلوکیں ومستشفى
 نظم واصبح الان مع خمسة سائیر
 ملحقہ بما ذکر منتظرہ جداً
 ویوجد ایضاً فی داخل المدینة
 (موقخانه) توقيتیة، وساعة
 کبيرة دقاقة لها صوت عال
 متى ضربت تملأ سماع جميع من
 فی البيوت التي داخل السور

اما قصبات (الخميس) و (نیغری)
 و (مرزق) التي هي مركز الویه
 (الخميس) و (المجبل الغربی)
 و (فران) مع مركز قضات
 و (غریان) و (الزاویة) و
 (مصرطه) و (ظلیتین) و
 (مسلاطه) و (اورقله)
 و (غدامس) فكل منها عبارة
 عن قرية ذات مائتي بيتاً وثلاثمائة

(الجمهورية الجزائرية)

مکاتب مبنيا تکيه کلیسا خان
۳۵ ۵۰ ۴ ۲۸

اتش دکومنی دره دکومنی خانہ
۱ باغچه ۲۶ ۲۰۰۰

دکان قهوه خانہ میخانہ
۲۵۰ ۶۵ ۳۶

طرابلس غرب شهری (حومه غریبان)
و (حومه البلدیة) و کوشة الصفار
و (باب البحر) و (حاره کبیره)
و (حاره صغیره) ناملوبله یاد

اولنوزالی محله دن جبارتدر
سوراچنده انبند میوردن
اوج طبقه اوزدینه بنا اولمش
مکلی بر حکومت قوناقی و برهقی
طابور عسکر استیعا بایدربریا
قتله سی بولندیغی کبی خارج سورده
بر آلائی استیعا بایدر سوارى
وایکى بلوک آلور طوبجی قشله لوی
وبوکوه تنظیم واصلاح اولمش
برخستر خانہ وانلره ملحق فایت منتظم
بیش باغچه موجود در درون
شهرده بر موقتخانه و چالنج

مبنیة حول محل الحکومه

(احوالها التاريخية)
(قبل الهجرة)

بعد تفرقه بابل قد دخل الى افريقا
اکثر نسل (کوش) اولانبا
(حام) احد اولاد نوح . کمان
ابنه الثالث (قوط) سکن فی
الجهة الشمالية من افريقا

فلما ضبط بنو اسرائيل جل اراضى
کنعان الواقعة فی الجانب الجنوبى
من سوریه بعد التیه و نزعوا
ارض فلسطين ایضاً من العالقة
فی عصر داود علیه السلام و
استولوا علیها اضطر العالقة
لنزل اوطانهم بسبب تسلط
بنی اسرائیل وانت منهم قبيلة
(بربر) الى سواحل شمالي
افريقا قبل الهجرة بالف وستائنه
و ثلاث و عشرين سنة مع

چالنج

بتون سوراچند بونان خانلو
 خلقنك سامعه سنى طولديره جو
 يوكسلك صدياه مالك بيوك بر
 چالارساعت واردر
 خمس وجبل غربه وقران سنجاطره
 مركزى اولان خمس ونيغرين ومرتق
 قصبه لوى وغريان وزاويه و
 مصراطه وخليقتن و مسلاست
 وارذله وخدامس قضا الويك
 مركز لوى حكومت قونا قلميلك

دا فو قيش بن ذى المنارة المنسوب
 الى ملوك تبع من العرب العاربة
 الذين حكموا في اليمن من نسل
 (سام) فهذا السبب سميت
 هذه النواحي (بربريا) نسبة
 الى اسم تلك القبيلة (۱۱)

والقسم الشمالى من هذه الولاية كادز
 ضبطته دولة قوطاج التي شكلها
 (ديدون) او (اليسك) الخ

اطرافه بنا اولمش ايكي اوچيون
 خانة دن عبارت كويلدر
 (احوال تاريخيا)
 (قبل الهجرة)

(۱۱) ويحكى في تواريخ بعض المؤرخين
 ايضا ان (دا فو قيش بن قيس بن صفي)
 الذي هو اعظم ملوك التباغة في اليمن
 لما تجا وزالى افريقيا قبل عهد موسى عليه
 الصلوة والسلام واستولى على بربريا
 وجد اهالى هذه المنطقة لا يعرفون انفسا
 العرب بل يتكلمون بغير من الالسنة كالعرب
 والسرياني وكان هو من ملوك العرب
 فمذ ما سمعهم يتكلمون بلسانهم
 يتعجب وسألهم قائلا (ما هذه
 البريرة) فصاربت تلك البريرة
 منذ ذلك موسومة باسم البريرة

تفرقة يا بلدن صكوه اولاد نوحك
 (حام) لك برنجى اوغلى (كوش) لك
 اكثر نسلى افريقايه كجديكي كجى
 اوچنجى اوغلى (فوط) افريقه لك
 جهت شماليه سنده ساكن اولاد

عظم القبايل

يهدن صكه سوريه نك
 جانب جنوبي بسده واقع ارض
 كنفائيد نك اكوثير لوجي
 ضبط وعصر داود علي
 السلامه اراضى فلسطين
 دخی عمال قدرن نزع واستيلا
 ايدن بنى اسرائيلك سائقه
 تسلطيله وطندن دور اولان
 عمال قدرن بربر قبيله سى
 رسام) نسلدن اولوب
 يمينه اجراى حكومت ايدن
 عرب عاربه دن ملوك تبصر
 منسوب اولان را فريقيش بن
 ذى المنار) ايله بجهر تدن بيك
 التيوزيكره اوچ اولكلوب
 افريقا نك سواحل شماليه سى
 استيلا ايتدى بوسببه سى
 بو طرفلره او قبيله نك اسمنه

(بيكليون) ملك صور (ه)
 التي فوت هاربة الى افريقيا و بنت
 قبل الهجرة بالف و اربع مائة
 وست و سبعين سنة مدينة
 (قوطاجند) المشهودة اليوم
 خرابتها في الشمال الشرقي
 على بعد ثلاث ساعات من تونس
 وان يخوا ابن (ايا ميس)
 الحاكم الذي شكل السلالة
 الخامسة والعشرين من الحكومات
 الاخيرة للفراعنة المصرية هيا
 قوة هجرية مركبة من الفينيقيين
 وارسلها خوجيل الطارق
 فلما رجعت هذه القوة خربت
 الى هذه النواحي قبل الهجرة
 (ه) ان بلدة صور هذه الان مركز قضا
 ملق بلواد بيروت التابع ولايت
 سوريه

نسبته «بربريا» نامني الذي (١١)
 صور (ه) قوال بيكايونك هيشرة
 اولوب افريقية فراراً كلان و
 هجر قدن بيك در تيوز طقسا
 التي سنراول توفسه اوج ساعته

بالف ومائتين واربع وثلاثين
 سنة و بنت مدينة (ليبس)
 او (لبده) الموجودة خرابتها
 حالاً على بعد ربع ساعة من شرقي
 قصبة الخمس المحجورة الآذ

(١١) يند ملوك تبا بعد ذلك اعاطند
 بولشان (افريقش بن قيس بن صيفي)
 عهد موسى عليه الصلاة والسلام
 اول افريقا ينجوب بربرستان استيلا
 ايتديكي صره ده بوخطه نك اها ليسه
 بيده ميوب عراقي وسرياني كي آخر لس اولول
 تكلم ايتد كلوندن و افريقش ملوك عربت
 اولوب مؤلوف اولديني لسان ايله بولول
 تكلم ايشيد بنجر تجبا يدرك (ما هذه
 البربرة) يعني بولنه كونه صدالورد
 ديو صورديفندن اولوقته نبروطوانقا
 مز بورد بربر اسميله موسوم اولديني ده
 بعض مؤرخين تاريخلورنده محكيدر

وان الرومانيين الذين تجاوزوا
 سواحل افريقا قبل الهجرة بسبع مائة
 وثمانين سنة و تهااربوا مع
 دولة القرطاجين محاربات
 (بونيقي) المشهورة و قرصوا
 دولة القرطاج كانوا قد استولوا
 على هذه الحوالي ايضا من جملة
 ما استولوا عليه من سواحل
 افريقا

وكان اللومبارديون وهم الاقوام
 الوحشيون الذين زلزلوا ايتوالي
 صدمات مهاباتهم امبراطورية
 الرومانيين الشرقية التي هي

(ه) اشبوسور الحالة هذه سوريه
 ولايقته تابع بيروت سنجاهه ملحوظ
 برقصا مركز يدر

بعد مسافره وشمال شرقيه اول
اليوم خرابه سي كوزله چار پانت
(قوطاجند) شهري بنا ايند
(ديدون) يا خود (البسك) لانشكل
ايتديكي قوطاج دولتي بو ولايتك
قسم شماليني ضبط ايتمشيدي

فواعنه مصري حكومت ايتوره سنك
يكره بشي سلاله سني تشكيل ايند
حكمدار (ايبا ميتس) ل اوعلى
دينخوا) نك فينك ايدن مركبا وله
تبارك بجيل طارقه طوعزي كوندردكي
قوة بحريه سي عودتله هجره
١٢٣٤ سنم اول بو طارقه چيقو

اليوم موجود اولان خمس سنجاعك
مركزي اولان خمس قصبه سنك شرق
طرفه وبر چارديك ساعت مسافره
حالا خرابه سي كورنيان (لپتس)
نام ديكر (لبيده) شهري بنا
ايتدي

تمه بقية بناء ايمپراطورية
الرومانيين الغربية المنقرضة
قد شكوا حكومة جرمانيا باثالي
هذه الحكومة استولت على هذه
الولاية في جملة سوال افريقا التي
استولت عليها قبل الهجرة باربع
وخمسين سنة الا ان السواحل
المذكورة انتقلت بعد مدة الى
ارادة ايمپراطورية روما الشرقي
فدخلت هذه الحوالي مرة ثانية
ليد ضبط الرومانيين وبقيت
تحت استيلائهم الى الزمان
الذي نشرت فيه شارقة
الاسلام انوار الهداية على هذه
الاطراف

(بعد الهجرة)

في ابتداء السنة الثالثة والعشرين
من الهجرة السنية النبوية في
زمان خلافة حضرة الفاروق

هجر تدن يدي يوز سگسنا سنند
 اول افريقا سواحلند آدلایوب
 قوطا جيللو دولتيه مشهور (پوتوق)
 محاربه لويي ايدن و قوطاج دولتي
 منقرضن ايليان، روماليلو ضبط
 ايتد کلوي افريقا سواحل جملہ سنند
 بوحوالي بي دخی استيلا ايلشورايد
 رومان غربا ايمپراطور لفقك انقر اضيله
 بربار چرسو حکمندہ قالان شرفت
 ايمپراطور لفقن صد مات مهاجمات
 متواليه سيله متوزلنا ايدن اقوام
 و خشيدان لومبارد لولہ ايتا لياده
 تشيکل ايتد کلوي (جرمان) حکومتلہ
 دخی هجر تدن التي درت سننا اول
 يداستيلا سنند کن افريقا سواحلند
 بوراسي دخی داخل اولديسند برمدت
 صکوه سواحل مذکورہ رومانشرف
 ايمپراطور لفقك زياداره سنند
 بکملہ دفعہ ثانيا اوله رفت

الا عظم عمر ابن الخطاب (رضي الله عنه)
 اتي الى طرابلس الغرب عمرو ابن
 العاص فاتح مصر وضبط مدينته
 طرابلس بعد ان حاصرها شهرا
 وبنى مسجدا شريفا في المحل الذي
 فيه الآن جامع احمد باشا
 وفي السنة الخامسة والعشرين
 للهجرة في زمان خلافة حضرة عثمان
 ابن عفان (رضي الله عنه) جعل
 اشاء من الرضا عتره عبدا بن سعد
 بن ابي سرخ غامورا فتح افريقا
 وفي اثناء ذلك مر عبدا بن بطر البصر
 وشرف بعض الاشياء الى بشرت
 الاسلام والحق هذه الحوالم
 بمصدر
 وفي السنة السادسة والاربعين
 للهجرة في زمان خلافة حضرة معاوية
 نسب رويغ بن ثابت البخاري

بو حوالی رومان لولہ یڈ ضبط الرینیا
کچھش وشارقہ اسلامیت بو طرفلہ
نشرانوار هدايت ايتديكي زمانه
قدر تحت استيلا لولده قائم شد

(بعد المجره)

هجرت سنه نبويه ثلثه و عشرين
سنه سي ابتدا سنده وفادوق
اعظم عمر بن الخطاب حضر تلريك
زمان خلافت لولده مصر فاصحى
عرو بن العاص كلوب برآى محاصر
صكره طرابلس هرب شهرين ضبط
وشمديكي احد پاشا جامك
بولندي يفرده بر مسجود شريف
بنا اتمشيد

هجرة بكره بشي سنه سنده و
ثمانين بن عثمان (رضي عنه)
معه تريك هلك خلافت لولده
سود برادر لولہ عبداه بن سعد
بقويقا فتمه ثامور

احد الصحابة الكرام واليا طرابلس
فانتشرت في زمانه اشعه شمس
الاسلام كما ينبغي

وبقيت ولاية طرابلس العرب
في يد ضبط دوله بنى امية الى
سنه مائة واثنين وثلاثين
ثم في زمان عبد الرحمن بن جبيب
الذي هو آخر والى لتلك الدولة
بنى سور طرابلس من جهة البر
ولدى وفاة الموحاليه انتقلت
هذه الولاية الى الخلافة العباسية
فكتب لها في سنه مائة وثمانين
والرأسه (هرثم بن اعين)
من طرف هارون الرشيد احد
المنغلاء العباسية وانشا
هذا الولاية الجهة البحرية من
السور المذكور

المقام بيورد

بيوردى بنى عمره ده طرابلس و غراوية
اهالينك برازى شرف اسلام ايله
مشرفا يتدى و بو حوالى في مصره
الحاق بيوردى

بجرتك قرق التجي سنه سي حضرت معاو
يه نك زمان خلا قلو نده صحابه
كرام دن رويغ بن ثابت البخاري
طرابلسه والى نصب و لنش و بو
زمانده آقاب اسلاميت كوكي
بجي اشعري باش اولمشدر

طرابلس غرب ولايتي يوزاوتوزايكي
تاريخه قدر بنى اميه دولتك
يد ضبطلورنده قلوب بودولتك
صوك واليسى اولان عبد الرحمن
بن حبيب زمانده طرابلس سوز
قوه طرفي بنايدلدى سومي الهل
وفايتله بورا لوى خلافت عباسيه
بالا انتقال يوزسكنسا تاريخه

ثم انتقلت طرابلس الغرب في
سنة ما بين وسبع وتسعين
الى يد استيلاء دولة بنى عبدة
والحققت بعد زمن قليل بمصر الى
اتخذتها هذه الدولة عاصمة لها
فجرت ادارتها بعنوان الولاية
الى سنة خمسمائة واربعين

فلا تنفر الاهالى من ظلم ولاية
دولة بنى عبدة واحتقارهم
اياهم صموا على تحويل الولاية
سلطة فقام كل قبيلة من
القبائل العديدة التي في نفس
طرابلس و حصار على ثقاتها تريد
ان يكون يحاكم فيها و لذلك لم
يمكن حصول الاتحاد بينهم في
هذا الباب واشتعلت نيران
العنساد والاضطلال ودامت
على تلك الحال مع استيلاء

خلفای عباسیوں نے ہارون الرشید
طرف سے بوریہ والی نصب کیا اور
ہرمز بن اعین مزبور سورک دکن
جانبی انشا الہدی

طرابلسیوں نے ایک یوز طقسنایدی
تاریخہ بن عبیدہ دولتکاید
استیلا کر لیا انتقال ایلہ بران
زمانہ صکوکہ بود و لتک پای
مختار تھا ذابتی کی مصرہ الما قوالیل
عنوانیلہ بشیوز قرق سندست
قد رادارہ اولندی

بنی عبیدہ دولتی والیوں نے ظلم و
حقارتوں سے متفرق اور ان اہالی
والیوں کی پادشاہت سے محو ہوا
قرادیرہ کے نفس طرابلسیوں
سائرمہ بولنان قبائل متقدرون
ہربری حکمدار ایدیلہ جک زامک
کندی طاقندن تعیینہ القشد
بیلونہ بویاہدہ براتھا دھاسل

الحق والغلاد من جہہ علی اسکند
البلاد فبقوا فی مضایقہ و حیر
لامزید علیہما فاتی الی طرابلس
فی سنتہ خمسائہ واحد و اربعین
امیران من سسلیا اسمہ (جورج)
میخائل) وضبطہا بعد ان حاضر
ثلاثہ ایام مستغیدان من ثلاث
الحال وما معہ من السفائن و حکم
اشتی عشرہ سنۃ ثم رجع الی
بلادہ و ترک فیہا عاقظا

و فی سنتہ خمسائہ و ثلاثہ و خمس
بعد ان خلص (عبد المؤمن بن علی
السلیمی) احد ملوک الحفاصہ
تونس من الاورویا و بین توجہ
نحو طرابلس فلا سمع بہ عساکو
سسلیا المواقظون رکبوا
السفائن و فروا ہا ربین
فما یح شیخ البلد وقتدیز (یحیی)

سکریا بکن فون

اوله ما مسيله آتش شورش
 واختلال شعله كبر اشتعال اوله
 برچوق وقت سوردي وبرطرفدن
 دخي قحط وغلا استيلا سندن طولاً
 سكه ملكت فوق الغاير مضايقه
 و خيراتاه قالدی بوجالدين بالاستغنا
 سچيليا الى (جودجي ميخائل) نام
 آميرال قومانداسنده بولناب
 دونما ايله طرابلسه كلوب بشيوز
 فرق برسندنده اوج كوز محاصره
 دن صكوه طرابلسه ضبطله اوزايكي
 سنه اداره ايتد كدن صكوه طرفدن
 برحفاظت براغزرق ملكته عودت
 ايتدی

بشيوز الى اوج سنه سنده ملوك
 حفاصه دن (عبدالؤمن بن علي
 السليمي) توفسي اوروپا يالوردن
 تخلص ايتد كدن صكوه طرابلسه

بن مطروح (عبدالؤمن وهذا فوض
 ولاية طرابلس الغرب ليحني بن
 مطروح ورجع الى فاس كوسي
 حكومت

لكن دولة الحفاصة هذه لم تهتم
 بتجهيز العسكو واعمار الملك
 قطعاً فبتوا الى مهاجمات القبائل
 التي لم تباليها كقبيلة (بن هلال)
 تزايد اضطراب الالهالي فارسل
 (صلاح الدين الايوبي) المشهور
 حاكم مصر ملوكه (شرف الدين
 قوه قيش) الارمني الاصل وضبط
 طرابلس سنه خمسمائة وثمان
 وستين لكن سائقه الاقبال
 ابتلته بجرص الاستقلال فاطلق
 العصيان على مشوعه وبسبب
 ذلك غلبه (يعقوب بن يوسف)
 احد ماوالة الحفاصة المذكورين

طوغرى ككند اولدينى ايشيدن
 سيجليانك عساكوخا قهرسى
 كيلره راجبا فرار ايمه لريله اوزمانده
 شيخ البلد بولنان (يجيى بن مطروح)
 نام ذات مذكور عبدالمؤمنه بيعت
 ايتمكه عبدالمؤمن طرابلس غرب
 واليكنى يجيى بن مطروح تفويض
 ايله كوسى حكومتى اولان فاس
 عودت ايتمشدر

اجنق اشيو حفاصه دولتى تجهيز
 عساك و اعواملكه اصلا اهتمام
 ايتد بكنده ن ناشى دولت مذكوره
 بيعت ايتيان (بني هلال) كنى
 بنا تلك مهاجرات متواليد لوندان اها
 بيزارقالديفندن مصر حكمدارى
 مشهور (صلاح الدين ايوبي)
 كوله سى ارمنى الاصل شرفالدين
 قوه قيشى كوندريك بشيوز
 ايتمش سركي سندن سندن طرابلسى

الا انه غنى عند بشرط ان يعتم فى
 تونس غير متداخل فى شى من الامور
 فدخلت هذه الحوالى ايضا تحت
 يد استيلا وملوك الحفاصه فى
 سنة خمس مائة وست وثمانين

اما قوه قيش فخر من تونس مع
 من امكه جمعهم من عساكوه وضبطه
 قضاء (قابس) ومن هنالك
 اتى الى طرابلس وضبطها ايضا
 وانشا فى جوارها قصر من محمد
 على بعد ساعة فى الساحل الغربى
 وفتح مفارات . وان خرابه القصر
 المذكور المشهودة اليوم معروفه
 باسم (قوقارش) تحريفاً من
 نسبه لاسم صاحب
 وبنيما كان قوه قيش حيدرواسيا
 قوه ويمهد مقدمات سوابق
 مكنته اتى (يجيى بن اسحق) احد
 دلاة ملوك الحفاصه فى تونس

ضبط ايتش ايسده (قوه قيش)
 سائقه اقبال ايله حرم استقلاله
 دو شمش و متوعى عليه اعلان
 عصيان ايتش اولسيه ذكر
 اولتان ملوك حفا مردن يعقوب
 بن يوسفك صدمه فالبينه او
 شرامش و كندى هالنده تو نسه
 اقامت ايتك شريله مظهر عفو
 اوله رقى بو حوالى نبشيوز سكسا
 التى سندر سنده تكرار ملوك حفا
 يد استيلا ريزي كيشدر

بقوة كلية و الجاء قوه قيش
 للفرار الى جهة ايجيل ثم ضبط طرابلس
 في سنة خمس مائة و تسع و تسعين
 ومع ذلك فان قوه قيش لم يلازم
 الراحة و السكون بل طفق يتعدى
 على حوالى قران فبادر اليه (شيخي)
 و مسكه و صلبه و بذلك دخلت
 ولاية طرابلس الغرب مرة ثالثة في
 حوزة استقلال ملوك الحفاصة

(قوه قيش) ايسر عسكر ندين طوبلايه
 بيديكي مقدار ايله تو سندن
 فوار و قابس قضاسى و اورادن
 كلوب طرابلس شيرينى ضبط و شينو
 ايدرك طرابلس غرب طرفده و بر
 ساعت بعد و مسافده دكون
 كنانده بر كاركيو كوشك ايله
 السنده بعض مغازه لوانشا ايتدير
 و نو كوشكك اليوم كورنيا ن
 خرابه سى اسمن اولان شينك

لاكن رجحي بن اسحاق) الذى بوى
 بلاد قيب بعد قتل قوه قيش بدل
 العدل و الحقاية بالنظم و الشقاوة
 الى ان اتى لتاديبه ناصر ابن متوسم
 الملك يعقوب فانهم لم يقدر
 على مقاومته صولته القاهرة
 و بعد يحيى صار اهل طرابلس الغرب
 فامن و راحة كلية حتى كادوا
 ان ينسوا الزوم الاسلحة فلما سمع

علمی اولدوق (قرقارش) ناميله
معروف قالمشدر

قوه قيش قوتى تجديد ومکت
سابقه سى مقدمه ماتی تمهيد اتمکده
ايکن ملوک حفاصه نك توتسدکى
واليلوندىن (يحيى بن اسحق) قوه
کليه ايله کلوب قوه قيشى جبل طرفه
قاره مجور ايش و بيش يوز
طغسان طقوز سنه هجرى سنه
طرابلسى ضبط ايلمشدر فقط قوه
قيش راحت طور ميوب نزان جاننه
صارقذ يلق ايتکم باشلاميله
(يحيى) يتيشه رکه قوه قيشى طور
صلب ايش و بنا برين طرابلسى خرد
ولايتى دفعه ثالته اولدوق ملوک
حفاصه نك حوزة استقلال ايلونيه
کچمشدر

قوه قيشى قلند نکره رتیبسنر

بذالك ملك اسپانيا ارسل سفرا
الى طرابلس فى سنة تسع مائتين
وست وعشرة وضبطها لبلاد
مخاربه فمن امکم الفرار من
الاهالى اجتمعوا خفاة عمرة فى
ناحية تاجورا الكائنة فى ساحل
طرابلس الشرقى على بعد ثلاث
ساعات رئيسوا من المقاومة
فعرضوا دعواتهم على الخليفة الاسلامى
الكبرى التى هى المجرى الحقيقى لجميع
المطلوبين والمغذورين والمركز
الصحيح للعدل والحماينة فوق
مرادها احد اغوات الاندرون
المهايونى بالمبعوثين الذين ذهبوا
الى دار السعادة وارسل ما موردا
لتاجورا فى سنة ۹۱۶ ثم فى
زمان حضرة السلطان سليمان
خان القانونى ارسل الى هنا سنان
باشا رئيس البحر منع طور غوديك

لا حول ولا قوة الا بالله

قالان (يحيى بن اسحاق) عدك
 وحقايتي ظلم وشفارته تحويل
 ايتديكذن تربيه سنه كلان
 متبوعى ملك يعقوب بك ارغلى
 ناصر ك صولت قهر مائة سنه قارشو
 طوره ميوب منهرم اوليشدر

(يحيى) دن سكوه طرابلس غرب الها
 اسليك لور ومني اونودر درجه ذ
 بر طالم آسايش واستراحته
 بولند قلوي ايشيدن اسپانيول
 حكمدارى طقوز يوزاون الى
 سنه سنده دو نهار رسايله ليلا
 بلا محاربه طرابلسي ضبط ايتشدر

اهاليدن فرار ايد بيلنلوك طرابلس
 اوج ساعلك مسافه شرفيره
 وساحلده كائن تاجور اناحيه سنه
 اجتماع ايله چريل چلاق قالمش
 ومقاومت اميدندن كسلش او
 لد قلوندىن كافر منظومين ومعذونك
 مليا حقيقيسيه وصدالت وحقايتك

وبرفاقتهما مائة وعشرون سفينة
 من السفن السلطانية فاستردا قلعة
 طرابلس من الاسبانيول في سنة
 تسع مائة وخمسين ونصب طور
 غوديك واليا لها برتبة الباشاوية

ثم استشهد طور غود باشا
 في محاربة مالطالى وقت
 في سنة تسعمائة واثنين وسبعين
 فنقل جسده الى طرابلس الغرب
 ودفن في مدفن الجامع الذي
 كان بناه (رحمة الله عليه)

ومن بعد وفاة طور غود باشا
 الى سنة الف ومائة وثلاث وعشرين
 جرت ادارة الولاية تارة بمعرفة
 ولاية ارسلوانتوا من دار السعادة
 وتارة بمعرفة ولاية صدقت
 مامورياتهم من دار السعادة
 بفرامين عالية انتخبهم الالهالى

مرکز صیحه اولان خلافت کبرای اسلامی
 عرض دیناالت ایتمکله اندرون هایون
 اغالوندن مراد اغالیکدن سبوتلره
 بالترفیق ۹۱۶ سنه سنده ماموراً
 تاجوره یه کوند رلمش وقانون سلطنت
 سلیما خان حضرت تلمری زمانده قودا
 دریا سنان پاشایله طورغود بکر
 یوز بکره قطعه قدر غم سفایت
 هایون ترفیق اولنه رق بورا یه
 کوند ریلوب طقوز یوزاللی سنده
 طرابلس غرب قلعه سی اسپانیوللورن
 استرداد وطوغودجه بک پاشا لوت
 رتبه سیله طرابلس غرب والیسی
 نصب واقفاد یوزرلمشدر

طورغود پاشا طقوز یوزر تمش ایکی
 تاریخنده وقوع اولان مالطه محارب سنده
 شهید اوله رق طرابلس غرب کتوریلوب
 بنا کوره سی اولان جامعه مدفننده

والانکشاریه (یکچیری) الذین
 اتوا من دار السعادة قديماً مع
 طورغود پاشا وهم آباد واحباء
 العساكر الغير منتظمة المسماة بالکون
 غایة (قولار فلی) الموحودین
 الى الان من نسلم وجرمت أيضاً
 ادارة الولاية من سنة الف ومانه
 وثلاث وعشرين الى سنة الف ومانه
 واثنين وخمسين بواسطة ولاية
 نصیبوا على صورة التوارث من
 السلالة القرمانیه وصدقت
 أيضاً ماموریا تمم بعض امین عالیة
 ومن هؤلاء الولاة القرمانین
 یوسف پاشا سلف ولده علی
 بک آخر وال من سلالة القرمانین
 وقد قام الباشا الموحی الیه
 باسرافات تزید علی درجه وارده
 الولاية واهتم بطرح وتوزیع کالیف

د
ط
یوز بکره
ع
ر
و
د
ر
ا
ب
ر
ر

تصديق بيوريلان والتيلرواسم
 اياه اولمشر وقا كونه ما
 سلام سندن صوك والى بولان
 على بك ساني وپدرى يوسف پاشا
 ولايت واوراتك درجه كفايتدن
 زياده اسرافات قيام واهالينك
 روش تخلي بك كوتوره ميرجى بر
 طاقم فوق العاده آغز وپر كولى
 طرح وتوزيعنا هتام ايتديك
 علاوه برده اجنييلردن مبالغ
 كليه استقراض ايله بويوزدن دخی
 ولايتى بر باركران فوالهن السند
 ايكندير مسندن وپوراسنى وبقار
 طر طري مال موروث كى بعض
 اولاد واحفادينه تقسيم ايمسند
 طولاي حاصل ايتديكى نفرت عموم
 قارشو طور مع اقتدارنده اولمدينى
 درك ايتديكدن ١٢٤٩ سنه سنده
 بالاستغفار بنيه كچن اولمدينى
 مامورى فرمان هالىسه ولايتك

الكاسينى خارج السورالذين فى
 زمن ولاية يوسف باشا انتخبوا
 حفيده محمد بن وايا وضبطوا
 سانية (بستان) يوسف باشا
 الق بالمشية واتخذوها محل حكومت
 وحاصروا طرابلس الغرب مع محمد بك
 حيث لم تامن انفسهم ان الوالى
 اللاحق على بك الذى لم يخل من سر
 سلفه يتوقف لحسن الادارة فما
 انقاد واله

وفى سنة ١٢٥٠ وجهت لعل بك
 رتبة الباشاوية والى طرابلس
 الغرب محمد شاكرا فدى احد قوتوى
 باشية الركاب السلطاني هانك
 الفرمان العالى المتضمن لابقائه
 مامورية على باشا مع سيف
 احسن به اليه من طرفا محضرة
 السنية السلطانية وحق ان كان
 الاقدي المولى اليه اراد ان يصلح

ارتق بوسلالم نك يداره سند
تورتا رلمسى وجونده كى حسيان
موجود اولديغى حالده كلوب
اوقومشاد

بينه وبين اهل المنيشة والساحل
مكنه فهم ان الامكان لازالة ماللاها
من النفور المفراط من سلالة القرمات
فوجع الى دار السعادة يعرض محضر
اعطى له من الاها الى

فقط يوسف پاشا احوال
مشروحه سند ن طولاً الى زياده
وايكرا اولان خارج سورده كى
منشيره وساحل محلونيك اها اليه
مشار اليه كى حفيدى محمد بكى
والى انتخاب ايتيش وضبط ايتدك
يوسف پاشانك منشيره كاس
بغير سنى حكومت قوناغى اتخا ايدر
محمد بكه برابرى البسى تحت محاصره
المش بولند قلوندى وسر سلفند
خالى اوليان والى لاحقك حسن
داره ايده جكنده امين اولد قلوندى
موى اليه على كبر دخى انقياد ايتك
ايتعد يلو ۱۳۵۰ تار بخنده على
كى پاشالى رتبه تالوت بيسى

ثم في محرم سنة ۱۲۵۱ الى
مرسى طرابلس الغرب نجيب پاشا
احد الفريقين الكرام باسطول
سلطانى مركب مزاشتى وعشرين
سفينة كبيرة وصغيرة فذهب
الى استقباله على انباشا الموملى
مع جماعة من المنجيزين والمقبزين
فبين لهم انه انما اتى لجهاد اصلاح ذات
الدين وتاليف الطرفين واعادهم
اقتين مطمئنين ثم اخرج الى البحر
سنة آلاف من العساكر مع مشدات
كاف من المدافع والمهمات المشربيه
ورضع كركان فى طرابلس المنجيزين

ابقای مأمورینی فرمان فالسیله
 طرف حضرت شهریاریدن احسان
 بیوریلان بر قبضه سیفی جا ملا
 طرابلس غریبه کلان رکاب هایون
 ملوکانه فتوحی باشیلرندن محمد
 شاکر افندی علی پاشا ایله منشیه
 وساحل اهلالیسی اولوی بولون
 ایستمش ایسده اهلانک فره
 مانلی سلاله سندن اولان نفر لوی
 فوق اعاده اولوب محوراذا اسند
 امکان ستر لغق اکلادینندن اهلالی
 مرقومه نکل ویردکلوی عرض محضولم
 در سعاه عودت ایتمشدر

۱۲۵۱ سنه سیحر منده بیوک وکیل
 یکره ایکی قطعه سفینه دن مرکب دوغما
 هایون ایله فریقان کرامت نجیب
 پاشا طرابلس لیمان کلس واستقباله
 کیدن موی ایله علی پاشا ایله مختبراً
 و مسترانی جردا صلاح ذات البین

اللازمة واعلن لاهالی بواسطه
 امر علی باشا الموحی الیه ممنوعیه
 حمل اسلاح بییناً ان لم یبق حاجه
 لافراد الا هالی الحمله ثم اخبر علی باشا
 بانه یرید ان یخرج الی البر لبحری
 مأموریتها الی هی اصلاح ذات
 البین وبلغه انه یضیر ممنوناً ذا
 اتی علی باشا واخرجه الی البر بصور
 مخصوصه فاتی علی باشا الی السفینه
 مع اثین وثلاثین نفر من اقبانه
 وتلقاه ففرقهم نجیب باشا
 هنالك جميعاً وهدنا التدبیر خرج
 الی طرابلس والمدافع تطلق بأمره
 فجمع قاضی البلده ومفقیرها وعلماها
 ومعتبرها وین لهم ان ولايته طرابلس
 الفرب اهلیت الیه من طرف السلطنه
 السنیة الاشرف وقوله المذموران
 العالی المقمن لمأموریتهم وفتح
 ابواب المدينه الی كانت مغلقه

جملة سنی الجندی

وتأليف طرفين ايجون كديكي نينا
 وثامين ايله مطمئناً اعاده ايتديكند
 وقوه يه التي بيك عسكرو مقدار
 كافي طوب و مهمات چيقاره رف
 جمله سني ايجابي وجهله طرابلسد
 يرلشدير دكدن وارتيق افراد
 اهايلنك اسلحه استعمال ايتلرينه
 حاجت قالمديغي بيا نيله سلاح
 طاشيمو ممنوعيتي موسى اليه على
 پاشانك امري واسطه سيله اهاي
 اعلان ايتد دكدن صكره اصلاح
 ذات المنيه اولان ماموريتي ايفان
 ايتلك ايجون قوه يه چيقرجي وكولو
 كنديسي برصورت مخصوصه ده
 اوله رق قوه يه چيقارده منون
 اولر جغي حقنده على پاشا يه
 كوند ريكي خبر ارزدينه على پاشا
 اقربا و تعلقا سندن او تو زايكي
 كشي ايله برابر كي يه كلسيله برابر
 جمله سني اوراده اليقوشش بو تدبير

منذ سنتين واحد عشر شهر بسبب
 المحاصرة ثم رجوع الى دار السعادة
 جل الاسطول السلطاني وفيه على
 باشا الوالي السابق ومن بميت
 اما محمد بك الذي اتخذه اهل
 الساحل والمنشيه والياً فقد
 قتل نفسه بناء على هذه الواقعة
 وهرب اخوه احمد بك الى مالطا و
 تفرقت جمعيتهم فقصد في جامع
 خود غود باشا مجلس مركب من
 العلماء والمشايخ والمعتبرين والوجوه
 يقصد عقدا لا تفاق والمحبة وثامين
 الراحة والامنية بين الى المنشيه
 والساحل وطر ابلنر حبد ديفه الود
 والمصاناة بشرط ان تنسى قضيتهم اليه
 والقصاص في المسئلة الزائلة وان
 جميع الاموال والمجوان التي اقتنيتها
 الطرفان من بعضها سوى العقار
 تكون لميرقيته في يده ثم نظم وختم

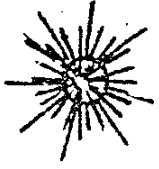
ایله طویلر آیدیره رق طرابلس
 چیقوب مملکتک حاکم و مفتی و علما
 و معتبرانی طویلیردق طرابلس غرب
 و ایلیکی طرفنا اشرف سلطنت سینه
 کندیسنه احالهلر و لندیقی بیان ایله
 ثاموریت فرمان عالیستی او توغوش
 اولدیغندن محاصره دینه طولای
 ایکی سنه اون برآی مددته قباله قلان
 مملکت قبولی آچولش و درونمای
 عیالونلک نهم اعظمی والی سابق
 علی باشا ایله معینده کی کسان
 برابرالرق در سعاده حودت
 ایلشد
 ساحل و منشیه اهلینک والی
 ایدندکوی محمد بک بورقعات
 اوزرینه نغمه سو قصدانید کیند
 و برادر ای احمد بکده مالطیریه فراد
 بیروب طرفدار لوی دشمنی طرظد نغیند
 منشیه و ساحل و طرابلس اهلینک
 بینده عقد اتفاق و محبت و
 ثامین آسایش و امنیت مقصدیلر

سند فی هذا الشأن انفقرت علی
 هذه الصورة الأمانة والاستراة
 لکن لواء الجبل الغربی و قران و سایر
 القضاة ات بی کل منها فی بید
 تسلط احد المتغلبین ثم استنصرو
 کلهم تدریجاً بتلاحق همهم
 الولاة العظام الذین حینوا
 علی العادة متوالیین
 و ازیل فی میدان السیاسة
 وجود من صهی الدولة کالشقیین
 المسمیین (غومد) و اهد الجلیل
 و اثنان لهما من سایر المتغلبین
 و فی اثناء تشکیلات الولايات
 الی وقع فی تاریخ ۱۲۸۲
 شکلت ولايت طرابلس الغربیة بیننا و بین
 اسول دارتها البحاریة ایوم

کتاب

حلا و مشایخ و معتبران و وجودن مرکب اوله رق طور خود پاشا
 سام شریفنده بر مجلس عقد اولمش و مسئله زائله ده وفات اید نلک
 دتی طلب قصاص ماده سی او نود لوق و عقاردن ما عدا طرفینک بکری
 اغنام ایتد کوری کافه اموال و حیوانات هر کیمک یدنده ایساکا
 قالمق ارزره تجدید و د و مصافقه ایله او با بدیه بر سندن تنظیم
 و تخیم اولمغندل آسایش و راحت استفرار ایتمشدر
 انحق جبل غریبه و فزان لوار یله سائر قضایا هر هری بر متغلبک
 ید تسلطنده قالد یفندن بونلور دخی مؤخرأ علی العاده یکدیگری وکی
 اید وک تعیین اولمش اولان ولایة عظامک تلاحق عملولیه پیدرچی
 جمله سی قور تار یله رق دولته قارشو قومش بولنان بنوم و عبده
 اجمیل نام شقیلرله بونلره مائل سائر متغلبه میدان سیاستده
 جمله یم عبرتجنش اولوب وجود لوی قالدیرلشددر و ۱۲۸۲
 تار یخنده و قوجبولان ولایات تشکیلاتی صره سنده ده طرابلس غریب
 دخی ولایت تشکیل اولنده رق ایوم جاری اولان اصول اداره سی
 تاسیس ایدلشددر

مرکب

ولایت احمد پاشا

عثمانی بزمی { وزیر } جمعی بزمی

انکار ولایت

میرزا	مرکز متصرفی صالح رحمی پاشا
۳	نائب محمد سالم افندی
مفتی	مفتی الحاج مصطفی ابوبکر افندی
۴	دفتر دار
ثانی	مکتوبی محمد بنهاد الدین بک
اصطلاح	آلای بکی محمد صالح بک
اصطلاح	

اقلام

مکتوب ولایت قلمی

نام	میری محمد ہادی افندی	
	عربی	ترکی
نائب	باش کاتب فقیر زادہ صاحب اجلا فندی مسود بیض سلیمان نوری افندی بیض محمد شکری بلک بیض رامز افندی بیض محمود بو عیشہ افندی بیض احمد مرابط افندی ملازم رفعت افندی	مسود اول محمد کامل افندی مسود ثانی علی طائف بلک بیض اول محمد داود افندی بیض یوسف بدوی افندی بیض احمد جلالی افندی بیض زین الدین افندی بیض حسن افندی ملازم محمد احسان افندی

مجلس ارہ ولایت قلمی

رہبر	عربی باش کاتب احمد عبدالسلا فندی	زانش	باش کاتب عیسیٰ الدین افندی
	مقید علی بلک		کاتب ثانی فوزی بلک مقید محمود افندی

اوراق قلمی

خوب	اوراق مدیری محمد رابط افندی	
	مقید محمد اذن افندی	معاون احمد مختار افندی
	مقید محمد بلب	

محاسبہ ولایت

	محاسبہ مرکز تہ قلمی	محاسبہ ولایت قلمی
ثالثہ	محاسبہ احمد ناجی افندی واردان مقید نفاق افندی مصارفات مقید محمد زکی افندی " رفیق خلیل افندی مصارف جاوید کاتبی عارف افندی " رفیق علی افندی اوراق مقید احمد افندی	میر حسن بلب مصارفات کاتبی محمد فائق افندی واردان مقید حسین ناچہ افندی مصارفات مقید حسن افندی اوراق مقید محمد رشید افندی
	صند ق امینی خلیفہ یازیحی افندی	

ولایت اعشار ادارہ سی

ثالثہ	اعشار مدیری ابراہیم افندی	
	کاتب ثانی حاجی عبدالسلام افندی انبار کاتبی محمود کفالم افندی	باش کاتب مصطفیٰ نادر افندی انبار ناموری شعبان بے افندی

درجہ اولیٰ

مَطْبَعَةُ وِلَايَةِ

مدير و عزتة محمدي محمد محيي الدين افندي	مدير و عزتة محمدي محمد محيي الدين افندي
سر مرتب احمد رجائي افندي کاتب و امين صندوق خليل افندي ليطو غرافيا دستکاهدار محمد صالح افندي	مرتب ثانی عمر قدري افندي مترجم محمد کامل افندي حروفات دستکاهدار حاجي ابراهيم سيد

محاکم

محکمہ شرعی

حاکم الشرع محمد سالم افندي

محکمہ شرعی قلمی

<p>حاجي عبادہ افندي بن عزيبه مسين افندي بن لامه محمد افندي فخيمه احمد افندي بن عثمان</p>	<p>شيخ نصر افندي القمي عبد الرحمن افندي بن لافه علي افندي سرادعي احمد افندي بن علي ممشينو</p>
<p>مقيده علي افندي بن حاجي محمد</p>	

محکمہ استئناف

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس محمد سالم افندی	رئیس فقیر اللہ افندی
مدعی عمومی سرف بلیک	مدعی خصوصی سرف بلیک
احمد قلالی افندی	محمد بانو نون افندی
خلیل دیرمیک افندی	موسوی مرتضیٰ افندی
اعضا ملازمی محمد بوخلیہ افندی	اعضا ملازمی بوکر افندی بڑھو بیانات

محکمہ استئناف قلبی

باش کا شاہ احمد شاہین افندی	
حسن کاسل افندی	محمد داود افندی
محمد قلالی افندی	سلیمان بن الحاج افندی

محکمہ استئناف مباشری

فراج اغا	عبادہ اغا	محمد اغا
----------	-----------	----------

مرکز بدایت محکمہ

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس	رئیس حاجی محمد توفیق افندی
مدعی عمومی معاوی بن عبد الرحمن افندی	
حسن خیر و شاہ افندی	طاہر قیصران افندی
موسوی ریجی رائید افندی	محمد نذیر شاہ افندی
اعضا ملازمی علی بدوی افندی	اعضا ملازمی مرابط افندی

محکمہ بدایت قلمی

باشکات احد ظاہر افندی

محمد توفیق افندی
محمد بن سلیمان افندی

محمد امین افندی
محمد رضا افندی

ولایت عدلیہ قومیسیونی

رئیس ولایت عدلیہ مفتشی ذات والاہی جناب ولایت پناہی

محکمہ بدایت رئیس ٹائیسے
محکمہ تجارت رئیس
محکمہ بدایت مدعوئے معاونی

محکمہ استیناف رئیس اولی
محکمہ استیناف رئیس ٹائیسے
محکمہ استیناف مدعی عمومی
محکمہ بدایت رئیس اولی

ولایت ہیئت انتہائی

رئیس مرکز بدایت محکمہ سے جزار رئیس حاجے محمد توفیق احمد

ہیئتہ ایک اعضا سی اولوب ایجانہ کورہ بدایت محکمہ سے اعضا ترکیب ایدر

اجراء اتردی

اجراء اموری احمد نظیف افندی

اجراء باشکرتی مصطفیٰ جراح اتنا محمد شقوی اغنا

محکمہ تجارت

رئیس

اعضای دائم و کیلری	اعضای موقت	اعضای موقت اجنبی
حاجی صدیق افندی موسوی رحیم حسین افندی	حاجی محمد زروق افندی ابراہیم حماری حاجی محمد پرویز افندی	موسیو قسین حمونی طیار قوستو کو منہ ریکو ولد فریم لیوی موسیو کوف

محکمہ تجارت قلمی

باشکات محمد باجی افندی

ضبط کاتبی محمود خدی افندی
 مقید ابراہیم شاہین افندی
 ملازم حسن شکر افندی

محکمہ تجارت مباشر لوی

خیراہ آغا   الماس آغا   ابراہیم آغا

محاسبہ اوقاف قلمی

اوقاف محاسبہ ^{حسبے} ابراہیم توفیق افندی

باشکات عبد الکریم شوق افندی   انبار محمد مسعود افندی
 تحصیلدار حاجی حسین افندی

نسخہ دستخط

معارف قومیستون

ناظر	نائب افندی	رئیس	مفتی افندی
شیخ محمد کامل افندی شیخ مصطفی حمدانی افندی	مدیر مدیر	شیخ محمد بن موسی افندی الحاج مصطفی بن حمزہ افندی	مدیر مدیر

بجمل احوال قومیسونی

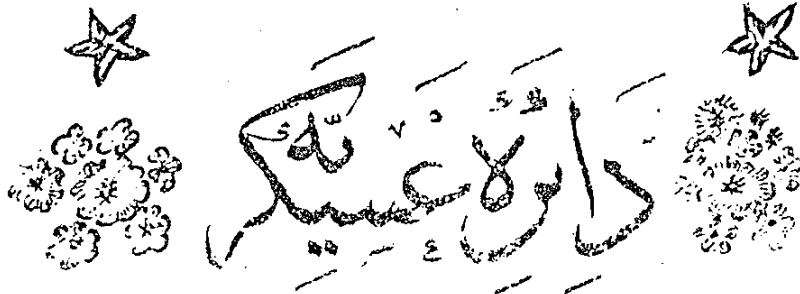
رئیس مکتوبی ولایت

مکتوبی قلی میزری محمد عابد افندی	نائب	ولایت اورامید محمد مرابط افندی
رابع	کاتب محمد داود افندی	خوبکار

اوقاف قومیسونی

رئیس مفتی افندی

حاجی مصطفی بن حمود افندی	حاجی محمد توفار افندی
حاجی محمد مرابط افندی	

عثماني مجید فریق مدال

مهمد کاتبی حکمت بله یا ورحب بدری بله	نشان	۴	۴	افتخار
	عثماني مجید	۴	۴	۴

آنکان حربیہ را اولاً ستیتم

رئیس حمدی بله راشت بله حافظ محمد افندی	فائمه	۴	۴	روس روس ۱
	بکاشی	۴	۴	۱

(۵) من آثار محمد شاعر استکامات
با طرائق طریقه و اربعه افغان و طراحو
یحاری مخصوصه با احسا و السلطانیته

(۶) طرابلس علیہ اطرافه طغوز استکام و عساکر شاهانه
مخصوص بخار و کرمیله درت باب فون نار همگله در ندر

کتابخانه بنیاد ضمان ارکان استخراجی بطا

رتبه	نشان	جید	مدالیه	سليم بلی عثمان داغباغدی
الای سوز	ملازم			

اداره عسکر هیتی

۴	فائزاً	۴	۴	داره امینی فرید بلی عاسید باش کاجی علی بلی عاسید معارفی توفیق افندی علی افندی آدم افندی اسما عیلا افندی حسن افندی عبدالقادر افندی رفیق افندی عثمان کاشف افندی
	نائید			
	طابو کابو			
	یوزباشی			
	یوزباشی			
	یوزباشی			
	یوزباشی			
	ملازم			
	ملازم			

فرماندهی کراوات مدیری

				یوسف ضیا افندی
			ملازم	

(مرکز ولایت)

(۱۳۴۲)

(مرکز ولایت)

دیوان حرب عسکر ہندوستان

رتبہ	تعارف	مجید	مدالیہ
رئیس	محمد بل		
محمد بل		۵	توہان
فرید افندی			
شکری افندی			
احمد افندی			
اسماعیل افندی			
نوری افندی			
میرالای			
قائم مقام			
یکباشی			
مفتی الای			
یوزباشی			
کاتب مطاوع			
ملازم نامی			

مرکز دائرہ سی

مرکز توہان	محمد بل		
احمد افندی		۳	توہان
قائم مقام			
یوزباشی			

صحیحہ قومیسو ہندی

سر طبیب	محمد بل		
طیب اول	خلیل افندی	۵	
احمد حلی افندی			
نوری بل		۵	روسیہ
ابراہیم افندی			
دیوندر افندی			
نصرت افندی			
جورجی افندی			
قائم مقام			
یکباشی			
یکباشی			
یکباشی			
یکباشی			
یکباشی			
تولاء سی			
تولاء سی			

توہان

توہان

روسیہ

(مرکز ولایت)

(مرکز الولاية)

فرماندهی عسکری کما مور

قائم مقام	سرطیب فرقه عسکری محمد بلیک
یکباشی	طیب اول خلیل افندی
یکباشی	حلی افندی
تولانغاس	نصرت افندی
یکباشی	مدیر خسته خانه متقاعد مصطفی افندی
تولانغاس	سراجی حسن افندی
	باش کاتب محمد فرعی افندی
	سرجاح عطا افندی
	کاتب ثانی شیخ کامل افندی

سراج محمد سباز و همسرین

قائم مقام	رئیس حسن تحسین بلیک
یکباشی	بهجت افندی
تولانغاس	
کریدا	

فرماندهی شاهار قیق فابریک کما مور

یکباشی	مدیر مصطفی افندی
یوزباشی	سرماکنیت محمد افندی
ملازم	ماکنیت معاوی حسن افندی
ملازم	رضا افندی
شوقی افندی	

تیمش سکرچی لو اقوم مالک

مدالی	میر لوی	میر لوی	رشد پاشا
میر لوی	میر لوی	میر لوی	یاور محمد بن عبد المجید افندی

یوز اللی التینی آی امری

تو طاع	۶	میر لوی	مصطفی بک
میر لوی	۵	قائم	محمد بک
میر لوی	۴	بیکاش	محمد افندی
میر لوی	۵	بیکاش	محمد اغا
میر لوی	۵	بیکاش	رمشا افندی
میر لوی	۵	بیکاش	شعیب افندی
میر لوی	۵	بیکاش	طیب نوری بک
میر لوی	۵	بیکاش	طیب ینا جوط افندی

یوز اللی التینی آی امری

میر لوی	۵	میر لوی	محمد رفعت بک
میر لوی	۵	قائم	ابوب بک
میر لوی	۵	بیکاش	علی افندی
میر لوی	۵	بیکاش	حسین اغا
میر لوی	۵	بیکاش	خلیل افندی
میر لوی	۵	بیکاش	فرید افندی
میر لوی	۵	بیکاش	طیب دیوش افندی
میر لوی	۵	الای	سلیم بک
میر لوی	۵	الای	ساجد محمد افندی

یتمش طقوز منجی لواقوماندانلی

کریه قورق	۴	میرزا سوزان	سمدی پاشا یاورجری موسی کاظم افندی
-----------	---	----------------	--------------------------------------

یوزاللی سکر منجی الای امراسی

کریه قورق	۵	میرزا	حقی بلس
کریه قورق	۴	طاهر قورق	حسن حسین بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	علی اغا
کریه قورق	۲	پیکاشی	احمد بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	اسید شکر افندی
کریه قورق	۲	پیکاشی	عثمان شیر افندی
کریه قورق	۲	الای امیر	اسما علی بهرام افندی
کریه قورق	۲	الای کاتب	علی رفقا افندی

یوزاللی سکر منجی الای امراسی

کریه قورق	۲	میرزا	محمد بلس
کریه قورق	۲	طاهر قورق	زینب بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	احمد افندی
کریه قورق	۵	پیکاشی	عاطف بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	احمد اغا
کریه قورق	۲	پیکاشی	حاجی بهمن افندی
کریه قورق	۲	الای امیر	عثمان توفیق افندی
کریه قورق	۲	الای کاتب	همرافندی

سواری او تو زید بنی الای امرسی

			قائمقا بیکاشی بیکاشی الای اسینی	جمال بک مصطفی افندی طیب پاسقوافندی محمود افندی
--	--	--	--	---

سواری او تو ز سکر بنی الای امرسی

۱	۵	۴	میرالای شول بیکاشی بیکاشی الای اسینی بیکاشی بیکاشی	حسن حسین بک راسم افاندا حسن افندی طیبسراهم افندی بکر شکر افندی
---	---	---	--	--

قلعه و سیاره طوچی امرسی

۳	۴	۴	میرالای بیکاشی بیکاشی	طوچی قوماندانی مصطفی بک نافذ افندی علو افاندا
---	---	---	-----------------------------	---

غیر ناخبر سے

طیبی سکیا بی نوری بک بیگم	مدیر و کاتب حاجی سالم افندی
غاردیان حاجی قدور اغا	غاردیان آرنا و ط باشواغا

قرائت دائرہ سی

قرائت طیبی رو برت دیکسو فند	مدایہ افتخار
ترکی کاتبی محمد رفعت افندی	لسان اجنبی کاتبی قارلو سفوملو

رسمی نظارت

ناظر محمد بک	ثانیہ عثمانی
محاسبہ باش کاتبی احمد شکر افندی	نذران باش کاتبی صالح خیری افندی
رفیق ابراہیم افندی	رفیق ذہنی افندی

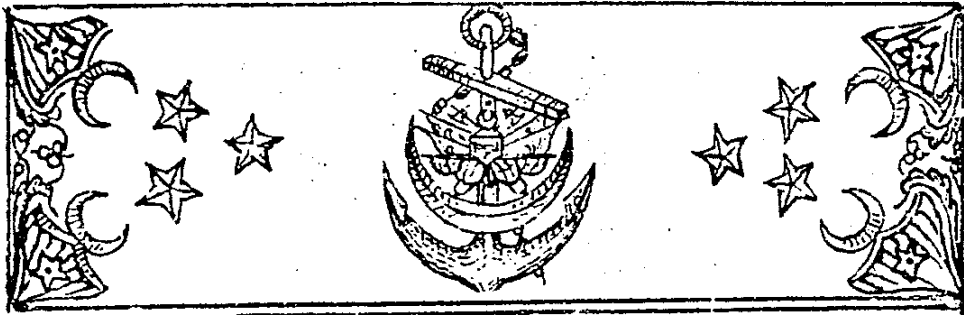
مرکز رسومات دارہ سی

سند قاسمی محمد افندی	کاتب ثانی عبادہ افندی
تذکرہ کاتبی محمد افندی	تذکرہ رفیق حسن افندی
معاینہ محمد حسین افندی	انباء ما موری عبدالرحمن افندی
اسکله ما موری علی افندی	مبصر اول حسین عونی افندی
مبصر ثانی محمد صادق افندی	مانیفستو مترجمی جون جون افندی
لمرافس جلند اسکله ما موری محمد افندی	کاتبی بلال افندی

<p>کوید ۱ صلوات ۲</p>	<p>علاقه ۱</p>	<p>قولا اول قولا ثانی ملازم اول ملازم اول یوزباشی</p>	<p>چرخچی ثانی محمد آغا چرخچی ثالث حسین افندی چرخچی محمد آغا چرخچی یوسف آغا خلیب سلیمان شکر افندی جراح مساوی مصطفی افندی قرظا بنی عارف و سطر</p>
<p>مظفر قروت همایونی</p>			
<p>کوید ۱ توه طالع کوید ۱ مدایر ۱ شیر خورشید ۲</p>	<p>مکانه ۱</p>	<p>رسم سما قوت ثانی صفدایح ملازم اول برق کابو یوزباشی یوزباشی ملازم اول ملازم اول قولا اول یوزباشی ملازم اول ملازم اول ملازم اول</p>	<p>سواری محمد شاکر بابا سواری ثانی یعقوب فیودان امام عثمان افندی سید سفین ماموری طاعن افندی کاتب محمد افندی برخی بلوک محمد علی آغا ایکینجی بلوک محمد آغا برخی بلوک حسن آغا ایکینجی بلوک عاطف افندی سرچرخچی ابراهیم افندی ایکینجی چرخچی شکر افندی چرخچی ابراهیم افندی چرخچی احمد افندی جراح ابراهیم افندی</p>
		<p>شماره</p>	<p>بیان رسمی</p>

محمد شوقی

عسكر خرد

طرابلس عزيمانه لنگرانداز مهابت
 سفن هايونك سوارى وضاباط لوى
 رؤساء وضاباط السفن السلطانية
 الراسية بالمهابة في مرساتر ايليس الغرب

زرغلي مقدم خرد قروت هايونى

سوارى احد بلس	رؤساء	عسكر	بجايى	ملازم
سوارى عثمانى شوقى قيودان	فاجعلهم	قوله ناه	كريد	كريد
طوبى قيودانى حسنى افندى	يوزباشى	منقب	كويد	كويد
امام محمد افندى	زرقين	بريق	كويه طاف	كويد
كات شوقى افندى	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد
كاشاد هم افندى	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد
سپرسفان ما مورى على افندى	يوزباشى	ملازم اول	كويد	كويد
برخى بلوك رفعت افندى	يوزباشى	ملازم اول	كويد	كويد
برخى بابوكى محمد اعنا	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد
ايچى بلوك عصمت افندى	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد
مهتاب سى قيودان افندى	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد
مهتاب سى على افندى	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد
سپرسفانى قانلى	ملازم اول	يوزباشى	كويد	كويد

قول او علی باش غالی هیتی

باش اغا حاجی علی صغیر اغا | مطبل عامر مجید

منشی مدیر یوسف طوبی اغا رقیبات مدیر حاجی محمد اغا بن بصره جواری مدیر محمد تمیمی اغا اغاسیما سونیدان	ساحل مدیر محمد صغیر اغا علاوه مدیر احمد بن رخیص کاتب و امین صدق الحاج حسین افندی الشیخ زاید بن عبده الاشهب
--	---

تأثره ببلده

رئیس محمود فائز افندی

تالته

طیب بکما شی نوری بک باشکات محمد علی افندی الحاج المکی الزور افندی حمید قلهود افندی الحاج محمد افندی بن سعید محمد افندی القط	معاون مصطفی ظفایری افندی مهندس توفیق افندی الحاج محمد پوریا افندی ابراهیم باجفتی افندی الحاج عبده بجران افندی حسین افندی الزقلبی
--	---

موسوی ربی حای افندی

صندوق امینی عبده افندی

کاتب ممانی آصف بک

سید ارفاق تحصیلدار محمد افندی

مفتش مصطفی بک

کتاب ضبط

الای امراسی

مدالیہ	محمد	غزالیہ	رنگ	الای بی محمد صالح بک محمد شوق افندی
توبہ طالع اصغر ر ۳	۴		اصطلاح	
مدالیہ			اداریہ	

مرکز برنجی طاہوری

صدقات		طاہور افغان	حاجہ احمد افغان
عموم		حسنا	محمد صادق افندی

برنجی طاہور بلوچ مرکز زیادہ طاہوری

		بلوچ افغان	ابراہیم افندی
		معاون	منگل
		ذوالابینو	اسحاق افغان

برنجی طاہور بلوچ مرکز زیادہ بلوچی

		بلوچ افغان	محمد افندی
		معاون	حافظ ابراہیم افندی
		ذوالابینو	علی افغان

برنجی طاہور بلوچ مرکز سوازی بلوچی

		بلوچ افغان	ابراہیم افغان
		معاون	منگل
		ذوالابینو	ذوالابینو

مجلس خانہ میاں بیچ میں افغان پسندیر ط ماہوری محمد افندی

نظارت مذکورہ مربوط بنفاذ رسوائی مدیری

مدیر حسن عمری افندی

باش کاتب محمد نوری افندی	کاتب ثانی سیف اہ افندی
صدق امینی حسین حسینی افندی	ترجمان صاویر و افندی

نظارت مذکورہ غیر مربوط درینہ رسوائی مکتوبت

مأموری محمد فرید افندی	کاتبی احمد افندی
------------------------	------------------

بجارت و طرہ

رئیس اور الحاج مصطفیٰ زہبت افندی	رئیس ثانی الحاج احمد میرزا افندی
----------------------------------	----------------------------------

الحاج محمد صدیق المورخ افندی	ثالث سلیمان افندی بن لطیف
الحاج محمد ناصوف افندی	محمد افندی بن علی یوسف

کاتب قدری افندی
باشتر حاج محمد افندی

دیول عمویہ عثمانیہ واردات فخصم کز مدیری

مرکز مدیری مصطفیٰ شاکر افندی
مفتش امیل قوہ بن افندی

محاسبہ باش کاتبی الحاج طیبہ افندی	تجیرات کاتبی علی غالب باش
سنگرات مأموری محمد علی افندی	صدق امینی داران صحیح مأمور حسن افندی
محاسبہ رفیق کاتبی افندی	طوز کاتبی علی فوزی افندی

تلفران و پوستنی داری

باش مدیر روزن بالیان افندی مجید

باش مدیر کاتبی مجری افندی	مرکز مدیری احد مختار افندی
تلفران و پوستنی مأمور جمال افندی	شفده استاسیون قاپول افندی
تلفران و پوستنی مأمور تقور افندی	

مُشْتَرِكُ الْمَنْفَعَةِ دِخَانِ رِزْقِي دَارِهِ سِي

اجتناب سے مار قوندا افندی

ترکی باش کاتبی اسماعیل حق افندی	حاسبین مأمور وضعت اینی اخلی افندی
محاسبه معاون اولی رصوفی افندی	اداره معاون مصطفی نبیب افندی
توتون تجریمی و یوقلمه مأمور حسن افندی	محاسبه معاون ثانیه ریمتری افندی
سکله مأموری نوری افندی	

طرابلس غرب مرکز سنجاعی ملحقاتی

زاویه قضاسی

قام مقام

مفتی محمد افندی بن عبد الرزاق	نائب محمد رفعت افندی
مسند داری امینی الحاج حسین بن احمد افندی	مدیر مال احمد افندی المودت
اوقاف و یکی حاجی نبابی افندی	

از ماموری

مجلس اداره قضا رئیس قائم مقام	
<p>عبدالغنی بن محمد عبدالغنی بن محمد عبدالغنی بن محمد عبدالغنی بن محمد عبدالغنی بن محمد</p>	<p>نائب افندی مفتی افندی مال مدیر افندی اوقاف و کلی افندی</p>
محکمات و بیادیت	محکمات شریعت
<p>رئیس نائب افندی سالم افندی بن راشد عبدالغنی بن احمد کوراسی کاتب احسن افندی الاشرف</p>	<p>نائب محمد رفعت افندی صالح افندی بن عبد السلام شیخ محمد افندی المصراحت شیخ محمد الومشان السید علی ابوسنیته</p>
داره و بلاد تیر	
رئیس رمضان بن علی افندی	
<p>محمد افندی بن عثمان خلیفة افندی شلادی الحاج بوزید افندی الیسار</p>	<p>محمد افندی بن عماره الحاج عبد الله الرجیب الحاج احمد افندی مقطوفی بن حیر</p>
مامورین متفرقة	
<p>رسم لاقی مامور الحاج مصطفی دیون صومیر مامور احمد رشید</p>	<p>انبار مامور و کاتبی سالم افندی تلفراف و پوست مدیری احمد شفیق افندی</p>
رزی ماموری محمد افندی	

دال و دیری

غزبان قضاسی

قائم مقام احمد رفعت افندی

نائب عثمان فوزی افندی	مفتی الحاج محمد افندی
مال مدیری حسن افندی	اوقاف و کتب و رمضان افندی

صند قائمی علی افندی

مجلس اداره قضا	محکمہ بدایت
(اعضای طبیعی معلومت)	رئیس نائب افندی
عاشور افندی	الحاج محمد افندی الفطوی
بشیر افندی	احمد افندی الدرر
الحاج عبدالرحمن اغا	کاتب امین افندی
الحاج علی اغا	

دائرة بلدیہ

رئیس الحاج عبدالدام افندی

علی افندی بوفاند	میرزا اغا المرعاش
الحاج علی اغا الجراد	عبدالواقی اغا
الحاج سعید اغا	

کاتب و امین صندق محمد صند المصاعری

مجلس قضاء

قام مقام محمد بشیر بک

مفتی احمد افندی بن مصراحت	نائب احمد راشد افندی
ارفاق و کینی الحاج محمد افندی الدواد	مال مدیری حسین افندی
صندوق امینی الحاج حسین افندی	

محکمہ بدایع

مجلس اداره قضا

رئیس نائب افندی	الحاج منصور افندی	اعضای
محمد افندی الزواغی	ابوالقاسم افندی شاماکم	
الحاج سالم افندی الیاش	علی افندی بن کریدغ	
	علی افندی بن لانی	

مأمورین متفرقہ

دارہ بلدیہ

محکمہ شرعیہ کاتبی علی افندی	رئیس الفقیہ رحومہ افندی بن الحاج منصور
رسم بکی مأمور مصطفی افندی	راعضاء در دست انتخابدر

ترہونہ قضاسی

قام مقام و کینی محمد ابو عاشق افندی

مفتی احمد افندی الطیب	نائب محمد افندی ابوالنضر الطیب
صندوق امینی علی افندی المود الطیب	مال مدیری عبدالحمید افندی

محکمہ ہدایت	ادارہ قضا مجلس قضا
رئیس نائب افندی ابراہیم خان بن صالح سالم آغا الجاہد ابوزید آغا کامال	عبد السلام فراد شیبان سالم افندی الثعاسر الصغیر التبر عبد السلام خان بن عبد اللہ

اور قلم قضائی

قائم مقام وکیل عبد اللہ الطاهر افندی

مفتی الحاجہ صاحبہ ارفاق وکیل سند قاضی عبد الرحمن افندی بن قہرمانش	نائب صالح افندی مال مادی ری عمر محبوب افندی سند قاضی عبد الرحمن افندی بن قہرمانش
---	--

محکمہ ہدایت	مجلس ادارہ قضا
رئیس نائب افندی عبد العزیز افندی سرور عبد افندی الشریف	علی افندی بن زغبات سالم افندی ابو خجیہ عبد المحفوظ افندی بن قطنش الحاج مفتاح افندی بن زین

زوارہ ناحیہ

کاتبہ دایمہ سند و مصطلح افندی الشاروش فقہہ شجر افندی الاسود عبد افندی بن شمس	مدیر علی بلک بن موسی نائب احمد تائق افندی عبد اللہ بن شیبان ابوزید افندی بن الحاج زاید
--	---

مأمورین شرفی

پوسٹ و تلیگرام مدیر و سر مشرف	رسومات مأموری عبد الزمرا افندی رئی مأموری حسین افندی
-------------------------------	---

<p>تاجور ناچیر سے</p>	<p>جنرور ناچیر سے</p>
<p>مدیر اسماعیل افندی نائب شیخ مسطفی افندی الخازمی کاتب و امین صندوق الحاج عبداللہ افندی وقوف و کتب الحاج عبدالحمید افندی طریش</p>	<p>مدیر محمد افندی النفاقی نائب موسیٰ کالم افندی مفتی و امین صندوق فقہ مسعودی وقوف و کتب شیخ علی ابوشاشیب</p>
<p>زوی الخیر ناچیر سے</p>	<p>عزیز ناچیر سے</p>
<p>مدیر الحاج خلیفہ افندی بیابانک کاتب و امین صندوق مسطفی شیخ افندی</p>	<p>مدیر حسن بلکے نائب مفتی عمر افندی بن قدیرہ کاتب زایح افندی بن الحاج عبدالرشید</p>

سماجی

متصرف محمد اویسی باشا

نائب حسین بیابانک افندی
محاسبہ عبدالامدی
مدیرات مدیری زبور کی افندی
وقوف و کتب محمد خلیفہ افندی

مجلس لواء

رئیس متصرف

نائب حاج سبج
مدیرات مدیر خیرات
وقوف و کتب

الحاج عبدہ افندی بن ضحا
الحاج عمر افندی ہنیدی
الحاج عبدالقادر افندی
محمد افندی البلعزی

<p>لوا تخریرات قلبی</p>		<p>لوا آیات محکمات</p>
<p>تخریران عربیہ باش کاتبی ابو کو افندی تخریران عربیہ کاتبی جبریل افندی تخریرات ترکیہ مفید ابراہیم افندی تخریران عربیہ مفید احمد مرطافندی</p>		<p>رئیس ناظم افندی مدعی عمومی و معاون و محاسب افندی الحاج حسین افندی طالب افندی الحاج احمد افندی الحاج محمد افندی</p>
<p>اعتنار ادارہ</p>		<p>محاسبین لواقلی</p>
<p>سید احمد شریف افندی باش کاتب دستم ہما کف افندی انبار نامہ پوری علی افندی ادشا افندی محمد افندی</p>		<p>محاسبین اولی سلیمان افندی صندوق امینی ابو کو افندی تخریرات قلبی باش کاتب ابراہیم افندی احمد افندی محمد افندی</p>
<p>لوا بلدیہ مجلسی</p>		
<p>مداونی کاتب عبدالسلام افندی صندوق امینی صرافندی</p>		<p>معاونین محمد افندی الحاج علی افندی الزمان محمد افندی الحاج علی بن محمد</p>
<p>ضبطہ رنجو طرور در رخسرخانی</p>		<p>مأمورین متفرقہ</p>
<p>بلوہ اغاسی محمد بلت معاونی ملازم مصطفی افندی ژورنال امینی مصطفی افندی</p>		<p>رسومات ماموری حسن افندی دیون عمومی ماموری علی رضا افندی تلفران و پوستہ مدیر غرور افندی رشی ماموری بیلی افندی</p>

مصارف قضائی

قام مقام احمد توفیق افندی

نائب محمد طاهر افندی مال مدبری احمد افندی زراعت مدبری علی افندی	مفتی الحاج مصطفی افندی اوقاف و کبلی صندوق امین و کبلی محمد افندی عبدالسلام
---	--

مجلس داره قضا

محکمہ ہدایت

عضو رئیس علی افندی بن عبدالعالی علی افندی بن شقلوف الحاج سالم افندی بن الزواری عبدالسلام افندی الشویندی صدیق افندی بن غریب	رئیس نائب محمد افندی بن معینق الحاج محمد افندی لکوری الحاج عیسی افندی ابو حجر
--	--

وامورین مشرفین

رسومان ماہوری ضیا افندی رسومان کاتبی محمد امین افندی تلغران و پوست مدبری داود افندی	دیون عمومیہ ماہورہ محمد مسلم افندی کاتبی مصطفی افندی رڈی ماہوری علی نور تید افندی
---	---

ظہیرین قضائی

قام مقام حسن رضا بیگ

نائب محمد اسد افندی مال کاتبی عبدالحمید افندی صندوق امین علی افندی	مفتی محمد افندی القطیبی اوقاف و کبلی علی افندی بن محمد حجاب صندوق امین علی افندی
--	--

مجلس داره قضا

محکمہ ہدایت

عضو رئیس عبدالسلام افندی بن زہیر عبدالحمید افندی الزور محمد افندی بن رمضان الحاج عبدالغنی الیغدر	رئیس نائب ستوی افندی بن کورم الحاج محمود افندی الحاج ابو زید افندی الغزالی
---	---

وامورین مشرفین

رسومان ماہورہ محمد امین افندی رسومان کاتبی حسین سرفراز افندی	دیون عمومیہ ماہورہ محمد امین افندی کاتبی حسین سرفراز افندی
---	---

جلسہ داروں

مسئله قضای

<p>قائم مقام محمد علی افندی</p> <p>مفتی احمد افندی زریقات اوقاف و کلی الحاج محمد افندی بن ابراهیم مسند ق امینی ابو قالیه افندی</p>	<p>نائب عزیز افندی مال کاتبی بوراس افندی زراعت مدیر محمد افندی القاضی</p>
--	---

محکمہ بیاییت

مجلس داره قضا

<p>رئیس علی حلید افندی فقہہ خالد افندی القاضی علی افندی السینور</p>	<p>الحاج عثمان افندی ابن المسیب الحاج احمد افندی کشیدان علی افندی ابن عبدا شمسہ الحاج طوبی باش افندی تلفران و بوسند مدیری احمد عزت افندی</p>
---	--

بیت قضای

قائم مقام وکیل عربک بن منصور

نائب یوسف افندی الخاڑی

مال کاتب و مسند ق امینی محمد افندی السعادی

طابندہ زاجیرہ

مدیر و کاتب حاجی سالم اعجازی

طاؤر عزت ناچیرہ

مدیر الحاج حسین افندی

<p>مدیر طاؤرہ ناچیرہ</p> <p>الحاج عمر افندی بن حسین ناچیرہ محمد افندی بن مفتاح الفقہہ شریعی محمد زور بن سرجو</p>	<p>نائب عبدالکریم افندی مفتی احمد افندی بن جدوع مال کاتب و مسند ق امینی احمد افندی</p>
--	--

بجوه اداره ناچیس

مدیر

مجلس اداره ناچیس

الحاج مبارک افندی بن احمد
الحاج علی افندی امسالک
الانور مسعود افندی بن خلیفه
الحاج اسحاق افندی والقدافی

نائب محمد افندی بن خلیفه
مفتی سالم افندی الوحات
مال کاتب وضعد اینی احمد علوی

جبل سنجانی

میرزا محمد متصرف محمد فرید پاشا

نائب محمد طیف محمد افندی
مخبران میرزا محمد نورالدین افندی ثالث
اوقاف و کلی محمد بن عیسی افندی

مجلس اداره لوار

رئیس مسصرف

محمد قزاده افندی
سالم بن داری افندی
عبدا لوامد افندی
سلیمان ابیارد افندی

نائب
مفتی
مخبران میرزا
اوقاف و کلی

کاتب سالم افندی

محکمہ نڈایت

<p>مدعی عمومی معاون احمد حبیب بلوچ</p> <p>عمر بلغزی افندی</p> <p>ابراہیم کو میر افندی</p> <p>اجرا امور احمد مقرر علی افندی</p>	<p>رئیس نایب افندی</p> <p>احمد افندی شنب</p> <p>ز سالم بن زمانہ افندی</p>
<p>لواء تحریرات قلمی</p>	<p>محاسب لواء قلمی</p>
<p>عربی تحریرات کاتبی عبدالہ یعقوب افندی</p> <p>مقید سیلما ن افندی</p>	<p>محاسبہ جی معاون</p> <p>مقید ہاشور افندی</p> <p>مند قوامینی خلف افندی</p>
<p>اعشار دارہ سی</p>	<p>محکمہ نڈایت قلمی</p>
<p>مدیر الحاج طاہر افندی</p> <p>باش کاتب عثمان رشاد افندی</p>	<p>باش کاتب احمد شہراخی افندی</p> <p>سعد عزیزی افندی</p> <p>احمد افندی نالی افندی</p> <p>موسی افندی</p>
<p>صیقل نگار محکمہ نڈایت قلمی</p> <p>بجیل دلوکی</p>	
<p>بلوک اغاسی ابراہیم افندی</p> <p>زور نالی مینی نجیب افندی</p>	
<p>خدا حسن و قضا سی</p>	
<p>صدیق افندی</p> <p>بجیل دارہ قضا</p> <p>الحاج عمر افندی</p> <p>محمد بن الحاج احمد افندی</p>	<p>قائم مقام وکیل الحاج</p> <p>نائب طارق افندی</p> <p>مال کاتب و صندوق داری علی بن افندی</p> <p>او قاضی کیلی</p>

فساطو قضا سے

قائم مقام وکیل الحاج محمد افندی بن سلیمان

<p>جلسہ دارہ قضا</p> <p>سعید عیازہ افندی</p> <p>عمریحی افندی</p> <p>محمد بیالہ افندی</p> <p>محمد بن تلیفہ افندی</p>	<p>نائب عثمان افندی</p> <p>مفتی عمرانی افندی</p> <p>مالک کاتبی سعید فرسع افندی</p> <p>صندق امینی محمد فکیف افندی</p> <p>اوقاف وکیل الحاج ساسی العربی</p>
---	--

نالوت قضا سے

قائم مقام غیبین افندی

<p>جلسہ دارہ قضا</p> <p>احمد بن زکوی افندی</p> <p>الحاج عمر بن نعمان افندی</p> <p>علی بوشاریب اغا</p> <p>علی بن سہمان اغا</p>	<p>نائب راشد افندی</p> <p>مفتی سعید بن ایوب افندی</p> <p>مال کاتب وصدق امینی محمد مانہ افندی</p>
---	--

حوض قضا سے

قائم مقام وکیل یوسف بن الحاج افندی

<p>جلسہ دارہ قضا</p> <p>الحاج ابوالقاسم حراری افندی</p> <p>طوبی جناح افندی</p> <p>سارزہ الشہلی افندی</p>	<p>نائب عبدالرحمن افندی</p> <p>مال مذہبی</p> <p>صندق امینی محمد قیوم افندی</p>
--	--

مردوہ ناچیر سے

مدیر محمد امین افندی

<p>نائب</p> <p>مفتی</p> <p>مال مذہبی وصدق امینی موسیٰ افندی</p> <p>جلسہ ناچیر</p> <p>علی صادق افندی مسعود بیبیا افندی</p> <p>محمد منافی افندی</p>	<p>مدیر وکیل تقاس افندی</p> <p>نائب ابوالقاسم کورانا افندی</p> <p>مفتی عیازہ افندی</p> <p>مال کاتب وصدق امینی تقاس افندی</p> <p>جلسہ ناچیر</p> <p>یوسف حراری افندی صالح بصاص افندی</p> <p>الشیبانی بن سالم اغا الحراری زریکہ اغا</p>
---	--

فزان سنخاغي

لواؤفزان

حفرة شرقية . سبهه . سوكنة . شاطي .
 غات . ازقو . رشادة . نام يدي
 قضا . وواي شرقى . وادي غربى .
 وادي عتبه . قطرون . هون . زله
 تسمية اولان التي ناحية وكاوار وبوركو
 ناييله معروف ايكي بارچه اراضى واسعر
 فزان سنخاغي تشكىل ايده يور
 بونلرون حفرة شرقية . سبهه . شاطي
 سوكنة . وغات قزالى وواي شرقى
 وادي غربى . وادي عتبه ناحية لوى حسابس
 خرم القار واوزم شفتالى الخير والمالكى
 خيلى اشباد مئره بي حاو باغچه لولم
 وبارشون دن اوج درن ارشون قدر
 درينلكه طاتلو صوقولوليم مالامالدر
 غات قصبه سنك ميا مياريم سى والازرايلق
 اينجده صوالله بيلور صورتده متعدد
 صوكوزلوى وليمون وپرتقال باغچه لوى
 چوقدر
 شاطي قضا سنك بارشون عرضنده ويارم
 ارشون عمقده اولدرن جريان ايده
 طاتلى صوبي وبونك نفسى قدرده ديكر برمله
 جاري سى بولينور
 سوكنة قصبه سى برسورايه محاط اولد
 خمس سنخاغيله فزان سنخاغي حد ودرنده
 واقدر . بوخلدن بلدايله سنخاغل

ان لواؤفزان متشكىل من سبعة قضاات
 اسماءها (الحفرة الشرقية) و(سبهه)
 و(سوكنة) و(الشاطي) و(غات)
 و(ازقو) و(رشادة) وست نواحى
 تسمى (الوادى الشرقى) و(الوادى الغربى)
 و(وادي عتبه) و(القطرون) و(هون)
 و(زله) مع قطعى ارض واسقيف
 معروفين باسم (كاوار) و(بوركو)
 فهنا قضاات (الحفرة الشرقية) و(سبهه)
 و(الشاطي) و(سوكنة) و(غات)
 ونواحى (الوادى الشرقى) و(الوادى الغربى)
 و(وادي عتبه) فيها من الخيل ما لا يعد
 ولا يحصى وحدائق مملوءة بكثير من الاشجار
 المثمرة مثل العنب والذرايق والتين والنفاح
 وفيها ايضا آبار ماء عذب عميقا من ذراع
 واحدا الى ثلاثة اذرع او اربعة
 ويوجد في قصبه (غات) ميا جارية
 وعيون متعددة يمكن اخذ الما منها
 يمدا ليد اكثر من حدائق الليمون
 والبوتقال
 ويوجد ايضا في قضا الشاطي ما عدا ذلك
 جارى عرضه ذراع وعمقه نصف ذراع
 وماء جارى اخر قدر نصف ذلك
 وان قصبه (سوكنة) محاطة بسور
 وكائنه في حدود لواؤفزان

اد برحد ودينه قدر يا بيلش اولان قضا
 وناحيه لوك هيج برنده پيره يشا مز
 بوتلك ايجون قزان سنخاى اها ليسى
 پيره واختر لغدن وارستدر
 سوكنه وسبهه قزالرى ووادى عربى
 وقطرون وهون ناسى لوى اها ليسى
 سودان تجارتنه وسا تجارتنه
 مالمو فندرلو
 از قرقضا سلا اها ليسى (تورك) ^{لكه}
 اقوامندندر كنده ولونيه مخصوص ^{لكه} لسا
 اولوب بعضلوى ده عربى حكلم ايدرلو
 بو قضا ده معادن چوق اسه ده اشيار
 مثر هيج بو قدر شو قدر كه بعض
 واديلرند زيتون و سرو و اجالوى
 كليته بوليتور بو قضا ده (جبل
 جنون) نامنده و تقريبا بشيوز مثر
 ارتفاعده برطاع بولنوب اتكذت
 ساحه زمينه اوله نى مرور ايدن
 بريولدن قوه قلب وسرعت حركت
 و حسارتله منصف توار كيلر كال
 خوف ودهشله كچكده و بو طاعنه
 چيقوب احوال و كيفياتى كشف
 و تحقيقه حركت ايدم ما مكره درلو
 چونكه الوربه ناستدركه شمدى يقد
 بو طاعنه كشتى ايجون يذروه سنه
 اصعار ايدلش اولنلور بردها عودت
 ايتد يلر بنا برين طاعنه اجلك بو طاعنه

ولا يعيش البرغوث قطعاً في القضا أنت
 والنواحي الممتدة من هذا المحل الى اقصى
 حد ود اللوا، المذكور ولذلك فان اهالى
 لوا، قزان مستريحون من ازعاج البرغوث
 وان اهالى قضائى (سوكنه) و (سبهه)
 ونواحي (الوادى الغربى) و (القطرون)
 و (دهون) مالمو فند تجارة السودان
 وسا تجارات
 وان اهالى قضا، (ازرق) من اقوام
 (التوارق) ولهم لسان مخصوص بهم
 وبعضهم يتكلمون بالعرى، والمعادن
 كثيرة في هذا القضا، لكن لا يوجد
 فيه اشجار مثمرة انما يوجد بقعا دونه
 كثير من اشجار الزيتون والسرور وان هذا القضا
 اسمه (جبل الجنون) ارتفاعه خمس
 مائة ذراع تقريبا وبنى زيله طريق
 يمر على وجه الارض لا يمضى عليه التوارق
 المتصفون بقوة القلب وسرعة الحركة
 الا بكمال الخوف والدهشة ولا يتجاسروا
 على الصعود الى هذا الجبل ليكشفوا
 احواله ويحققوا كيفياته لانه من المحقق
 عندهم ان كل الذين اصعدوا الى حد
 الان على ذروة ذلك الجبل لاجل اكتشافه
 لم يرجعوا فلذلك يصدقون ان طاعنه
 ايجون تسكن هذا الجبل (ه)

(ه) كذلك يرمى احد من الذين صعدوا على جبل
 (اورست) الذى هو على ذروة فى سنسله
 اجبال همالا بالكلية بالهند وكالت كوف نغمه

چونكه اوزك نطقه بر

ساکن اولد قلونیہ قائل اولیورلو (ه)
 توارک اقوامک اسلم سی قیل و قامردن
 عبارتند بو آدملر صومزلغر و بلبلغر
 طبیعت بشریہ تک تحمل ایدہ بیلہ جکند
 زیاده طایا نیورلو دینلسه جاؤزد
 چونکہ اون کونک یوله کید مجک او
 لازلری حرککوندن مقدم هان اوز
 کونک یکی و اولمقدار صوبی کند و لیش
 مخصوص برایشها و قابلیتله بر او تورد
 یوب یوله روان اولر یورلریدی
 سکو کون صکره اللرنیه بملک و صو
 یکجا مکلہ صقلملری تقدیرنده راکد
 اولد قوری دره لولر بر و طر لوندن
 چیقارد قوری بر از قانی و دوه تک
 برینی کسوب امعاسنی صمقله بر
 برکد بر دکوری مایعی کفافی ایدر
 محافظه حیات ایدہ بیلد کلرنیک
 وقوعی جو قدر و دوه لوی
 دخی کند یلری کی محمدر لر
 حفرة شرقیه قضا سواها لیس قضا تک
 شرق طرفندہ بولنوب (واو)

اما سلمة اقوام التوارق هي عبارة عن
 السيو والمخاجر ويجوز ان يقال ان هؤلاء
 الناس يتحلون العطش والجموع اكثر مما
 تحمله الطبيعة البشرية لان من يريد
 منهم السفر الى مسافة عشر ايام يأكل قلسفره
 في قعدة واحدة طعام عشرة ايام ويشرب ماء بلا
 المقدار بشرهة وقابلية مخصوصة
 بهم ثم يسير في الطريق وكثيرا ما
 يقع انهم ان لم يجدوا ماء ما وما
 بعد سبعة ايام او ثمانية وتضايقوا
 بسبب ذلك فيستخرجون من عرف
 كل من اجمال التي هم راكبوها قلبلا من
 الدم ويتغذون به ويذبحون جملا
 يعصرون امعانه ويستحصلون منها
 ما يعا ويشربونه وبذلك يحافظون
 حياتهم وان جالهم ايضا تحمله مثل
 وان اهالي قضاء (الحفرة الشرقية)
 يزعمون وجود بلدة محجوبة عن الابصار
 مشهورة باسم (واوا الكبرى)

(ه) هندستانده واقع (هالايا)
 سلسله جبالنده الیوکسک زوروق
 (اوست) نام لایحه حقیقا تلوت
 هیچ بری عودت ایتمور ادیانت
 واعتقادات متنوعه صحیح بندست

من اهل الهند المجتمعين من اصحاب اديان
 واعتقادات متنوعه تظن بطنوبنا
 مختلفه في شان هذا الجبل بصورة
 ان تقابلها اديانها المنسوبة اليها
 لكن ترقيات الفنون والمعارف

الجبل كسوا

تسميه اولئان زاوية به اوج كوتلك
 مسافده (واو كبير) ناسيله مشهور
 كوزلودن نهان بر بلده نك بولنديغنه
 قاندر لر دوه تحريسي ايجو اوضه وجهته
 كيد نلوا نواع اشجار ابله نلوراها ليد خالي
 اوله رق شهر مذ كوري كورمكله كال خوف
 ونخشينه عودت ايتد كلري و بناه عليه
 اهالي قضا دن برجم غفيرا و محله كيد
 اجري نجر نانا ايد كمشلوا ايسه ده نجر
 كوره مذ كلري مشوا زدر شومو هو م كحل
 بولنديغ محله قريبا اولان جبلده قلع و
 بچاق دسا ز بوكا مائل شيلو رسم وهنتد
 بل جوق طاشلو بولنه يوركه انلوي كوران
 مطلقا بولند قلوي رسول كركي ايد يلوره
 صكه دن نجر اتميش اولد قلوي قائل
 اوله جفي كلوز

بيدة ثلاثة ايام عن الراوية المسماة
 رواق الكائنة في الجهة الشرقية
 من القضا ومن المتواتر انه
 قد يذهب بعض الناس احيانا الى تلك
 الجهة لاجل نجر لابل الضالة فيشاهد
 البلد المذكور مثلثان با نواع الاشجار
 خاليا من الناس و يرجعون بكال الخوف
 والنخشة وانه كثيرا ما ذهب الى ذلك
 المحل جم غفير من اهالي القضا لانجر النجر
 فلم يروا شيئا ويوجد في جبل قريب
 من ذلك المحل المروري وجود البلد الموهوم
 فيه شي كثير من الحجارة في شكل و رسم
 السور والسكاكين وما اشبهها يكاد
 كل من رآها ان يصدق انها كانت في
 الحقيقة سيبو فأوسكاكين وغير ذلك
 ثم نجر

بجمع اولان هندستانيلوهر برطافرك منسوب
 اولد يقي ديا نك قول ايد م بيلديكي وجه اوزو
 بو طاع عقده برطام طينات مختلفه بولون
 لودي زمانمزه كي فنون ومعارفك تقياد
 بو طاعك تيهنك بر قاج قات ما فوضه كورك
 بونك سطح نجر دن ٨٨٣٠ متر ارتفاعه
 والي يوكسله قسي كوه هوانك خارخند بولنديغند
 اوزاير چيقا نلوك عودت اتماسي و راده تنفس نك
 ايد م بلك هو ابله ما ملوليه وطبيعت مسامحة
 آجيلوب قائلريك اقبيله وفات ايند قائلنه
 بشي ايد كي كشف وا ثبات ايند شد
 بو (جبل جنون) ايسه بيشو ز متر مقدار

في ذماتنا قد بقا وزيت ما فوق ذروة الجبل
 المذكور باضغان وكشفت ان ارتفاعه
 عن سطح البحر ٨٨٣٠ متر و كل متر
 ثلاثة اذرع طر ابلسيه وان
 قسمه الا على خارج من كوة الهواء
 وابنت ايضا ان الذين سعدوا على
 ذلك المحل لم يجيدوا هواً يتفسون
 فانفتحت مسامعهم بالطبع وخرج الدم
 منها فبقوا اولد لك سبب عدم رجوعهم
 اما (جبل جنون) هذا فارتقا منه
 قدر خمسمائة متر و ليس هم تقدر

فزان سنجائی

متصرف محیی زهت بك

مفتی ابراهیم افندی	نائب محمد عزت افندی
مخبررات مدیری خالد افندی	محاسب سید محمد
مسند قاضی علی ابوعایش افندی	

مجلس اداره لواء

رئیس متصرف

احمد بیله افندی	نائب	مفتی
زاید افندی	مفتی	
محمد بن صالح افندی	محاسب سید محمد	
محمد بن حسین افندی	مخبررات مدیری	

کاتب علی بن حموده افندی

معاون ذروق افندی

فی درجه بتجاوز کوة الهواء كما ذكر
وانما يمكن ان تجد سبباً واحداً
لعدم ايا بالذین سعدوا عليه
وهو وجود نوع من اثباتات
او الاما دن فوق هذا الجبل
لذالك تجد نفس الامسان او تهلكه

ارتضا عنده اولوب اويله كره هو ايب
بكر بولك درجه ده مرتفع اولد يفتند ن بولكا
چيقا نلوك كيو وعودن ايد ما ملو سيه يالكو
بسبب بولك بيلوز كم اوده بو طاعنك او سنده
فوقش انسانى بايلد يرز وياخو برون
بره هلاك ايدر بر نوع نباتات ويا
معدنيات بولمسيدر

سید محمد

<p>دائرة بلیس</p>	<p>تعمیرات</p>
<p>رئیس عبادہ افندی علوہ شریف علی افندی مہدی بو بک افندی سرور افندی منحل کاتب احمد افندی</p>	<p>رئیس نائب محمد بن علوہ افندی علی بن عبدالغنی افندی محمد افندی بن علی الولید عبدالرحمن تیبوی افندی کاتب عمر افندی الحظیری معاون منحل</p>
<p>ضبطیہ محکمہ پورہ التی فرابورہ</p>	<p>اعشار داری</p>
<p>بلوکہ اعاصی محمد افندی معاون ریحان افندی زورنال امین منحل</p>	<p>مدیر الحاج محمد افندی کاتب حبیب افندی انبار ما مور و کاتبی سرور افندی کمال عبدالسلام افندی</p>
<p>شاملی قضاسی</p>	<p>سوکنہ قضاسی</p>
<p>قام مقام وکیل محسن افندی نائب تحسین افندی مفتی احمد طر افندی مال کاتبی علی خوب افندی صندوق امین غنی افندی</p>	<p>قام مقام وکیل محمد زروق افندی نائب محمد ماشور افندی مفتی یونس افندی مال کاتبی سلیمان افندی صندوق امین بو قصبہ افندی</p>
<p>مجلس اداره قضا بشیر افندی احمد افندی میہوب افندی محمد افندی</p>	<p>مجلس اداره قضا باشا لہ حاجی علی افندی محمد قالیح افندی شیخ محمد بیضا افندی</p>

از قرقوارق قضاى	غات قضاى
فائمهقام مخوخنى بك	فائمهقام صافى بك نائب مغل مفتى محمد دده قورا افندى كاتا احدا افندى
حفره شريف ناچير	بته و سمنو ناچير
مديرى الجاح احمد صوفى افندى نائب مغل مال كاتى شادلى افندى صندوق امينى محمد افندى	مدير و وكيل الجاح محمد بن صالح افندى نائب محمد بن عثمان افندى مال كاتى خليل افندى صندوق امينى على درويش افندى
مجلس ناچير	مجلس ناچير
شريف حسين افندى رخيل بن ساسى افندى عزالى افندى قوبطو افندى	محمد بن القاضى افندى محمد بن الجازى افندى محمد بن حميد افندى
وادى شرقى ناچير	هون ناچير
مدير عبد الحميد افندى نائب ثابت افندى مفتى احمد افندى مال كاتى عبد الهادى افندى صندوق امينى عبدالقادر مجلس ناچير محمد الامين افندى عبدالقادر الصالحون افندى	مدير عبد الوافندى نائب خليل افندى مفتى محمد افندى مال كاتى مغل صندوق امينى مغل مجلس ناچير حامد افندى جيباب افندى محمد افندى
زله ناچير	وادى غربى ناچير
مديرى شيخ ابراهيم افندى وادى عتبى ناچير باشى مختار يوسف افندى نائب محمد افندى	مدير محمد السلام افندى نائب على بن موسى افندى مفتى مغل مال كاتى فرحان افندى صندوق امينى على افندى مجلس ناچير محمد افندى ابراهيم افندى

دوان سخاى

ولایت داخلندہ بولکان دول متحابہ قونسلوس و نما مورلی	قناصل و نما موری الدول المتحابه الذین بداخل الولاية
آنکله	فرانسہ
جنرال قونسلوس میسودرومونهای قچلار میسودرود دیکسون ترجمانی احمد قندی بن شداخ خمس قونسلوس و کیلی میسوفیلیپو زامیت	جنرال قونسلوس میسوشارل فیئرینار سارہ س قونسلوس مادی سیر پونیون قچلار میسوها نری دویہ قروا ترجمان میسوزلیکن اوژہن هلولیس ترجمان معاری میسواوژہن ریچار
ایتالیا	المانیہ
قونسلوس میسوغرانده ترجمان میسوقاسترینو خمس قونسلوس و کیلی میسومارولہ	قونسلوس و کیلی اجید پورسی
آوستریا	فلنک
قونسلوس و کیلی میسوشاول لابی ترجمانی میسوموئز تایار	جنرال قونسلوس میسوامیل نستا قچلار میسوا فونستا
بلیچنا	اسپانیا
قونسلوس میسوجان بائستا قالیوف ترجمان جوانی آزو پاردی	قونسلوس و کیلی میسودانقونا ترجمان میسوجاجا دور
یونان	
قونسلوس و کیلی میسودیمتری فوروس ترجمان میسوجورجی فوروس	

طرابلس مکب رشیدی

معلم اول علی رضا افندی	معلم ثانی محمد کا مل افندی مدرس
رقم معلمی فوزی بیگ	نکت معلمی تحلیل افندی
بواب محمد افندی	
عدد شاگردان	
۷۰	

حسن مکب رشیدی

معلمی حاجی مفتاح الوفا علی افندی
رقم معلمی زیور افندی
بواب عبدالقادر افا

مرکز ولایت بولنا مکاتب صبیان	مکاتب الصبیا الموحومبرکز الولاية
------------------------------	----------------------------------

اسامی مکاتب	معلمی	کائن اولدیغی محل	عدد شاگردان
زاویة الکاتب	الجاح مصطفی افندی	رکور	۵۰
میلادی	محمد افندی المیلادی		۶۰
مارکین	محمد بن عبد الحفیظ افندی		۵۰
زاویة الفلاح	محمد افندی فنور	حومة البلدية	۶۰
سیدی سہاء	محمد بن حمزه افندی		۶۵
مکتب ابتدای حمید	حنیفہ خانم		۵۰
مدرسہ	عبدالرحمن افندی بواجر		۱۰
حومة غریبان	محمد افندی قزاق	حومة غریبان	۷۰
ابن صوان	محمد افندی عمار		۱۵
خطاب	عمار افندی		۶۰
الضفر	محمد افندی الجالی	کوشند الصغار	۶۰
ابن تقیان	ابراہیم المصراتی		۳۰
نمید و سلم	المبرورہ الساجدی		۵۰
چراغ حمود	محمد افندی بن جابر	باب البحر	۱۵

غريدة بولنا	تت	المؤدية الغرب
طرابلس	المكا	الاجنبية بطرابلس

فرستادری اداره سفده بولنا فرانسه مکتوب
 دیکو کوری مسیود لپش
 فرانسه و ایتالیا بجه منطوق و جغرافیا و حتما تعلم ایدن شاگردان
 عدد

ایتالیا بجه فرانسه لغت زنده علوم مشهوره تدریس اید و سورد و سن جوزاد
 اناث مکتبی شاگردان
 اناث مخصوص ایتالیا مکتبی دیکو کوری مازولی شاگردان

عزت بولنا	تت	العزیز
طرابلس	ادار	القضا التي بطرابلس و ملحقا

طرابلس بجه فرانسه مامور مسیود بولنا
 مصر الما مامور مسیود بولنا

اراهه خصوصه	اجت	الاجنبية
طرابلس	الاجنبية	الاجنبية

اجت مامور صاحب صید تو مفرافده

فرانس فلائتیق نام	اجت	شركة البوسنة
تومپاناسک طرابلس	اجت	بطلان بولنا الغرب

اجت مامور سیودانقونا

فلوریدور و باتینو نام	اجت	شركة البوسنة
تومپاناسک طرابلس	اجت	بطلان بولنا الغرب

اجت مامور سیودانقونا

بيك اوجيوز سنة ١٨٥٠ ماري استه اسنه كالون
 ناني غايه سندي كين طر المبس غري ليا سنر
 وروو ايديز واورو ويكن سفينر لوند
 بر قلعو استا قسيتي سد وليدر

	واپور سفاي	يلكن سفاي	مقدار طونيلاته		يكون طونيلاته
			واپور	سفاي نو	
كج ثا نلي	٣٠	١١٨٣	٥١٨١	١٤١٩٥	١٩٣٧٦
انكيز	٧٥	٤٣	٧٢٣٦	٤٢٠٠٩	٤٩٦٦٥
اسانا	٣	٠٠٠	٠٠٠٠	٤١٢٩	٤١٢٩
انالبا	٧٣	٤٦	٧٥٧٤	٤١٢٨٥	٥٠٨٥٧
فوانسيز	٥٥	٠٠	٠٠٠٠	٥٥٥٩٨	٥٥٥٩٨
نونس	٠٠	٨٠	١٥٣٠	٠٠٠٠	١٥٣٠
اوستريا	١	٠٠	٠٠٠	٨٢١	٠٨٢١
يونان	١	٣٢	١٤٤٥	١١٩٣	٤٤٥٧
نورجيا	٠	٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠
قو طاع	٠	١٥	١٤٦٠	٠٠٠٠	١٤٦٠
المانيا	١	٠٠	٠٠٠٠	٢٧٦	٢٧٦
روسيا	٠	٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠
سيساه	٠	٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠
					٤٩٠

الايام المينة للبوسطات التي تتعاطى
 مع دار السعادة وملحقا بالولاية
 البوسطات التي تذهب من مركز الولاية

درسمات وخطوط ولايتله تتعاطى اولنا
 بوسترون ايام معينه لوي
 مركز ولايتدن كيدن بوسترون

باوار	درسمات
بازار ايرستي	بازار
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
صالح	بجبلاته
"	ترهوند
"	اورفله
"	زواره
"	فلنفلوره
"	مجلسه
"	عزبان
"	عزبان
"	تاجور
"	معداره

در سعادت و ملحقان دن کلان بوسترونك ايام معيشه لوى		الايام المعينة للموسمات التي تاتي من دار السعادة والمخيمات	
در سعادت دن	پنجشنبه	تره نوره دن	پا زار
فزان دن	پهار شنبه	اورفله دن	"
جبله دن	"	زواره دن	"
خمس دن	"	ظنظور دن	"
زاويه دن	پا زار	عز نيزه دن	"
مجلات دن	"	تاجوره دن	"
فزان دن	"		
داخل ولايت و لاند بولتان بازار مجلله بوقه مخصوصه لوى		محلل لاسواق الكائنه بداخل الولاية و ايامها المخصوصه	
اسامع	بوم	بوم	بوم
نفس طربلسه	۱	۱	۱
زاويه دن	۱	۱	۱
مجلات دن	۱	۱	۱
فزان دن	۱	۱	۱
ظنظور دن	۱	۱	۱
فلواره دن	۱	۱	۱
تاجوره دن	۱	۱	۱
جبله دن	۱	۱	۱
نكجه دن	۱	۱	۱
فناطوره دن	۱	۱	۱
نالوت دن	۱	۱	۱
مزه دن	۱	۱	۱
فزان دن	۱	۱	۱
خمس دن	۱	۱	۱
فولت دن	۱	۱	۱
مسلات دن	۱	۱	۱
اورفله دن	۱	۱	۱
مصر اله دن	۱	۱	۱
تره نوره دن	۱	۱	۱

طرابلس و لایتنک بیک اوچیو بر شمره موازنه

واردات ۱۳۰۱ شمسی

طرابلس سنجان	حسن سنجان	جبل سنجان	فزان سنجان	یکون	ن
۱۹۵۳۷۷۶	۳۰۰۴۵۸۵	۱۴۱۷۶۳۸	۷۰۷۹۰۲	۶۶۹۸۳۹۰۱	ویکو
۳۰۶۳۳	۱۰۰۳۶	۳۶۸۱	۰۰۰	۴۳۳۰	بنک لاق سکوت
۴۴۴۰۷	۵۷۷۶۸	۳۷۰۲۱	۱۰۸۲۸	۱۵۰۰۲۴	اغنام رسوی
۵۰۸۰۰۰	۰۰	۰۰	۰۰	۵۰۸۰۰۰	مقتول و اعطاله قلتا اعشار بدی
۲۴۳۲۲۷۰	۱۳۲۱۶۲۰	۱۳۳۴۴۰۰	۶۶۶۰	۵۰۱۵۴۷۰	امانة امانه قلنا اعشار باصله
۵۳۳۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۵۳۳۰۰	صید بحری
۶۵۰۰۰	۱۸۰۰۰	۱۲۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	مخاکم خرمی
۱۴۲۳۵۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۴۲۳۵۰	رسوم متنوعه
۱۰۵۰۰۰	۱۷۵۰۰	۰۰۰	۱۶۱۰۰۰	۲۸۳۵۰۰	حاصلات متفرقه
۵۳۳۴۶۸۶	۴۴۲۹۵۰۹	۲۷۰۳۵۴	۹۰۱۳۶	۱۳۴۱۹۰۷۵	یکون

مصارفات ۱۳۰۱ شمسی

داعیه	۱۵۳۴۳۲۹
عندبیه	۴۸۵۲۷۶
معارف	۳۰۶۲۴
مع معاشات ذاتیه	۸۶۸۴۲۰
شرعیه	۴۰۱۵۴۴
ضبطیه	۱۲۴۱۲۱۳
صحیه	۱۲۰۰
واسته ثبات ایمازی	۳۶۳۷۶۵
اعشار	۳۶۳۷۶۵
یکون	۵۸۳۴۱۷۱